

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสำรวจสภาพของพื้นที่ด้านที่ตั้ง ลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม พฤติกรรมของสุนัข และการสัมภาษณ์ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ สัตวแพทย์ และผู้ให้ความช่วยเหลือทางด้านงบประมาณ รวมทั้งที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารและการจัดการ และสำรวจสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดและโรงพยาบาลสัตว์เล็ก สรุปได้ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดและโรงพยาบาลสัตว์เล็ก

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดและโรงพยาบาลสัตว์เล็ก อันประกอบไปด้วย ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ สถาปัตยกรรม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1.1 ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพของพื้นที่

ผู้วิจัยทำการศึกษาสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัด 2 แห่ง และโรงพยาบาลสัตว์เล็ก 2 แห่ง ได้แก่

1. มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ (ในความอุปถัมภ์ของหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน) ตั้งอยู่ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นที่รวมของสัตว์พิการกว่า 1,000 ตัว ในจำนวนนี้มีสุนัขประมาณ 700 – 800 ตัว อาศัยอยู่รวมกันภายในพื้นที่ 2 ไร่ การเข้าถึงสามารถเดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัว รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน และการเดิน เนื่องจากที่ตั้งของมูลนิธิอยู่ในซอยซึ่งอยู่ห่างถนนสายหลักประมาณ 2 กิโลเมตร ดังนั้นรถบริการสาธารณะจึงไม่สามารถเข้าถึงได้ นอกจากการว่าจ้างเข้ามา มีถนนสายหลักคือ ถนนติวานนท์ บริเวณโดยรอบเป็นป่ารกทึบ ซึ่งเป็นที่ดินรกร้าง บริเวณใกล้เคียงมีชุมชนขนาดเล็ก มีประชากรไม่มากเนื่องจากไม่ได้ตั้งอยู่ในแหล่งพาณิชยกรรมและไม่ได้อยู่ในเขตศูนย์กลางเมือง

2. มูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด ตั้งอยู่ในอำเภอทุ่งครุ จังหวัดกรุงเทพมหานคร สถานที่ตั้งเป็นสถานที่ทำการรักษาและพักพิงสุนัขจรจัดที่ประสบอุบัติเหตุ ถูกทารุณกรรม หรือเจ็บป่วย เมื่อสุนัขหายเจ็บป่วยทางมูลนิธิจะนำสุนัขกลับไปสู่ที่เดิม ในขณะที่มีสุนัขในที่ได้รับการรักษาอยู่ในมูลนิธิฯ

จำนวน 40 ตัว อาศัยอยู่รวมกันภายในพื้นที่ 138.6 ตารางเมตร (ข้อมูล ณ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2551) การเข้าถึงสามารถเดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัว รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน รถประจำทาง และรถบริการสาธารณะ เนื่องจากวัดทุ่งครุตั้งอยู่ติดกับถนนสายหลักคือถนนประชาอุทิศ ซึ่งมีการอยู่อาศัยหนาแน่น ผู้คนพลุกพล่าน และมีอาคารพาณิชย์อยู่ติดถนนสายหลัก มีระบบขนส่งที่สามารถเข้าถึงที่ตั้งได้หลายทาง จากการศึกษาที่มีผู้คนหนาแน่น และถนนสายหลักมี 4 เลนส์ แต่มีการจราจรขังถนนทั้ง 2 ฝั่ง จึงเหลือ 2 เลนส์ ดังนั้นการเดินทางจึงไม่สะดวก ประสบบัญหารถติดบริเวณที่ติดกับที่ตั้งมูลนิธิ เป็นศาลาวัด กุฏิพระ พื้นที่เก็บโรงศพ และ คลองซึ่งส่งกลิ่นเน่าเหม็น

3. โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งอยู่บนถนนอังรีดูนังค์ เขตปทุมวัน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในความดูแลของคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดำเนินการโดยภาครัฐบาล เน้นวัตถุประสงค์หลักคือให้บริการตรวจรักษา วินิจฉัย บำบัดโรคแก่สัตว์เลี้ยงทั่วไป และให้คำปรึกษาแนะนำความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในด้านสัตว์เลี้ยง รวมทั้งเป็นสถานที่ฝึกสอน และปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันโรงพยาบาลสัตว์เล็กแห่งนี้ มีขนาดพื้นที่รวมทั้งหมด 3,597 ตารางเมตร สามารถเข้าได้หลายเส้นทาง ได้แก่ ทางเข้าหลักติดกับถนนอังรีดูนังค์ ทางเข้าไปสู่ส่วนบริการอาคาร และที่จอดรถของแพทย์ พยาบาลและเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้อง ทางเข้าที่เป็นเส้นทางเดินจากอาคารเรียนของคณะสัตวแพทย์มายังอาคารที่ทำการของโรงพยาบาลสัตว์เล็ก เส้นทางเหล่านี้แยกผู้ใช้งานอย่างชัดเจน ทำให้การสัญจรไม่ปะปนกัน ส่วนเส้นทางเดินของนิสิตที่เดินไปสู่อาคารเรียนนั้นยังคงค่อนข้างคับสน เพราะเป็นเส้นทางที่สามารถแยกไปสู่หออภิบาลสัตว์ป่วย ทำให้การปฏิบัติงานยังต้องใช้เส้นทางร่วมกันอยู่บ้าง

4. โรงพยาบาลสัตว์เล็ก แมวหมาล่าเนื้อ ตั้งอยู่บนถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ดำเนินการโดยภาคเอกชน ให้บริการรักษาสัตว์ป่วยครบวงจร รวมถึงบริการอาบน้ำ ตัดขนและเป็นโรงแรมสัตว์เลี้ยง อาคารที่ทำการเป็นอาคารพาณิชย์อยู่ติดกับถนนใหญ่ สามารถสังเกตเห็นและเข้าถึงได้ง่าย

เมื่อทำการสรุปเปรียบเทียบที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพของสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดและ โรงพยาบาลสัตว์เล็กสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1
ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพ

ประเด็นที่ศึกษา	มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ	มูลนิธิเพื่อช่วยเหลือสุนัขจรจัด	โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	โรงพยาบาลสัตว์แมวมหาราเริง
ที่ตั้ง	บ้านเลขที่ 15/ 1 หมู่ 1 ซอยพระมหากาญจนะ ตำบล ติวานนท์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี	อยู่ในเขตพื้นที่ของวัดทุ่งครุ เลขที่ 9 หมู่ที่ 5 ถนนประชาอุทิศ ตำบลทุ่งครุ อำเภอทุ่งครุ จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10140	คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เขตปทุมวัน ถนนอังรีดูนังค์	99/171 – 172 ถนนติวานนท์ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120
วัตถุประสงค์หลักในการก่อสร้าง	<ul style="list-style-type: none"> - ช่วยเหลือให้การสงเคราะห์สัตว์พิการที่บาดเจ็บ ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ไม่มีเจ้าของ ให้ได้รับการรักษา มีที่พักพิงและอยู่อาศัยตามอัฏภาพ และหาสถานที่เลี้ยงให้อยู่นอกเมือง - ลดการรบกวนเพื่อนบ้านทางด้านเสียง และกลิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้การช่วยเหลือแก่สัตว์ที่ไม่มีเจ้าของ หรือสุนัขจรจัดที่ประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วย โดยทำการช่วยเหลือในลักษณะจัดหน่วยเคลื่อนที่ และหากสุนัขมีอาการหนักจึงนำกลับมารักษาที่มูลนิธิฯ ให้สถานที่พักฟื้น และนำกลับที่เดิมเมื่อสุนัขหายดี 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้บริการตรวจรักษา ตรวจวินิจฉัย บำบัดโรคแก่สัตว์เลี้ยง และให้คำปรึกษาแนะนำความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องด้านสัตว์เลี้ยง รวมทั้งเป็นสถานที่ฝึกสอน และปฏิบัติงานของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้บริการรักษาสัตว์ป่วย ทำวัคซีน บริการทางด้านผ่าตัด เอ็กซเรย์ ทันตกรรม การฝากดูแล อาบน้ำ ตัดขน รวมถึงให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำทางด้านการดูแลสัตว์เลี้ยง
ขนาดพื้นที่	7200 ตารางเมตร	138.6 ตารางเมตร	3,597 ตารางเมตร	108 ตารางเมตร
การเข้าถึง	สถานที่ตั้งของมูลนิธิอยู่ในซอย	สถานที่ตั้งของมูลนิธิอยู่ภายใน	เส้นทางสัญจรแบ่งออกเป็น 3 ทาง	เนื่องจากสถานที่ตั้งนั้นอยู่ติดกับ

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ประเด็นที่ศึกษา	มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ	มูลนิธิเพื่อช่วยเหลือสุนัขจรจัด	โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	โรงพยาบาลสัตว์แมวมาร่าเริง
การเข้าถึง (ต่อ)	<p>ลึก ห่างจากถนนใหญ่ประมาณ 2 กิโลเมตร การเข้าถึงที่ตั้งมูลนิธิสามารถเข้าได้โดยรถยนต์ส่วนบุคคล รถจักรยาน และการเดิน</p> <p>สภาพถนนภายในซอยพระมหาการุณย์ในช่วงต้นซอยพื้นถนนมีสภาพดี ไม่เป็นหลุมเป็นบ่อ ถนน 2 ช่องทาง กว้าง 11 เมตร ดังภาพที่ 4.1</p>	<p>วัดทุ่งครุ ซึ่งเป็นที่บริจาคจากทางวัด โดยเส้นทางหลักที่สามารถเข้าถึงได้คือ ถนนประชาอุทิศ เป็นถนนที่มีการจราจรค่อนข้างหนาแน่น เพราะมีผู้อยู่อาศัยจำนวนมาก รูปแบบการเข้าถึงสามารถเข้าถึงได้โดยรถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถโดยสารประจำทาง และรถบริการสาธารณะ</p> <p>สภาพพื้นถนนประชาอุทิศมีสภาพค่อนข้างดี ไม่เป็นหลุมเป็นบ่อ ถนนมี 4 ช่องทาง กว้าง 20 เมตร แต่ก็ยังประสบปัญหาการติดติด ดังภาพที่ 4.2 เนื่องจากมีการจอดรถด้านข้างถนนทั้งสองฝั่ง ทำให้ถนนเหลือ 2 ช่องทาง</p>	<p>ด้วยกันคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทางเข้าหลัก ทางเข้าหลักเป็นทางเข้าหลัก ทางเข้าหลักเป็นทางเข้าที่อยู่ด้านหน้าสุด เข้ามาจากถนนอังรีดูนังค์สามารถมองเห็นได้ชัดเมื่อเข้าสู่โครงการ มีที่จอดรถด้านหน้าสำหรับผู้มาใช้บริการโรงพยาบาลสัตว์ แบ่งเป็นทางเข้าหลัก และทางเข้าผู้ป่วยฉุกเฉิน ทางเข้านี้จะเข้าไปสู่โถง ดังภาพที่ 4.3 2. ทางเข้าไปสู่ส่วนบริการอาคาร และที่จอดรถของแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทางเข้านี้เป็นที่ชนรักส่งของที่ต้องใช้ในโรงพยาบาล เช่น เวชภัณฑ์ ถึงแก่ศทางการแพทย์ เป็นต้น 	<p>ถนนที่เป็นเส้นหลัก มีทั้งหมด 6 ช่องทาง กว้าง 40 เมตร โดยมีเกาะกลาง การเข้าถึงโรงพยาบาลสัตว์ไม่ลำบาก โดยผู้ใช้บริการส่วนมากสามารถใช้รถยนต์ส่วนบุคคลและนำเข้ามาจอดทางด้านหน้าอาคารได้ประมาณ 5 คัน ดังภาพที่ 4. 4</p>

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ประเด็นที่ศึกษา	มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ	มูลนิธิเพื่อช่วยเหลือสุนัขจรจัด	โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	โรงพยาบาลสัตว์แมวมาร่าเรจ
การเข้าถึง (ต่อ)			3. ทางเข้าที่เป็นเส้นทางเดิน จากอาคารเรียนของคณะสัตวแพทย์ เป็นเส้นทางที่นิสิตใช้ในการเข้ามาปฏิบัติงานในโรงพยาบาล	
ลักษณะพื้นที่บริเวณใกล้เคียง	บริเวณโดยรอบมูลนิธิฯ เป็นป่ารกทึบ มีชุมชนขนาดเล็กอาศัยอยู่ใกล้เคียง มีชุมชนอาศัยอยู่รอบข้างไม่มาก ดังภาพที่ 4.5 – 4.6	เนื่องจากมูลนิธิเพื่อช่วยเหลือสุนัขจรจัด ใช้พื้นที่ที่ได้รับการบริจาคจากวัดทุ่งครุ ดังนั้นบริเวณโดยรอบมูลนิธิจึงเป็นศาลา วัด กุฏิพระ โรงเก็บศพ คลอง และมีชุมชนอาศัยอยู่โดยรอบ ซึ่งเป็นเขตชุมชนหนาแน่น พื้นที่ด้านหน้าวัดติดถนนเส้นหลักเป็นอาคารพาณิชย์ มีผู้คนอาศัยอยู่หนาแน่นและพลุกพล่าน ดังภาพที่ 4.7 – 4.8	ลักษณะพื้นที่ใกล้เคียงโดยรอบนั้น เป็นสถานศึกษา สถานที่เรียนพิเศษ และแหล่งศูนย์การค้าที่เป็นศูนย์รวมของวัยรุ่น ดังภาพที่ 4.9 - 4. 10	บริเวณโดยรอบเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยและโรงเรียนสวนกุหลาบนนทบุรี โดยอาคารที่อยู่ติดกับอาคารที่เป็นที่ตั้งของโรงพยาบาลนั้นก็ดำเนินการเป็นโรงพยาบาลสัตว์เล็กเช่นกัน ซึ่งถือว่าโรงพยาบาลสงเคราะห์สัตว์ ดังภาพที่ 4.11 – 4. 12

ภาพที่ 4.1

ถนนในซอยพระมหากาญจน์ ทางเข้ามูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ



หมายเหตุ: ทางเข้ามูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ ถ่ายภาพ ณ วันที่ 16 กันยายน 2551

ภาพที่ 4.2

ถนนสายหลักหน้าวัดทุ่งครุ ทางเข้ามูลนิธิเพื่อการศึกษาสุนัขจรจัด



หมายเหตุ: ทางเข้ามูลนิธิเพื่อการศึกษาสุนัขจรจัด ถ่ายภาพ ณ วันที่ 9 กันยายน 2551

ภาพที่ 4.3

ทางเข้าหลักของโรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



หมายเหตุ: ถนนอังรีดูนังค์ ทางเข้าโรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถ่ายภาพ ณ วันที่ 10 มกราคม 2550.

ภาพที่ 4.4

ทางเข้าหลักของโรงพยาบาลสัตว์เล็ก แมวหมาว่าเริง



หมายเหตุ: ถนนติวานนท์ ทางเข้าโรงพยาบาลสัตว์เล็ก แมวหมาว่าเริง ถ่ายภาพ
ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2551.

ภาพที่ 4.5

สภาพแวดล้อมรอบมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ



หมายเหตุ: มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ ถ่ายภาพ ณ วันที่ 16 กันยายน 2551

ภาพที่ 4.6

ชุมชนที่อาศัยใกล้กับมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ



หมายเหตุ: มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ ถ่ายภาพ ณ วันที่ 16 กันยายน 2551

ภาพที่ 4.7

สภาพแวดล้อมรอบมูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด



หมายเหตุ: มูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด ถ่ายภาพ ณ วันที่ 9 กันยายน 2551

ภาพที่ 4.8

ชุมชนที่อาศัยใกล้กับมูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด



หมายเหตุ: มูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด ถ่ายภาพ ณ วันที่ 9 กันยายน 2551

ภาพที่ 4.9

สภาพแวดล้อมรอบโรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



หมายเหตุ: โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ่ายภาพ ณ วันที่ 10 มกราคม 2550.

ภาพที่ 4.10

สภาพแวดล้อมรอบโรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ป้อมยามฝั่งถนนอังรีดูนังค์



หมายเหตุ: สยาม ถ่ายภาพ ณ วันที่ 10 มกราคม 2550.

ภาพที่ 4.11

ถนนติวานนท์ หน้าโรงพยาบาลสัตว์เล็ก แมวหมาว่าเจิง



หมายเหตุ: โรงพยาบาลสัตว์เล็ก แมวหมาว่าเจิง ถ่ายภาพ ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2551.

ภาพที่ 4.12

อาคารโรงพยาบาลสัตว์เล็กข้างโรงพยาบาลสัตว์เล็ก แมวหมาว่าเจิง



หมายเหตุ: สภาพแวดล้อมด้านข้าง โรงพยาบาลสัตว์เล็ก แมวหมาว่าเจิง ถ่ายภาพ
ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2551.

สถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดทั้ง 2 แห่ง ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่แตกต่างกัน มีวัตถุประสงค์หลักในการก่อสร้างแตกต่างกันกล่าว คือ มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการให้การดูแลสัตว์พิการตลอดชีวิต สถานที่ตั้งจึงห่างไกลจากชุมชนเพื่อลดปัญหาการรบกวน ส่วนมูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัดให้การรักษาสุนัขจรจัดโดยออกหน่วยเคลื่อนที่ และสุนัขที่พักฟื้นอยู่ในมูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัดไม่ได้อาศัยอยู่ตลอดชีวิต เพื่อความสะดวกในการออกหน่วยเคลื่อนที่ไปยังสถานที่ต่าง ๆ จึงปัญหาการรบกวนชุมชนทางด้านกลิ่นและเสียงมากนัก สถานที่ตั้งจึงอยู่ใกล้แหล่งชุมชนและอยู่ในตัวเมือง ในส่วนของโรงพยาบาลสัตว์เล็กทั้ง 2 แห่ง มีความแตกต่างกันทั้งทางด้านที่ตั้ง และวัตถุประสงค์หลักในการก่อสร้าง โดยโรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในย่านใจกลางเมือง มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้เป็นสถานที่ฝึกสอนและปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษา ดังจึงมีผู้ใช้บริการจำนวนมากซึ่งผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่ไม่ได้อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงโรงพยาบาลสัตว์เล็กจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนของโรงพยาบาลสัตว์เล็กแมวมหาราเริง ที่ตั้งอยู่ในแถบปริมณฑล มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้การบริการรักษาสัตว์ บริการอาบน้ำ ตัดขน ผ่าเกลี้ยง และให้คำปรึกษาแก่เจ้าของสัตว์เลี้ยง ผู้ที่มาใช้บริการส่วนใหญ่เป็นคนในชุมชนใกล้เคียง

จากการวิเคราะห์ที่ตั้งและสภาพแวดล้อมกายภาพของสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดและโรงพยาบาลสัตว์ทั้ง 4 แห่ง นำมาสู่ข้อสันนิษฐานเบื้องต้นสำหรับการวิจัยครั้งนี้ที่มุ่งไปสู่สถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดแบบพึ่งพาตนเอง โดยพบว่า สถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดแบบพึ่งพาตนเองควรเป็นสถานสงเคราะห์ที่ผสมผสานระหว่างความเป็นสถานสงเคราะห์และโรงพยาบาลสัตว์โดยควรอยู่ไม่ห่างไกลจากชุมชนมากนัก เน้นการดูแล รักษา ฟื้นฟู รวมถึงพัฒนาสุนัขจรจัดให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเป็นที่ต้องการของชุมชน โดยการเลือกพื้นที่ตั้งควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์หลักของการก่อสร้าง เพื่อนำมาใช้ในการเลือกพื้นที่ตั้งให้สอดคล้องกันกับการใช้งานตามวัตถุประสงค์ เพื่อก่อให้เกิดการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และลดปัญหาความขัดแย้งกับชุมชนรอบข้าง และที่ตั้งของสถานสงเคราะห์ควรมีบริเวณที่เป็นต้นไม้หรือสวนอยู่รอบ ๆ เพื่อช่วยลดเสียงและกลิ่นของสุนัขลงได้

4.1.2 ลักษณะสถาปัตยกรรม

ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดและโรงพยาบาลสัตว์เล็กดังนี้

1. อายุการใช้งานอาคาร และลักษณะกลุ่มอาคาร ดังตารางที่ 4.2

จากตารางที่ 4.2 พบว่า มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการมีการก่อสร้างที่ทำการมูลนิธิฯ มาแล้ว 16 ปี มีลักษณะของอาคารเป็นอาคารแบบกลุ่ม คือมีอาคารหลายอาคารกระจายหน้าที่

การใช้งานออกไปในแต่ละอาคาร สภาพอาคารในบางอาคารทรุดโทรม แต่มีอาคารบางแห่งที่มีสภาพใหม่อยู่ เพราะมูลนิธิฯ ให้ความสำคัญกับผู้ที่เข้ามาติดต่อภายในมูลนิธิฯ อาคารที่อยู่ด้านหน้าจึงได้รับการดูแลรักษา ปรับปรุง ซ่อมแซมให้มีสภาพดีอยู่เสมอ นอกจากนี้ทางมูลนิธิฯ ใช้พื้นที่ภายในวัดเป็นที่ทำการและอาคารเป็นอาคารเก่าที่นำมาบูรณะใหม่ ลักษณะอาคารเป็นอาคารเดี่ยว คือมีอาคารเดี่ยวแต่ประกอบด้วยการใช้งานหลายส่วนด้วยกัน ได้แก่ ส่วนสำนักงาน ส่วนรักษาสุขภาพ ส่วนผ่าตัด ส่วนเอกซเรย์ ส่วนพักผ่อนของสุนัขจรจัด ส่วนเก็บอุปกรณ์และอาหาร ส่วนทำอาหาร ส่วนล้างอุปกรณ์ รวมทั้งส่วนเอกซเรย์ และส่วนผ่าตัด ในส่วนของโรงพยาบาลสัตว์เล็กทั้ง 2 แห่งมีความแตกต่างกันทั้งทางด้านอายุอาคารและลักษณะกลุ่มอาคาร โรงพยาบาลสัตว์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก่อตั้งมานานกว่าโรงพยาบาลสัตว์เล็ก แมวมหาราเริง แต่สภาพอาคารของโรงพยาบาลสัตว์จุฬาฯ ยังไม่ทรุดโทรมมากนักเพราะมีการบูรณะซ่อมแซมอยู่ตลอดเวลา มีลักษณะอาคารเป็นอาคารกลุ่ม มีการกระจายหน้าที่การใช้งานออกไปในแต่ละอาคาร เนื่องจากมีสัตว์เข้ามารับการรักษามากจึงแบ่งการใช้งานอาคารออกเป็นส่วน ๆ เพื่อให้ง่ายต่อการใช้งานซึ่งต่างกับโรงพยาบาลสัตว์เล็กแมวมหาราเริงที่เป็น อาคารพาณิชย์ 2 ห้อง 4 ชั้น

ตารางที่ 4.2

อายุการใช้งานอาคารและลักษณะกลุ่มอาคาร

มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ	
อายุอาคารตั้งแต่ปีที่สร้างเสร็จจนถึงปัจจุบัน	16 ปี
ลักษณะกลุ่มอาคาร	<p>ลักษณะอาคารเป็นอาคารกลุ่ม คือมีอาคารอยู่หลายอาคารกระจายตัวอยู่ในบริเวณเดียวกัน</p>  <p>หมายเหตุ : มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ ถ่ายภาพ ณ วันที่ 16 กันยายน 2551</p>
มูลนิธิเพื่อช่วยเหลือสุนัขจรจัด	
อายุอาคารตั้งแต่ปีที่สร้างเสร็จจนถึงปัจจุบัน	3 ปี

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลักษณะกลุ่มอาคาร	<p>ลักษณะอาคารเป็นอาคารเดี่ยว คือมีอาคารเดี่ยวแต่ประกอบด้วยการใช้งานหลายส่วนด้วยกัน ได้แก่ ส่วนสำนักงาน ส่วนรักษาสุนัข ส่วนผ่าตัด ส่วนเอ็กซเรย์ ส่วนพักผ่อนของสุนัขจรจัด ส่วนเก็บอุปกรณ์และอาหาร ส่วนทำอาหาร ส่วนล้างอุปกรณ์</p> <p>หมายเหตุ: มูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด ถ่ายภาพ ณ วันที่ 9 กันยายน 2551</p> 
โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
อายุอาคารตั้งแต่ปีที่สร้างเสร็จจนถึงปัจจุบัน	มากกว่า 20 ปี
ลักษณะกลุ่มอาคาร	<p>ลักษณะอาคารเป็นอาคารกลุ่ม มีอาคารที่เป็นอาคารหลักใช้รักษาพยาบาลทั่วไปอยู่ด้านหน้า และอาคารที่เป็นอาคารศัลยกรรมอยู่ถัดไปทางด้านข้างและด้านหลังโดยมีบันไดเชื่อมต่อกันทั้ง 2 อาคารทุกชั้น จึงดูคล้ายเป็นอาคารเดียวกัน นอกจากนี้อาคารหออภิบาลสัตว์ป่วยอยู่ถัดไปทางด้านหลังซึ่งใช้ทางเดินฟุตบอลเป็นทางเดินเชื่อมต่อกับอาคาร ดังภาพ</p>  <p>หมายเหตุ: โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ่ายภาพ ณ วันที่ 10 มกราคม 2550.</p>

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

โรงพยาบาลสัตว์เล็ก แมวหมาล่าเรียง	
อายุอาคารตั้งแต่ปีที่สร้าง เสร็จจนถึงปัจจุบัน	3 ปี
ลักษณะกลุ่มอาคาร	<p>ลักษณะอาคารเป็นอาคารพาณิชย์โดยอยู่ตำแหน่งตรงกลาง มีอาคารพาณิชย์อยู่ติด 2 ข้าง เป็นอาคารพาณิชย์สูง 4 ชั้น มีชั้น ดาดฟ้า และมีพื้นที่จอดรถด้านหน้า โดยสามารถจอดรถได้ 5 คัน</p>  <p>หมายเหตุ: โรงพยาบาลสัตว์เล็ก แมวหมาล่าเรียง ถ่ายภาพ ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2551.</p>

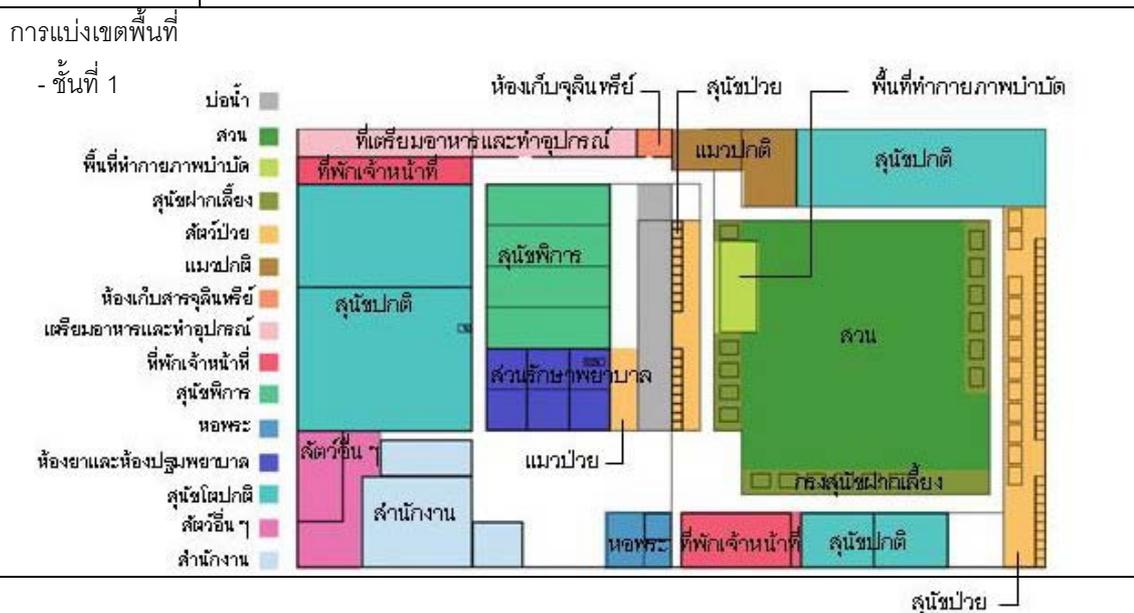
2. การแบ่งเขตพื้นที่การใช้งาน

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การแบ่งเขตพื้นที่การใช้งานของมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ ไม่มีรูปแบบตายตัว มีการกระจายพื้นที่การใช้งานออกเป็นส่วน ๆ การจัดวางพื้นที่ไม่เหมาะสมกล่าวคือ พื้นที่การใช้งานของคนอยู่ร่วมกันหรือติดกับพื้นที่การใช้งานของสัตว์ ส่วนที่อยู่ของสุนัขป่วยตั้งอยู่บริเวณกลางของพื้นที่มูลนิธิและ อยู่ใกล้กับพื้นที่ทำกายภาพบำบัดและกรงสุนัขฝากซึ่งเป็นสุนัขปกติ เขตพื้นที่ที่มีการใช้งานสัมพันธ์กัน แต่จัดวางพื้นที่ห่างไกลกัน เช่น พื้นที่ทำกายภาพบำบัดอยู่ไกลจากพื้นที่ของสุนัขพิการทำให้เคลื่อนย้ายสุนัขลำบาก ห้องเก็บจุลินทรีย์อยู่ติดกับพื้นที่เตรียมอาหาร ขณะที่มูลนิธิเพื่อการช่วยเหลือสุนัขจรจัด มีการจัดวางในลักษณะที่สามารถเข้าใจง่าย เรียงจากส่วนที่เป็นการใช้งานร่วมกับคนภายนอก ได้แก่ ส่วนต้อนรับ และส่วน

พักคอยก่อน ถัดเข้ามาเป็นส่วนที่เป็นในลักษณะกึ่งส่วนรวม คือห้องตรวจ ลักษณะกึ่งส่วนตัว คือ ส่วนกรงสุนัข และ ส่วนที่เป็นส่วนตัว ห้องผ่าตัดและห้องเก็บของ การจัดเรียงพื้นที่นั้นไม่มีการปิดบังสายตาหรือป้องกันคนภายนอกเข้าไปภายใน ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับโรงพยาบาลสัตว์ทั้ง 2 แห่ง ที่มีการจัดเรียงจากส่วนที่เป็นการใช้งานร่วมกับคนภายนอก คือส่วนต้อนรับ ส่วนพักคอย ส่วนจ่ายค่ารักษาพยาบาลและรับยา ก่อน ถัดเข้ามาจึงเป็นส่วนที่เป็นในลักษณะกึ่งส่วนรวม คือ ห้องตรวจ ส่วนถัดมาคือ กึ่งส่วนตัว คือส่วนกรงสุนัข และ ส่วนที่เป็นส่วนตัว ห้องผ่าตัดและห้องเก็บของ ห้องพักเจ้าหน้าที่และสัตวแพทย์

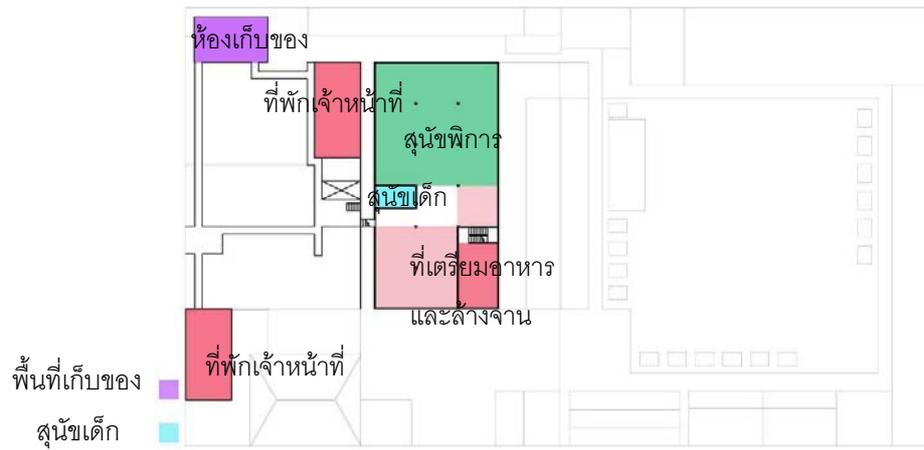
ตารางที่ 4.3
การแบ่งเขตพื้นที่การใช้งาน

มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ	
รายละเอียด	<p>มีการแบ่งพื้นที่การใช้งานของคน และสัตว์ ตามลักษณะ และประเภทของสัตว์ ดังนี้</p> <p>สุนัข แบ่งออกเป็น สุนัขโตปกติ สุนัขโตพิการหรือทุพพลภาพ สุนัขเด็ก สุนัขป่วย สุนัข ผ่ากเล็ก</p> <p>แมว แบ่งออกเป็น แมวปกติ และแมวป่วย</p> <p>สัตว์อื่น ๆ แบ่งออกเป็น นก กิ้งก่า เต่า</p> <p>ส่วนการแบ่งเขตพื้นที่การใช้งานของคน แบ่งเป็น ส่วนสำนักงาน ส่วนเตรียมอาหาร สำหรับคน ส่วนที่พักเจ้าหน้าที่ ส่วนเตรียมอาหารสำหรับสัตว์ ส่วนทำอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น กรง ส่วนเก็บของและเก็บอาหาร ส่วนเก็บสารจุลินทรีย์และทำความสะอาดผ้าสำหรับสัตว์</p>

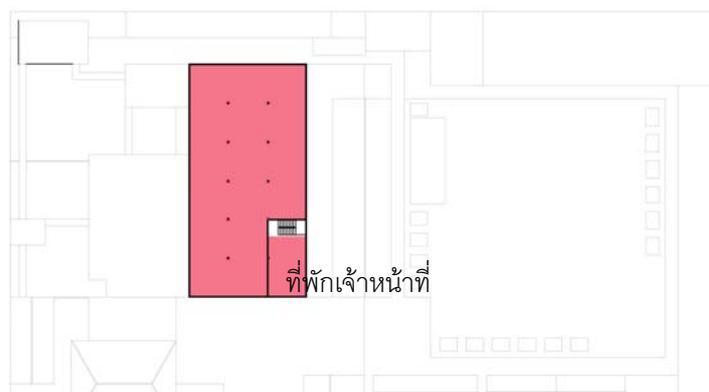


ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

- ชั้นที่ 2

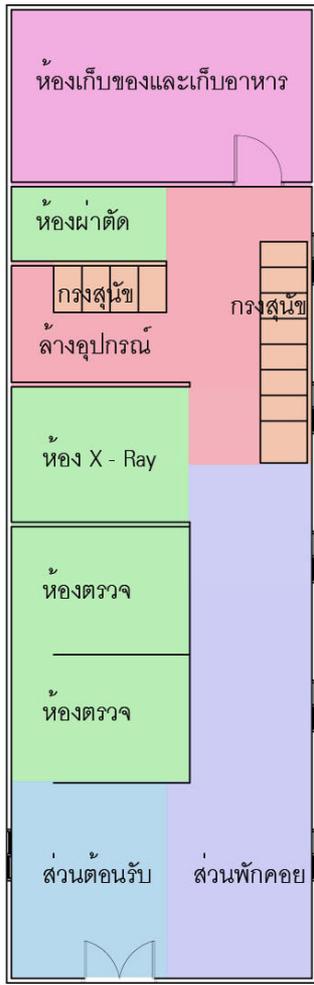


- ชั้นที่ 3



หมายเหตุ: โดยผู้วิจัย ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2551.

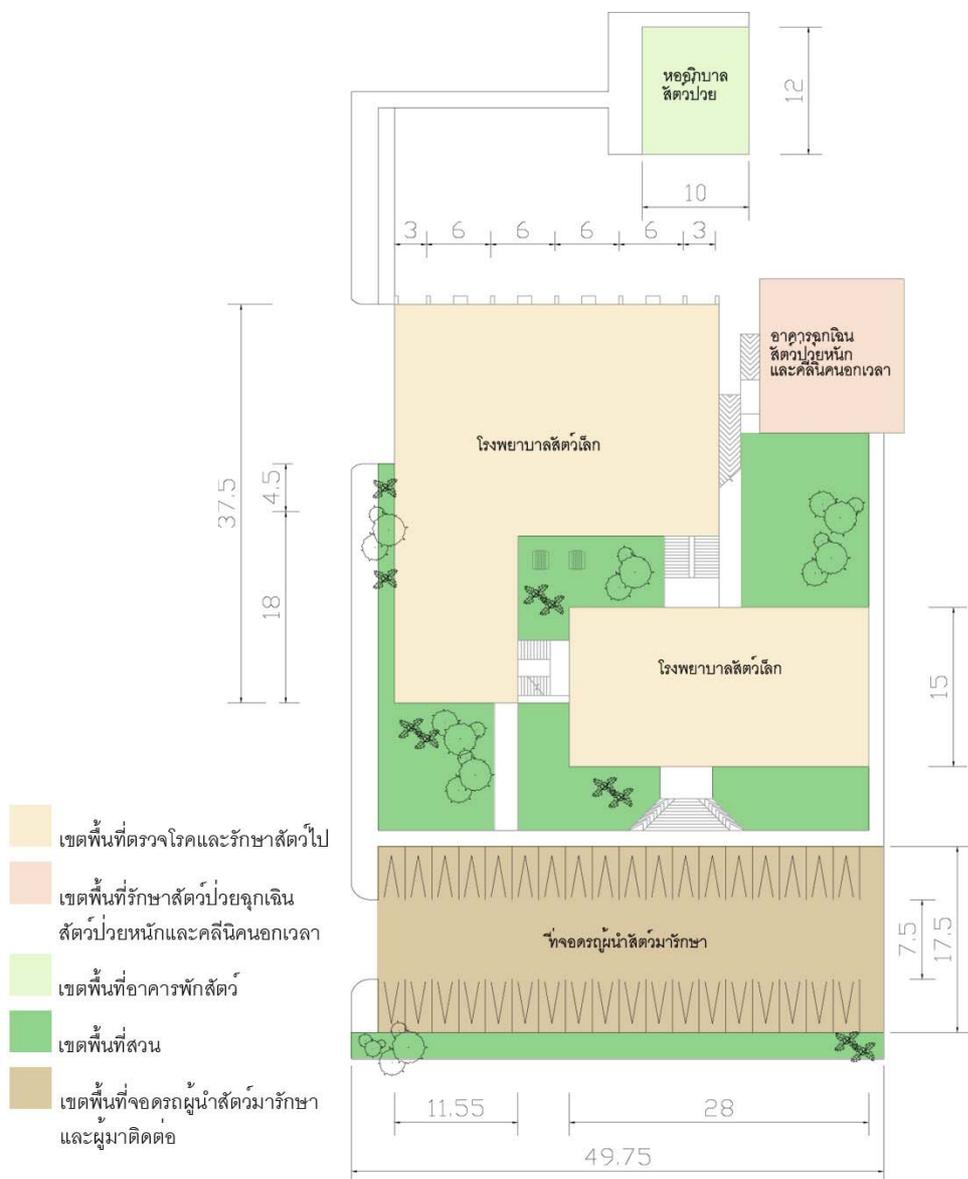
ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

มูลนิธิเพื่อช่วยเหลือสุนัขจรจัด	
รายละเอียด	มีการแบ่งพื้นที่การใช้งานของคน และสัตว์ไม่ซับซ้อน เพราะตัวอาคารที่ทำการของมูลนิธิมีขนาดเล็ก อาคาร 1 ชั้น
การแบ่งเขตพื้นที่	 <p>ห้องเก็บของและเก็บอาหาร</p> <p>ห้องผ่าตัด</p> <p>กรงสุนัข</p> <p>ล้างอุปกรณ์</p> <p>กรงสุนัข</p> <p>ห้อง X-Ray</p> <p>ห้องตรวจ</p> <p>ห้องตรวจ</p> <p>ส่วนต้อนรับ</p> <p>ส่วนพักผ่อน</p> <p>ห้องเก็บของและเก็บอาหาร</p> <p>กรงสุนัข</p> <p>ที่จัดเตรียมอาหารและล้างอุปกรณ์</p> <p>ตรวจรักษา</p> <p>ส่วนต้อนรับ</p> <p>ส่วนพักผ่อน</p>
หมายเหตุ: โดยผู้วิจัย ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2551.	
โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
รายละเอียด	มีการแบ่งอาคารเป็นอาคารหลักด้านหน้าและอาคารบริวารด้านหลัง ในส่วนของอาคารหลักด้านหน้าใช้เป็นส่วนรักษาพยาบาล ส่วนตรวจวินิจฉัยโรคเป็นหลัก และอาคารบริวารด้านหลังใช้เป็นหออภิบาลสัตว์ป่วย ในปัจจุบันทางโรงพยาบาลสัตว์ไม่มีการรับฝากสัตว์ป่วย ดังนั้นหออภิบาลสัตว์ป่วยจึงไม่ได้ใช้งานนอกจากมีสุนัขและแมวที่เจ้าของนำมาทิ้งไว้ ทางโรงพยาบาลจึงนำมาดูแลไว้ในหออภิบาลสัตว์ป่วย

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายละเอียด	นอกจากนี้แล้วยังมีสัตว์ป่วยจากในวังที่นำมาับการรักษา และสัตว์ที่จำเป็นต้องอยู่ในการดูแลของโรงพยาบาลโดยเฉพาะเท่านั้น ผู้ที่นำสัตว์เลี้ยงมารักษา ทางโรงพยาบาลสัตว์ได้จัดเตรียมที่จอดรถไว้ทางด้านสุดของอาคารหลัก เป็นลานจอดรถกลางแจ้ง ในส่วนที่จอดรถบุคลากรของโรงพยาบาลสัตว์สามารถจอดได้บริเวณด้านหลังอาคารหลัก ชั้น 1 A เป็นลานจอดรถในร่ม
------------	---

การแบ่งเขตพื้นที่

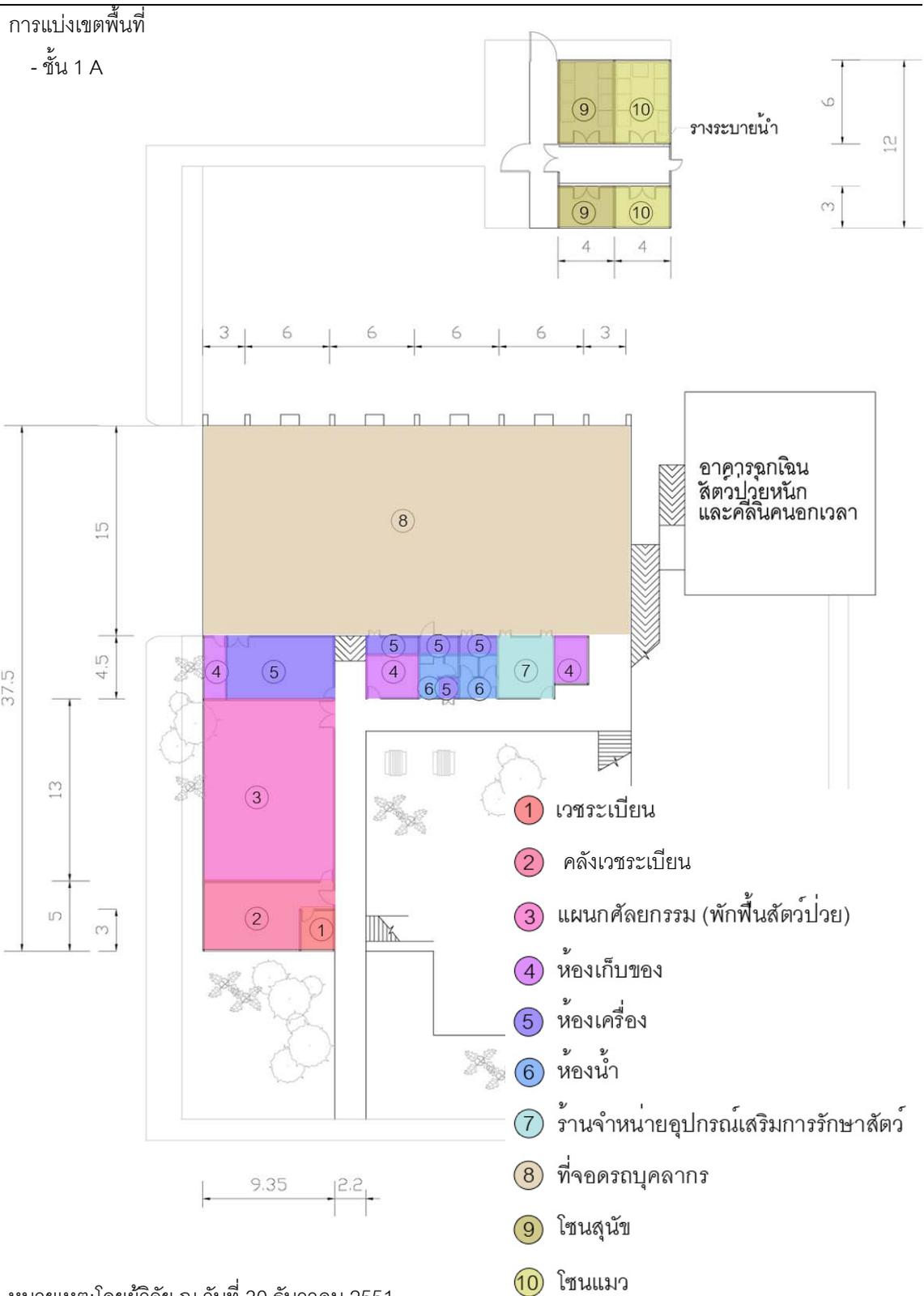


หมายเหตุ: โดยผู้วิจัย ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2551.

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

<p>รายละเอียด</p>	<p>อาคารหลักด้านหน้า ออกแบบให้มีส่วเปิดโล่งระหว่างอาคาร ให้เป็นพื้นที่สีเขียว ใช้ต้นไม้เข้ามาช่วยเสริมบรรยากาศให้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังมีสนามหญ้าเล็ก ๆ ไว้เป็นที่เดินเล่นของสัตว์ และ ยังใช้เป็นที่เดินออกกำลังกายของสัตว์ป่วยภายในแผนกผู้ป่วยในซึ่งจะมาใช้ในช่วงเช้าและช่วงเย็น รายละเอียดของส่วนประกอบของพื้นที่การใช้งานต่าง ๆ ในแต่ละชั้นมีดังนี้</p> <p>- ชั้นที่ 1</p> <p>เนื่องจากอาคารหลักของโรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการออกแบบอาคารโดยในแต่ละชั้นมีการเล่นระดับกัน ผู้วิจัยจึงแบ่งออกตามภาพที่ คือ ชั้น 1 A และชั้น 1 B ซึ่งในชั้น 1 A เป็นส่วนที่ผู้นำสัตว์เลี้ยงมารักษาต้องมาติดต่อเป็นส่วนแรกที่ห้องเวชระเบียน และไปนั่งคอยเรียกตรวจที่ชั้น 1 B บริเวณโถงพักคอย บริเวณส่วนอื่น ๆ ของชั้น 1 A เป็นส่วนพื้นที่สำหรับเจ้าหน้าที่ สัตวแพทย์ ที่พักฟื้นสัตว์ป่วยของแผนกศัลยกรรม ดังนั้นผู้ใช้งานส่วนใหญ่ของชั้น 1 A เป็นเจ้าหน้าที่และสัตวแพทย์ ในส่วนของชั้น 1 B เป็นส่วนที่อยู่ทางหน้าสุดของตัวอาคารหลัก ใช้เป็นพื้นที่ในการตรวจรักษาในขั้นต้น หากสัตว์ที่นำมารักษามีโรคเฉพาะทาง หรือกรณีพิเศษสัตวแพทย์จะส่งตัวไปยังแผนกนั้น ๆ ดังนั้นในส่วนของชั้น 1 B จึงเป็นส่วนที่มีคนค่อนข้างมาก โดยทางโรงพยาบาลสัตว์ได้จัดเตรียมพื้นที่ของชั้น 1 B ไว้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โถงพักคอย ตั้งอยู่บริเวณทางด้านหน้าของตัวอาคาร เป็นที่นั่งพักคอย ไว้สำหรับให้ผู้นำสัตว์เลี้ยงมารักษาคอยการเรียกตรวจ ทางโรงพยาบาลได้จัดทำพื้นที่นั่งพักคอยแบ่งเป็นคอก ๆ เพื่อไม่ให้สัตว์เผชิญหน้ากัน ดังภาพที่ 4. 13 ตั้งอยู่ใกล้บริเวณห้องตรวจ และส่วนติดต่อทำบัตรกับรับยาและชำระเงิน มีการจัดที่นั่งหลวม ๆ ไม่ชิดกันจนเกินไป ดังภาพที่ 4. 14 2. ห้องตรวจ ห้องตรวจโรคทั่วไปมีจำนวนทั้งสิ้น 6 ห้อง และห้องให้น้ำเกลือ 1 ห้อง 3. เขตพื้นที่สำหรับเจ้าหน้าที่ ส่วนนี้เป็นห้องการเงิน ห้องจ่ายยา และห้องเวชภัณฑ์ ผู้นำสัตว์เลี้ยงมารักษาจะต้องมาทำการชำระเงิน และรับยา ณ จุดนี้ <p>- ชั้นที่ 2</p> <p>ส่วนของชั้นที่ 2 เป็นเขตพื้นที่ที่แบ่งการใช้งานตามแผนกต่าง ๆ คือ แผนกจักษุคลินิก แผนกศัลยกรรม แผนกสูติกรรม และแผนกโรคเฉพาะทาง จากภาพในหน้าถัดไปจะเห็นได้ว่าในแต่ละแผนกมีห้องตรวจรักษาเป็นของแต่ละแผนก เพื่อความสะดวกในการใช้งานและเพื่อรองรับจำนวนสัตว์ป่วยที่มารักษา แต่ละเขตพื้นที่การใช้งานสามารถเดินเชื่อมต่อกันได้จากทางเดินด้านหน้า</p>
-------------------	---

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

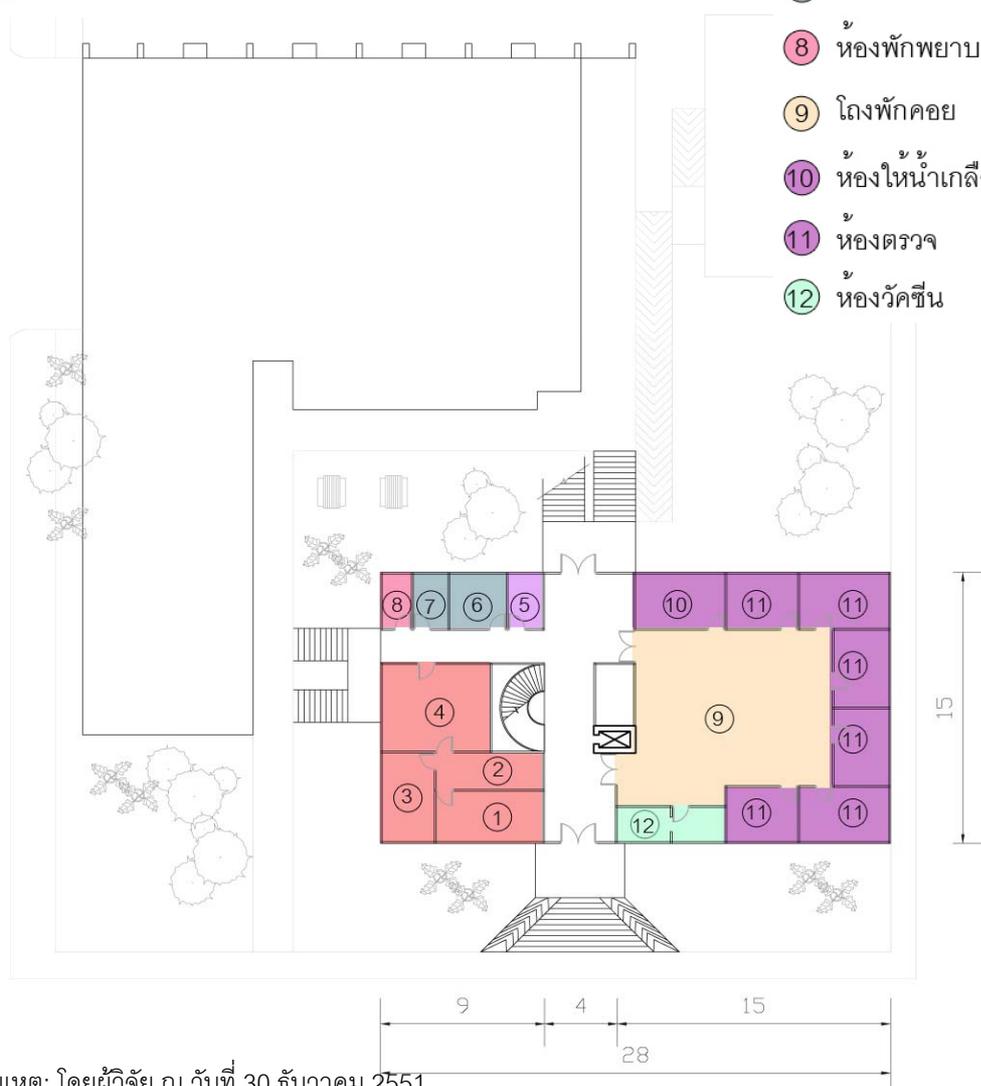


ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การแบ่งเขตพื้นที่

- ชั้น 1 B

- | | | | |
|---|------------------------------------|---|-------------------|
| ● | เขตพื้นที่สำหรับเจ้าหน้าที่ | ① | การเงิน |
| ● | เขตพื้นที่สำหรับนางพยาบาล | ② | รับใบสั่งยา |
| ● | เขตพื้นที่สำหรับทำความสะอาดอุปกรณ์ | ③ | คลังเวชภัณฑ์ |
| ● | เขตพื้นที่สำหรับเก็บอุปกรณ์ | ④ | ธุรการ |
| ● | เขตพื้นที่สำหรับตรวจรักษาสัตว์ | ⑤ | ห้องเก็บของ |
| ● | เขตพื้นที่สำหรับพักคอย | ⑥ | ซักล้าง |
| ● | เขตพื้นที่สำหรับฉีดวัคซีน | ⑦ | ห้องนั่ง ซ้ำเชื้อ |
| | | ⑧ | ห้องพักพยาบาล |
| | | ⑨ | โถงพักคอย |
| | | ⑩ | ห้องให้น้ำเกลือ |
| | | ⑪ | ห้องตรวจ |
| | | ⑫ | ห้องวัคซีน |



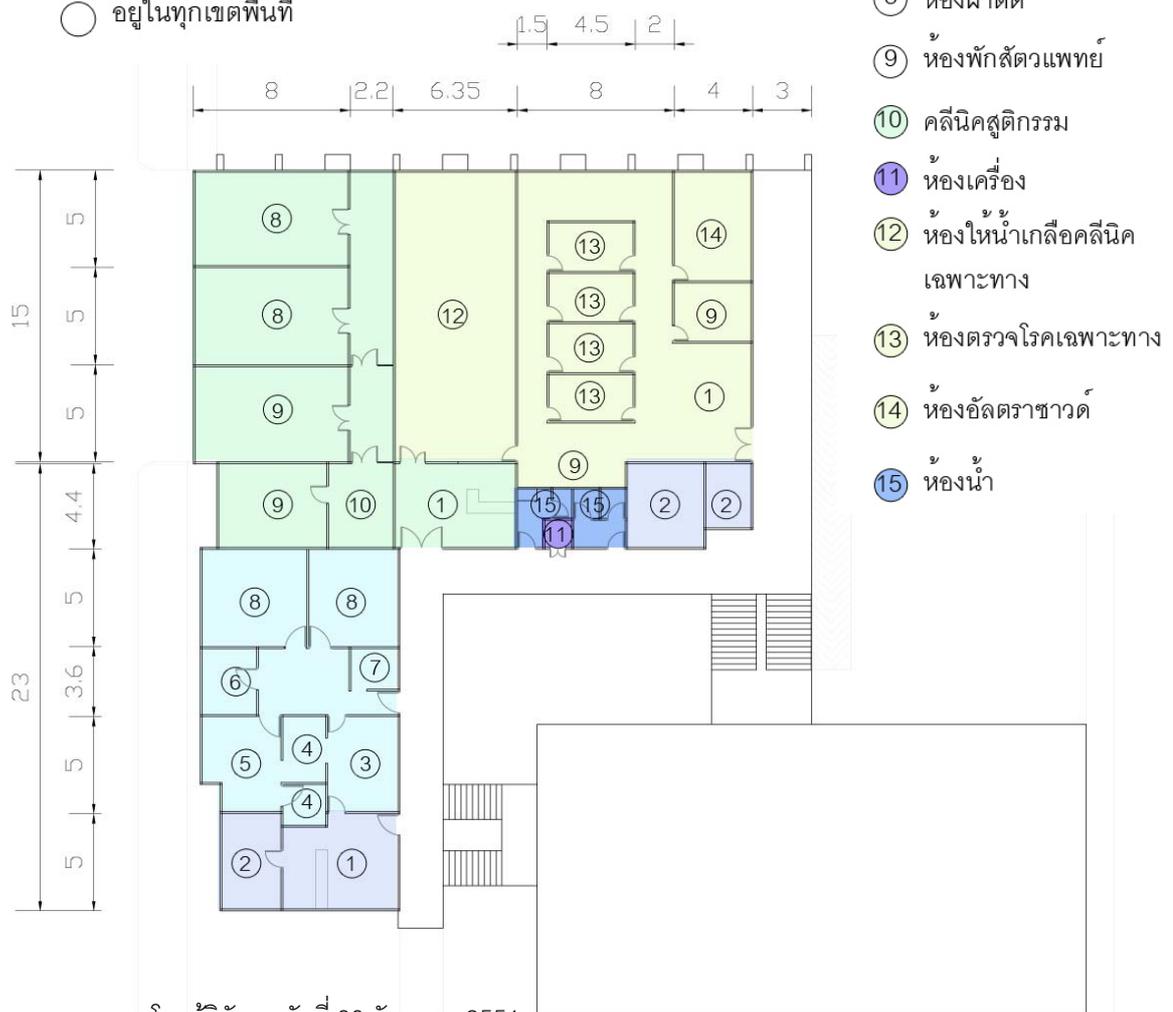
หมายเหตุ: โดยผู้วิจัย ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2551.

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การแบ่งเขตพื้นที่

- ชั้น 2

- เขตพื้นที่แผนกจักษุคลินิก
- เขตพื้นที่แผนกศัลยกรรม
- เขตพื้นที่แผนกสูติกรรม
- เขตพื้นที่แผนกคลินิกเฉพาะทาง
- เขตพื้นที่ห้องน้ำ
- เขตพื้นที่ห้องเครื่อง
- อยู่ในทุกเขตพื้นที่



หมายเหตุ: โดยผู้วิจัย ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2551.

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

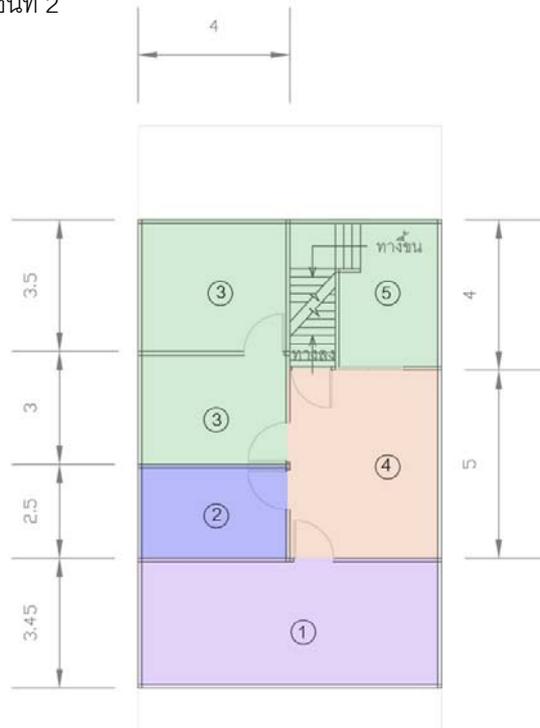
โรงพยาบาลสัตว์แมวมหาราเริง

รายละเอียด	<p>โรงพยาบาลสัตว์แมวมหาราเริง เป็นโรงพยาบาลที่ประกอบการโดยภาคเอกชน ใช้อาคารพาณิชย์ 2 คูหาเป็นที่ทำการ ดังนั้นการวางผังจึงมีข้อจำกัด โดยเฉพาะในเรื่องการสัญจรภายในและพื้นที่ใช้สอย จากการแบ่งเขตพื้นที่การใช้งาน เห็นได้ว่าการแบ่งเขตพื้นที่ตามการเข้าถึงดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชั้นที่ 1 จัดให้ส่วนพักคอยอยู่ด้านหน้าสุด และเนื่องจากโรงพยาบาลมีพื้นที่จำกัด ดังนั้นส่วนเวชระเบียน รับยา จ่ายเงิน หรือติดต่อต่าง ๆ จึงอยู่ในส่วนเดียวกัน ถัดเข้าไปเป็นส่วนห้องพักระหว่างแพทย์ในส่วนห้องพักระหว่างแพทย์ใช้เป็นที่พักผ่อน และเป็นห้องประชุมปรึกษาในการวินิจฉัยโรคต่าง ๆ และส่วนรักษา โดยแบ่งเป็น <table data-bbox="574 873 925 1019" style="margin-left: 40px;"> <tr> <td>ห้องตรวจ</td> <td>3</td> <td>ห้อง</td> </tr> <tr> <td>ห้องเอ็กซเรย์</td> <td>1</td> <td>ห้อง</td> </tr> <tr> <td>ห้องล้างฟิล์ม</td> <td>1</td> <td>ห้อง</td> </tr> </table> - ชั้นที่ 2 แบ่งออกเป็นห้องผ่าตัด 2 ห้อง ห้องอาบน้ำและตัดแต่งขนสัตว์ ห้องพักระหว่างสัตว์ และบริเวณรับประทานอาหารของเจ้าหน้าที่ ในส่วนของบริเวณรับประทานอาหารของเจ้าหน้าที่ ทำประตูบานเลื่อนกันแบ่งพื้นที่เพื่อป้องกันคนภายนอกห้ามเข้าก่อนได้รับอนุญาต และเพื่อป้องกันสิ่งสกปรกจากสัตว์เข้ามายังบริเวณรับประทานอาหารด้วย - ชั้นที่ 3 ตั้งแต่ชั้นนี้ขึ้นไปเป็นเขตพื้นที่ที่ไม่ให้บุคคลภายนอกขึ้น ชั้นนี้ได้แต่เพียงเจ้าหน้าที่และผู้นำสุนัขมาฝาก ในชั้นนี้มีห้องเก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ และโรงรมสุนัขและแมว โดยทางโรงพยาบาลได้แบ่งเขตพื้นที่ของสุนัขและแมวออกจากกัน เพื่อลดปัญหาเสียงดังรบกวน - ชั้นที่ 4 เป็นส่วนที่พักของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีทั้งหมด 3 ห้อง ซึ่งห้องพักเจ้าหน้าที่นั้นไว้สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ช่วยสัตวแพทย์ มีทั้งหมด 2 คนเพื่อสะดวกในการดูแลสัตว์ในตอนกลางคืน - คาดฟ้า มีพื้นที่สำหรับให้สุนัขออกกำลังกายซึ่งแบ่งเป็นส่วนที่เป็นพื้นทราย และส่วนที่เป็นสวน และบริเวณที่เหลือใช้เป็นที่สำหรับตากผ้า 	ห้องตรวจ	3	ห้อง	ห้องเอ็กซเรย์	1	ห้อง	ห้องล้างฟิล์ม	1	ห้อง
ห้องตรวจ	3	ห้อง								
ห้องเอ็กซเรย์	1	ห้อง								
ห้องล้างฟิล์ม	1	ห้อง								

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การแบ่งเขตพื้นที่

- ชั้นที่ 2



- ชั้นที่ 3



- เขตพื้นที่เจ้าหน้าที่อาบน้ำ ตัดขน
- เขตพื้นที่สัตว์
- เขตพื้นที่เจ้าหน้าที่และสัตวแพทย์
- เขตพื้นที่สำหรับผู้นำสัตว์เลี้ยงมารักษา

เขตพื้นที่เก็บของ

- ① ห้องอาบน้ำ ตัดแต่งขนสัตว์
- ② ห้องพักฟื้นสัตว์
- ③ ห้องผ่าตัด
- ④ โถงพักคอย
- ⑤ บริเวณรับประทานอาหารเจ้าหน้าที่และสัตวแพทย์

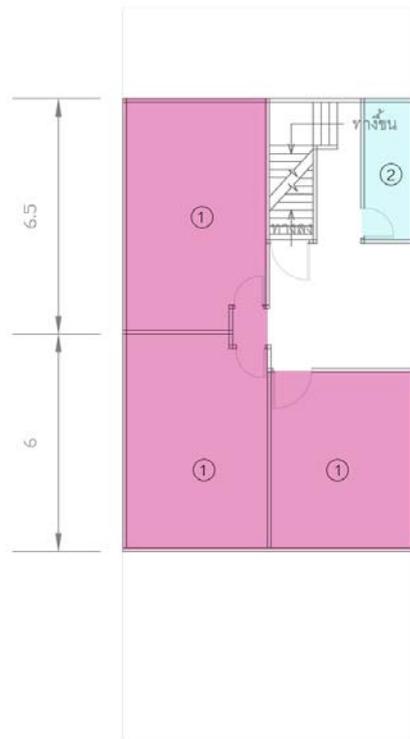
- เขตพื้นที่เก็บของ
- ① โซนสุนัข
- ② ห้องเก็บของ
- ③ โซนแมว

หมายเหตุ: โดยผู้วิจัย ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2551.

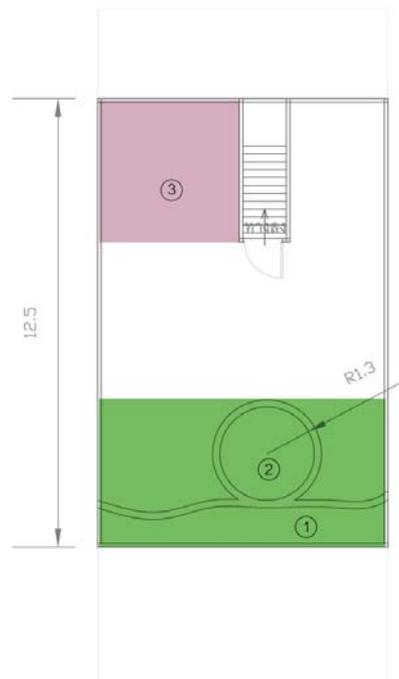
ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การแบ่งเขตพื้นที่

- ชั้นที่ 4



- ชั้นดาดฟ้า



① ห้องพักเจ้าหน้าที่

② ห้องน้ำ

● เขตพื้นที่ออกกำลังกาย

● เขตพื้นที่ตากผ้า

① สวน

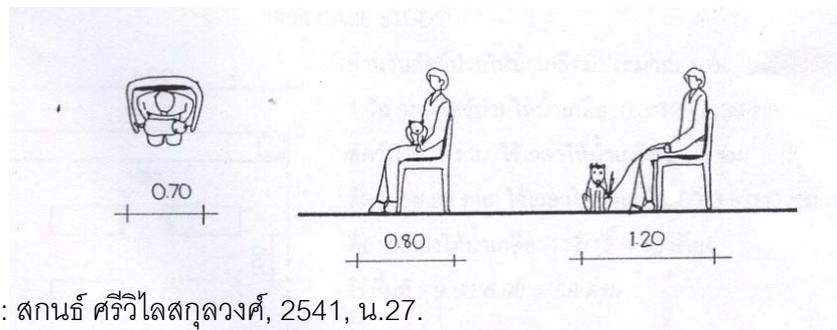
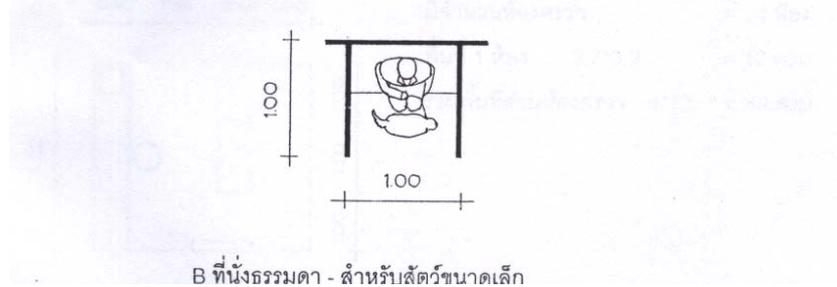
② สนามทราย

③ บริเวณตากผ้า

หมายเหตุ: โดยผู้วิจัย ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2551.

ภาพที่ 4.13

ที่นั่งพักคอย บริเวณโถงพักคอยของโรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



หมายเหตุ : สกนธ์ ศรีวิไลสกุลวงศ์, 2541, น.27.

ภาพที่ 4.14

บริเวณโถงพักคอยของโรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



หมายเหตุ: โถงพักคอยโรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ณ วันที่ 10 มกราคม 2551.

3. วัสดุผิวอาคาร

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวัสดุผิวอาคารโดยได้แบ่งวัสดุผิวอาคารออกเป็น วัสดุผิวภายนอกอาคาร และวัสดุผิวภายในอาคาร ดังตารางที่ 4.4 และ 4.5

ตารางที่ 4.4

วัสดุผิวภายนอกอาคาร

มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ

วัสดุผิวผนังอาคาร ใช้โครงสร้าง ค.ส.ล. ฉาบปูนทาสีครีมเป็นส่วนใหญ่ ในบางส่วนของอาคารเช่น ผนังกันเขตพื้นที่มูลนิธิ ฯ กับเขตพื้นที่ผู้อื่น เป็นผนังอิฐบล็อก ฉาบปูน ทาสีขาว



ผิวผนังอาคารฉาบปูนทาสีขาว



ผนังก่ออิฐบล็อกฉาบปูน ทาสีขาว

มูลนิธิเพื่อการช่วยเหลือสุนัขจรจัด

วัสดุผิวผนังอาคาร ด้านข้างอาคารใช้อิฐบล็อกก่อเป็นผนัง ไม่ฉาบปูน ทาสีขาว ด้านหน้าอาคารใช้แผ่นไม้อัด ทาสีขาว



ผิวผนังด้านข้างอาคาร



ผิวผนังด้านหน้าอาคาร

โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาคารก่อสร้างด้วยโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก วัสดุผิวผนังอาคารมี 2 แบบ คือ ปูนเปลือย และ ฉาบปูนทาสีขาว



ผนังอาคารปูนเปลือย



ผนังอาคารฉาบปูนทาสีขาว

โรงพยาบาลสัตว์แมวมหาราเริง

อาคารก่อสร้างด้วยโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก วัสดุผิวผนังอาคารในส่วนของชั้นที่ 1 ใช้กระเบื้องลายหินเป็นวัสดุผิวอาคาร ชั้นที่ 2 ขึ้นไปจนถึงชั้น 4 ใช้คอนกรีตฉาบปูนทาสีขาว และสีเหลืองในส่วนของชั้นดาดฟ้าทาสีน้ำเงิน



จากตารางที่ 4.4 วัสดุผิวภายนอกอาคารมีความแตกต่างกันในแต่ละสถานที่ขึ้นอยู่กับงบประมาณและการออกแบบ โดยปัจจัยที่สำคัญในการเลือกใช้วัสดุผิวอาคารที่แตกต่างกันคือ งบประมาณ เห็นได้ว่า มูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัดมีการใช้วัสดุผิวภายนอกอาคารที่ค่อนข้างเรียบง่าย ไม่เน้นด้านการออกแบบความสวยงาม แต่เน้นการนำไปใช้ได้และราคาต่ำ ซึ่งแตกต่าง

กับของมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการซึ่งมีการออกแบบและใช้วัสดุผิวภายนอกอาคารที่ดีกว่าและน่ามองกว่า เนื่องจากเป็นมูลนิธิที่ค่อนข้างเป็นที่รู้จักจึงมีงบประมาณในการนำมาใช้สร้างอาคารในส่วนขอโรงพยาบาลสัตว์ทั้งสองแห่ง วัสดุผิวภายนอกอาคารนั้นมีการนำการออกแบบมาใช้ให้เกิดความสวยงาม เนื่องจากโรงพยาบาลสัตว์ทั้งสองแห่งมีงบประมาณเพียงพอต่อการนำมาใช้ก่อสร้างอาคาร

ตารางที่ 4.5

วัสดุผิวภายในอาคาร

1. วัสดุผิวผนังอาคาร

มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ

เนื่องจากอาคารของมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการมีหลายอาคาร จึงแยกพิจารณา ดังนี้

- อาคารสำนักงาน และอาคาร 3 ชั้น ใช้วัสดุผิวผนังอาคารคือฉาบปูน ทาสี



เห็นได้ว่าลักษณะสภาพของผิวผนังอาคารภายในอาคารค่อนข้างดี เนื่องจากอาคารทั้ง 2 อาคารเป็นอาคารที่ไว้ต้อนรับ และตั้งอยู่ด้านหน้าสุดของพื้นที่ ดังนั้นจึงมีการปรับปรุงซ่อมแซมใหม่อยู่เสมอเพื่อให้ดูน่ามองต่อผู้มาติดต่อ

- อาคารโรงเรือนสุนัขปกติมีลักษณะเปิดโล่งไม่มีส่วนผิวผนังอาคารภายใน มีเพียงผนังก่ออิฐฉาบปูนขึ้นมาเพื่อเป็นแนวกำแพงกันซึ่งเป็นกำแพงก่ออิฐ ฉาบปูน



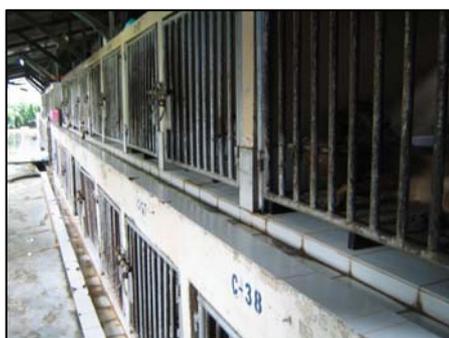
พื้นที่เปิดโล่งมีแนวผนังกัน

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

1. วัสดุผนังอาคาร (ต่อ)

มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ (ต่อ)

- อาคารโรงเรือนสุนัขป่วย โรงเรือนสุนัขป่วยนั้นทางมูลนิธิ ฯ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรกเป็นคอนกรีตสุนัข ซึ่งเป็นการก่อกออิฐ ฉาบปูนขึ้นมาเป็นช่อง ๆ ขนาด 1.00 x 1.00 เมตร สำหรับสุนัข 1 ตัว ลักษณะที่สองเป็นโรงเรือนสุนัข ซึ่งผนังของโรงเรือนสุนัขป่วยนี้ด้านหน้าเป็นลักษณะนำตะแกรงเหล็กมายึดติดกับโครงเหล็กกลม โดยมีความสูงจากพื้นขึ้นมา 2.00 เมตร ส่วนด้านข้างและด้านหลังเป็นการนำกำแพงก่อกออิฐ ฉาบปูน



คอนกรีตสุนัขป่วย



อาคารสุนัขป่วย



มูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด

ใช้อิฐบล็อกจากเป็นวัสดุหลักในการก่อกผนัง มีทั้งส่วนที่ไม่ฉาบปูน และส่วนที่ฉาบ นอกจากนี้มีการใช้ผนังลอยเพื่อกันแบ่งพื้นที่ซึ่งใช้สังกะสีทาสีครีม และผนังก่อกอิฐบล็อกจากฉาบปูน ซึ่งมีความสูงจากพื้น 2 เมตร

วัสดุผนังอาคาร
อิฐบล็อกจากไม่ฉาบปูนวัสดุผนังอาคาร
อิฐบล็อกจากฉาบปูน ทาสีขาว

ผนังลอยสังกะสี



ผนังลอยอิฐบล็อกจากฉาบปูน

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

1. วัสดุผิวผนังอาคาร (ต่อ)

โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เนื่องจากอาคารโรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีอาคาร 2 อาคาร ดังนั้นจึงแยกพิจารณา ดังนี้

1. อาคารหลักของโรงพยาบาลสัตว์เล็ก ซึ่งอาคารหลักที่ใช้ในการรักษาสัตว์มีการใช้วัสดุผิวผนังแตกต่างกันในแต่ละส่วนพื้นที่การใช้งาน โดยสามารถแบ่งได้ดังนี้

- บริเวณโถงพักคอย ในส่วนของโถงพักคอยมีการใช้วัสดุผิวอาคารอยู่ 2 ชนิด คือ ผนังคอนกรีตฉาบปูนทาสีขาว และผนังคอนกรีตฉาบปูนทาสีเขียวอ่อน



ผนังคอนกรีตฉาบปูนทาสีขาว
บริเวณโถงพักคอยหน้าห้องตรวจโรคทั่วไป



ผนังคอนกรีตฉาบปูนทาสีขาว
บริเวณโถงพักคอยหน้าห้องตรวจจักษุคลินิก

- บริเวณทางเดิน ใช้วัสดุผิวอาคารคือผนังคอนกรีตฉาบปูนทาสีขาว



ผนังคอนกรีตฉาบปูนทาสีขาว

- บริเวณห้องตรวจ มีการใช้วัสดุผิวอาคารเป็นผนังคอนกรีตฉาบปูนทาสีน้ำมันสีส้มอ่อนเพื่อให้
ง่ายต่อการทำความสะอาดโดยทากจากพื้นสูงขึ้น 1 เมตร และทาสีขาวต่อจนถึงเพดาน

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

1. วัสดุผิวผนังอาคาร (ต่อ)

โรงพยาบาลสตาร์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ต่อ)



บริเวณหน้าห้องตรวจโรคเฉพาะทาง

- บริเวณห้องผ่าตัด ใช้กระเบื้องขนาด 0.10 X 0.10 เมตร สีครีม เป็นวัสดุผิวอาคาร เพื่อให้ง่ายต่อการทำความสะอาด ทนทาน และไม่เป็นที่กักเก็บเชื้อโรค



วัสดุผิวผนังห้องผ่าตัดแผนกศัลยกรรม

- วัสดุผิวผนังห้องน้ำใช้กระเบื้องขนาด 0.10 X 0.10 เมตร สีครีมเป็นวัสดุผิวผนัง



ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

1. วัสดุผิวผนังอาคาร (ต่อ)

โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ต่อ)

2. อาคารหออภิบาลสัตว์ป่วยใน มีการใช้กระเบื้องขนาด 0.20 X 0.20 เมตร เป็นวัสดุผิวผนังอาคาร เพื่อความสะดวกในการทำความสะอาดสิ่งสกปรกจากคราบอุจจาระ ปัสสาวะจากสัตว์ และคราบสิ่งสกปรกอื่น ๆ



ผนังกระเบื้องบริเวณโซนแมว

โรงพยาบาลสัตว์แมวหมาล่าเจิง

วัสดุผิวผนังอาคารของโรงพยาบาลสัตว์แมวหมาล่าเจิง มีหลายชนิดแบ่งได้ดังนี้

1. แผ่นอลูมิเนียม โรงพยาบาลสัตว์แมวหมาล่าเจิงมีการใช้แผ่นอลูมิเนียมเป็นวัสดุผิวผนังอาคารบริเวณโรงพักคอย และห้องตรวจ ติดแผ่นอลูมิเนียมสูงจากพื้นขึ้นมา 1 เมตรเพื่ออำนวยความสะดวกและทนทาน



บริเวณห้องตรวจ



บริเวณโรงพักคอย

2. ผนังฉาบปูนทาสีขาว มีการใช้ผนังฉาบปูนทาสีขาวบริเวณห้องผ่าตัด บริเวณบันได และ บริเวณโรงแรมสัตว์ในเขตพื้นที่ของแมว

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

1. วัสดุผิวผนังอาคาร (ต่อ)

โรงพยาบาลสัตว์แมวมหาราเริง (ต่อ)



บริเวณห้องผ้าตัด



บริเวณโรงแรมสัตว์เขตพื้นที่ของแมว



บริเวณบันได

3. กระเบื้อง ในส่วนของบริเวณโรงแรมสุนัข บริเวณอาบน้ำ ตัดขน และบริเวณห้องล้างฟิล์มมีการใช้กระเบื้องขนาด 0.20 X 0.20 เมตร เป็นวัสดุผิวผนังอาคาร มีการปูกระเบื้องสูงขึ้นมาจากพื้น 1.20 เมตร บริเวณอาบน้ำ ตัดขนปูเต็มทั้งผนัง และบริเวณห้องล้างฟิล์มปูสูงขึ้นมาจากพื้น 1.60 เมตร



บริเวณโรงแรมสุนัข



บริเวณอาบน้ำ ตัดขน



บริเวณห้องล้างฟิล์ม

4. ในส่วนของห้องน้ำมีการใช้กระเบื้องขนาด 0.30 X 0.30 เมตร เป็นวัสดุผิวผนัง โดยใช้โทนสีดำปูพื้น และใช้สีน้ำตาลอ่อนปูบริเวณผนังภายในห้องน้ำ



บริเวณห้องน้ำ

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

2. วัสดุพื้นอาคาร

มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ

แบ่งพิจารณา ดังนี้

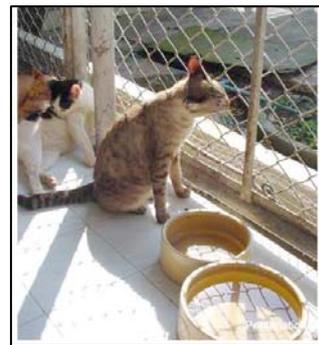
- อาคารสำนักงาน ตึก 3 ชั้น โรงเรียนแมวกบติ ใช้กระเบื้องในการปูพื้น กระเบื้องมีขนาด 0.20 x 0.20 เมตร และขนาด 0.30 x 0.30 เมตร



วัสดุพื้นโรงเรียนสุนัขพิการ (ตึก 3 ชั้น)



วัสดุพื้นห้องปฐมพยาบาล (ตึก 3 ชั้น)



พื้นโรงเรียนแมวกบติ

- อาคารโรงเรียนสุนัขอาคารอื่น ๆ และพื้นทางเดิน ใช้วัสดุพื้นชนิดเดียวกันคือ คอนกรีตขัดมัน และพื้นคอนกรีตธรรมดา



พื้นอาคารโรงเรียนสุนัขปกติ



พื้นอาคารโรงเรียนสุนัขป่วย



พื้นทางเดิน

มูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด

วัสดุพื้นอาคาร ปูกระเบื้องทั่วทั้งอาคาร กระเบื้องขนาด 30 x 30 เซนติเมตร คละลาย



พื้นกระเบื้อง

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

2. วัสดุพื้นอาคาร (ต่อ)

โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัสดุพื้นอาคาร แบ่งพิจารณา ดังนี้

1. อาคารหลักของโรงพยาบาลสัตว์เล็กมีการใช้วัสดุพื้นอาคารอยู่ 2 ประเภทคือ พื้นหินสังเคราะห์ และ พื้นกระเบื้อง พื้นหินสังเคราะห์ใช้ในทุกส่วนของพื้นที่ นอกจากบริเวณห้องน้ำใช้พื้นกระเบื้องโมเสคเพื่อความสวยงามและง่ายต่อการทำความสะอาด



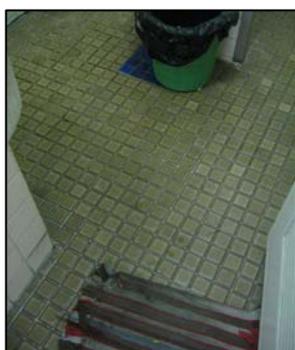
พื้นบริเวณทางเดิน



พื้นบริเวณห้องตรวจ



พื้นบริเวณโรงพักคอย



พื้นบริเวณห้องน้ำ

2. อาคารหออภิบาลสัตว์ป่วยใช้กระเบื้องขนาด 0.20 X 0.20 เมตร เป็นวัสดุปูพื้นเช่นเดียวกับวัสดุผิวผนังอาคาร



พื้นบริเวณหออภิบาลสัตว์ป่วยโซนสุนัข

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

2. วัสดุพื้นอาคาร (ต่อ)

โรงพยาบาลสัตว์แมวมหารา้เร็ง

วัสดุพื้นอาคารมีการใช้กระเบื้องขนาด 0.30 X 0.30 เมตร เป็นวัสดุพื้นอาคารในทุกส่วนของพื้นที่ จะแตกต่างกันในด้านของสีและลายกระเบื้องเท่านั้น ยกเว้นบริเวณบันได มีการใช้กระเบื้องลายไม้เป็นวัสดุพื้น



บริเวณห้องตรวจ



บริเวณโรงแรมสุนัข



กระเบื้องลายไม้บริเวณบันได



บริเวณโถงพักคอย

3. วัสดุหลังคา

มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ

วัสดุหลังคา มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการใช้วัสดุมุงหลังคาคือ กระเบื้องลอนทุกอาคาร มีเพียงอาคารอาคารสำนักงาน และอาคาร 3 ชั้น ที่มีการทำฝ้าเพดาน แบบฉาบเรียบ



หลังคาพื้นที่เตรียมอาหาร



ฝ้าเพดานอาคาร 3 ชั้น



หลังคาคอนโดสุนัขป่วย

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

3. วัสดุหลังคา (ต่อ)

มูลนิธิเพื่อการศึกษาสุโขทัย

วัสดุหลังคา ใช้กระเบื้องลอนคู่สีธรรมชาติทั่วทั้งอาคาร



กระเบื้องลอนคู่

โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัสดุหลังคาหรือวัสดุเพดาน โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการออกแบบวัสดุเพดาน 2 แบบคือ แบบฉาบเรียบให้เห็นคานโครงสร้าง และ แบบแผ่นฝ้าเพดาน บริเวณส่วนใหญ่เป็นแบบแผ่นฝ้าเพดานมีเพียงโถงพักคอย ห้องตรวจโรคทั่วไป และบริเวณทางเดิน



วัสดุแผ่นฝ้าเพดาน



แบบฉาบเรียบให้เห็นคานโครงสร้าง
บริเวณโถงพักคอย และห้องตรวจโรคทั่วไป



บริเวณทางเดิน

โรงพยาบาลสัตว์แมวมหาราเริง

วัสดุหลังคาหรือวัสดุเพดาน ใช้ฝ้าเพดานเป็นแบบฉาบเรียบเหมือนกันหมดทั้งอาคาร



ฝ้าเพดานแบบฉาบเรียบ ภาพบริเวณโรงแรมสุนัข

จากตารางที่ 4.5 เห็นได้ว่าวัสดุหลักที่สถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดทั้ง 2 แห่งและโรงพยาบาลสัตว์เล็กทั้ง 2 แห่งแบ่งออกเป็น

1. วัสดุผิวผนังอาคาร ส่วนมากใช้วัสดุคอนกรีตฉาบปูนทาสี เนื่องจากมีราคาถูกกว่าวัสดุอื่น นอกจากนี้ยังมีวัสดุผิวผนังอื่น ๆ ซึ่งใช้แตกต่างกันตามแต่ละพื้นที่ คือ ที่พักสัตว์ทางสถานสงเคราะห์ใช้ตะแกรงเหล็กเป็นผนังอาคารแทนการก่อคอนกรีตฉาบปูน เนื่องจากก่อสร้างง่าย สะดวก แต่ข้อเสียของวัสดุนี้คือ ขึ้นสนิม ผุพังได้ง่ายและเมื่อสุนัขปัสสาวะใส่ (ตามพฤติกรรมสุนัขเพศผู้มักยกขาปัสสาวะ) ดังนั้นไม่เหมาะสมที่จะนำมาเป็นวัสดุผิวผนังอาคารโดยเฉพาะบริเวณโรงเรือนสุนัข ในส่วนของวัสดุกระเบื้องนั้นมีใช้บ้างในบางบริเวณ เช่นห้องพยาบาล ห้องน้ำ เพื่อให้ทำความสะอาดได้ง่าย

2. วัสดุปูพื้น ส่วนมากใช้วัสดุคอนกรีตหยาบเป็นวัสดุปูพื้นเนื่องจากเป็นวัสดุที่มีราคาถูก และคงทน แต่ข้อเสียคือ เก็บคราบสกปรกไว้ตามร่องรอยหยาบคอนกรีต มีตะไคร่น้ำ ซึ่งเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค นอกจากนี้สถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดทั้ง 2 แห่งยังใช้วัสดุอื่น ๆ ปูพื้น คือ คอนกรีตขัดมัน และกระเบื้อง โดยใช้ในบางบริเวณเพราะวัสดุชนิดนี้มีราคาสูงกว่าคอนกรีตหยาบ แต่วัสดุชนิดนี้มีข้อดีคือ มีความคงทน ทำความสะอาดง่าย และไม่เป็นตะไคร่น้ำ (ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ 2.4.1 ซึ่งเป็นแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบลักษณะทางกายภาพสถานที่เลี้ยงสุนัข) แต่เนื่องจากมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการมีขนาดพื้นที่ใหญ่ และมีข้อจำกัดทางด้านงบประมาณจึงไม่สามารถใช้กระเบื้องเป็นวัสดุปูพื้นได้ทุกอาคาร ดังนั้นในบางอาคารจึงใช้คอนกรีต ซึ่งจะเห็นได้ว่าการใช้วัสดุที่ไม่แตกต่างจากโรงพยาบาลสัตว์เล็กทั้ง 2 แห่ง แต่ของโรงพยาบาลสัตว์จึงมีการใช้วัสดุที่มีลักษณะลวดลายที่หลากหลายกว่า และนำมาใช้เพื่อให้เกิดความสวยงาม

3. วัสดุผนังหลังคา ใช้กระเบื้องลอนคู่ และกระเบื้องลอน ซึ่งวัสดุทั้ง 2 ชนิด มีลักษณะคล้ายคลึงกันคือ มีความบาง น้ำหนักเบา คงทน และราคาถูกกว่ากระเบื้องซีแพค ดังนั้นจึงนำมาใช้

จากการวิเคราะห์วัสดุผิวอาคารของสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดและโรงพยาบาลสัตว์ทั้ง 4 แห่งนำมาสู่ข้อสันนิษฐานเบื้องต้นสำหรับการวิจัยครั้งนี้ที่มุ่งไปสู่สถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดแบบพึ่งพาตนเองโดยพบว่า สถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดแบบพึ่งพาตนเองควรเป็นสถานสงเคราะห์ที่ผสมผสานระหว่างความเป็นสถานสงเคราะห์และโรงพยาบาลสัตว์โดยควรใช้วัสดุที่เหมาะสมกับพฤติกรรมสุนัขและผู้ใช้งาน คือวัสดุผิวอาคารควรมีความคงทนต่อปัสสาวะสุนัขและสามารถทำความสะอาดได้ง่าย ไม่เก็บเชื้อโรค ซึ่งก็คือใช้วัสดุกระเบื้อง หรือคอนกรีตขัดมัน (ตามแนวคิดที่ 2.4.1 และ 2.4.2 ซึ่งเป็นแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบลักษณะทางกายภาพสถานที่เลี้ยงสุนัขการ

ออกแบบลักษณะทางกายภาพสถานพยาบาลสัตว์) ซึ่งทั้ง 2 ชนิดนี้มีราคาไม่แพงมากนักสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดสามารถนำมาใช้ได้ นอกจากนี้แล้วยังมีวัสดุชนิดอื่นที่สามารถนำมาใช้เป็นวัสดุผิวอาคารได้อีกคือวัสดุหินสังเคราะห์ซึ่งมีราคาค่อนข้างสูงกว่า 2 ชนิดแรก ส่วนวัสดุที่ใช้มุงหลังคาคือ กระเบื้องมุงหลังคาซีแพค ซึ่งขึ้นอยู่กับชนิดที่เลือกใช้ตามงบประมาณและการออกแบบ

4. การระบายอากาศ

สถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดและโรงพยาบาลสัตว์มีการระบายอากาศดังนี้

1) มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ โรงเรือนเลี้ยงสุนัขของมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการเป็นลักษณะระบบเปิด โดยแบ่งพิจารณาตามลักษณะการแบ่งประเภทของสุนัขของทางมูลนิธิฯ ดังนี้

- โซนพื้นแดง เป็นโซนของสุนัขโต ปกติ ที่มีระบบการระบายอากาศสู่ภายนอกแบบธรรมชาติ ลักษณะเปิดโล่ง มีแนวของหลังคายื่นเพื่อบังแดด และฝน ดังนั้นเมื่อมีอุณหภูมิสูง อากาศร้อน หรือมีฝน สุนัขสามารถเข้าไปหลบแดดและฝนได้ แต่เมื่ออุณหภูมิลดลงหรืออากาศเย็น ทางมูลนิธิฯ จะนำกระสอบหรือหนังสือพิมพ์มาปูเพื่อให้สุนัขอบอุ่นขึ้น ดังภาพที่ 4.15

ภาพที่ 4.15

แนวหลังคาที่ยื่นออกมาปกคลุมของมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ ณ วันที่ 16 กันยายน 2551.

- โซนสุนัขพิการ ทางมูลนิธิฯ แบ่งออกเป็น โซนบี และโซนดี ลักษณะการระบายอากาศของโซนบี และโซนดีแบบธรรมชาติ คือตัวอาคารไม่มีผนัง 3 ด้าน เพื่อให้มีความโล่งอากาศถ่ายเทได้สะดวก และในโซนสุนัขพิการมีอาคารปกคลุมดังนั้นจึงไม่มีปัญหาทางด้านแดด

และ ฝน เมื่อมีแดดส่องเข้ามาทาง มูลนิธิฯ ได้มีการนำผ้าใบมาบังแดดเพื่อลดปริมาณแสงแดด
เข้ามาภายในตัวอาคาร และติดพัดลมติดผนังเพื่อลดอุณหภูมิภายในอาคารด้วย ดังภาพที่ 4.16 – 4.18

ภาพที่ 4.16

อาคารโซนสุนัขพิการไม่มีผนังของมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ ณ วันที่ 16 กันยายน 2551.

ภาพที่ 4.17

ผ้าใบบังแดดของมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ ณ วันที่ 16 กันยายน 2551.

ภาพที่ 4.18

พัดลมติดเพดานของมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ ณ วันที่ 16 กันยายน 2551.

- โซนอนุบาลสุนัข โซนนี้อยู่ในพื้นที่เดียวกันกับโซนสุนัขพิการ มีการระบายอากาศเหมือนกัน คือแบบธรรมชาติเน้นให้อากาศถ่ายเทมีการไหลเวียนของอากาศจากทางด้านข้างอาคาร เพราะไม่มีแนวผนังกัน 3 ด้าน ดังภาพที่ 4.19

ภาพที่ 4.19

โซนอนุบาลสุนัขของมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ ณ วันที่ 16 กันยายน 2551.

- โชนคอนโด โชนนี้เป็นสุนัขป่วยรอดูอาการ ซึ่งมีลักษณะเป็นผนังคอนกรีต 3 ด้าน มีขนาด 1.00 x 1.50 เมตร ด้านหน้ามีบานเปิด เป็นตะแกรงเหล็กกลมสามารถผ่านได้ และด้านหลังได้เจาะช่องลมระบายอากาศ ดังภาพที่ 4.20 – 4.21

ภาพที่ 4.20

คอนโดสุนัขป่วยของมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ ณ วันที่ 16 กันยายน 2551.

ภาพที่ 4.21

กรงสุนัขป่วยของมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ ณ วันที่ 16 กันยายน 2551.

- โชนรักษาพยาบาล โชนนี้ตั้งอยู่ทางด้านหน้าของอาคาร 3 ชั้น การใช้งานส่วนใหญ่เป็นการปฐมพยาบาลเบื้องต้น และเก็บยา ลักษณะการระบายอากาศของส่วนนี้คือ ให้อากาศถ่ายเทโดยธรรมชาติ มีหน้าต่างและประตูทางเข้าอาคารซึ่งเปิดไว้ตลอดเวลา ส่วนห้องที่ทำการรักษามีการกั้นผนังสูงจากพื้น 2 เมตร ส่วนด้านบนของผนังปล่อยเว้นว่างเพื่อให้อากาศหมุนเวียนได้สะดวก และมีการติดตั้งพัดลมติดเพดาน เพื่อลดอุณหภูมิภายในอาคารอีกทางหนึ่ง ดังภาพที่ 4.22 – 4.23

ภาพที่ 4.22

มุมมองจากด้านหน้าอาคาร 3 ชั้น ของมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ ณ วันที่ 16 กันยายน 2551.

ภาพที่ 4.23

ผนังกั้นห้องที่ไม่ชนเพดานของมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ ณ วันที่ 16 กันยายน 2551.

2) มุลินีเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด โรงเรียนเลี้ยงสุนัขของมูลนิธิเพื่อช่วยเหลือสุนัขจรจัดเป็นระบบเปิด คือให้อากาศภายนอกเข้ามาในอาคารได้ ลักษณะการระบายอากาศแบ่งออกเป็น

- ความสูงของตัวอาคาร โรงเรียนสุนัขได้ออกแบบมาให้มีความสูงจากพื้นถึงแนวแกนหลังคา 4.50 เมตร เพื่อให้ความร้อนลอยตัวขึ้นสูงลดอุณหภูมิภายในอาคาร ดังภาพที่ 4.24

ภาพที่ 4.24

มุมมองภายนอกอาคารของมุลินีเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ มุลินีเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด ณ วันที่ 9 กันยายน 2551.

- การเว้นช่องรอยต่อจากแนวผนังด้านบนกับตัวหลังคา เพื่อให้ความร้อนที่ลอยตัวสูงขึ้นไปหลุดออกไปนอกอาคารได้ เป็นการหมุนเวียนอุณหภูมิภายในอาคาร ดังภาพที่ 4.25

ภาพที่ 4.25

ช่องระบายอากาศระหว่างผนังกับหลังคาของมุลินีเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด

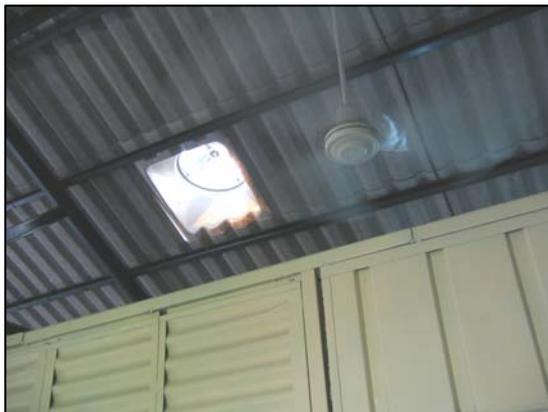


หมายเหตุ: ถ่ายภาพ มุลินีเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด ณ วันที่ 9 กันยายน 2551.

- มีการติดตั้งพัดลมดูดอากาศ และพัดลมติดเพดานไว้ที่แนวหลังคาเพื่อลดความร้อนออกสู่ภายนอกอีกทางหนึ่ง ดังภาพที่ 4.26

ภาพที่ 4.26

พัดลมดูดอากาศของมูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ มูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด ณ วันที่ 9 กันยายน 2551.

3) โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกส่วนพื้นที่ที่มีการระบายอากาศที่เหมือนกันหมด คือการใช้พัดลมดูดอากาศในการระบายอากาศ ดังภาพที่ 4.27 ซึ่งในส่วนของภายในอาคารใช้เครื่องปรับอากาศให้ความเย็น ยกเว้นในส่วนของหออภิบาลสัตว์ป่วยใน ใช้พัดลมเป็นตัวให้ความเย็น แต่มีการระบายอากาศเช่นเดียวกับภายในอาคารโรงพยาบาลสัตว์คือใช้พัดลมดูดอากาศ ดังภาพที่ 4.28 และยังมีการออกแบบให้มีบานหน้าต่างมุ้งลวดเพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวกอีกด้วย ดังภาพที่ 4.29 นอกจากนี้ยังมีการออกแบบให้ผนังกันห้องตรวจแต่ละห้องสูงไม่ถึงเพดาน ห่าง 1.50 เมตร เพื่อให้ความเย็นไหลวนเวียนถึงกันหมด เนื่องจากใช้เครื่องปรับอากาศร่วมกัน ดังภาพที่ 4.30 ในส่วนของภายนอกอาคาร เนื่องจากอาคารหลักมีการออกแบบให้อาคารแยกออกเป็น 2 ส่วน ดังนั้นในส่วนของทางเดินเชื่อมต่อ จึงมีการออกแบบให้อาคารมีลักษณะโปร่งให้แสงแดดและลมจากภายนอกเข้ามาได้ ดังภาพที่ 4.31 – 4.32

ภาพที่ 4.27

พัดลมดูดอากาศภายในตัวอาคาร โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ วันที่ 10 มกราคม 2550.

ภาพที่ 4.28

พัดลมดูดอากาศ หออภิบาลสัตว์ป่วยในโรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ วันที่ 10 มกราคม 2550.

ภาพที่ 4.29

หน้าต่างมุ้งลวด หออภิบาลสัตว์ป่วยในโรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ วันที่ 10 มกราคม 2550.

ภาพที่ 4.30

ช่องว่างระหว่างผนังถึงเพดาน โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ วันที่ 10 มกราคม 2550.

ภาพที่ 4.31

ทางเดินเชื่อมต่อ โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ วันที่ 10 มกราคม 2550.

ภาพที่ 4.32

บันไดเชื่อมต่อ โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ วันที่ 10 มกราคม 2550.

4) โรงพยาบาลสัตว์แมวมหาราเจิง เนื่องจากอาคารสถานที่ตั้งเป็นอาคารพาณิชย์ และใช้เครื่องปรับอากาศในท่อกส่วนพื้นที่ใช้งาน ดังนั้น การระบายอากาศจึงเหมือนกันทั้งอาคาร คือใช้พัดลมดูดอากาศเป็นตัวระบายอากาศ ดังภาพที่ 4.33 ในส่วนของชั้นดาดฟ้าที่เป็นที่ตั้งของ สถานที่ออกกำลังกายสุนัข มีการออกแบบโดยทำหลังคาปิดปกคลุมเพื่อป้องกันความร้อนจาก แสงแดด และได้มีการติดตะแกรงเหล็กไว้ที่ริมอาคารเพื่อป้องกันอันตราย และเพื่อให้อากาศถ่ายเท

ได้สะดวก ดังภาพที่ 4.34 นอกจากนี้ผนังกันห้องตรวจโรคแต่ละห้องได้มีการออกแบบให้ผนังสูงไม่ถึงเพดาน เว้นช่องขนาด 1 เมตร เพื่อให้ความเย็นไหลผ่านถึงกันเนื่องจากใช้เครื่องปรับอากาศร่วมกัน ดังภาพที่ 4.35

ภาพที่ 4.33

พัดลมดูดอากาศ โรงพยาบาลสัตว์แมวมหาราเริง



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ โรงพยาบาลสัตว์เล็ก แมวมหาราเริง ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2550.

ภาพที่ 4.34

คาน้ำ โรงพยาบาลสัตว์แมวมหาราเริง



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ โรงพยาบาลสัตว์เล็ก แมวมหาราเริง ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2550.

ภาพที่ 4.35

ช่องว่างระหว่างผนังถึงเพดาน โรงพยาบาลสัตว์แมวมหาราเวง



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ โรงพยาบาลสัตว์เล็ก แมวมหาราเวง ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2550.

จากการพิจารณาพบว่า การระบายอากาศของทั้ง 2 สถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดเป็นการระบายอากาศแบบธรรมชาติ โดยใช้การกั้นผนังโดยไม่ให้ผนังสูงติดเพดาน การติดตั้งพัดลมดูดอากาศ การติดตั้งพัดลมติดเพดาน การออกแบบให้พื้นที่ภายในอาคารมีความสูง เป็นตัวช่วยลดอุณหภูมิและระบายความร้อนภายในอาคาร การที่สถานสงเคราะห์ทั้ง 2 แห่งใช้การระบายความร้อนแบบธรรมชาติเนื่องจากเสียค่าใช้จ่ายไม่มาก ซึ่งแตกต่างกับการระบายอากาศของ 2 โรงพยาบาลสัตว์ที่ใช้เครื่องปรับอากาศเป็นตัวทำความเย็น ดังนั้นการระบายอากาศจึงใช้พัดลมดูดอากาศเป็นตัวระบายอากาศ แต่เนื่องจากโรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีขนาดอาคารใหญ่กว่า จึงมีการผสมผสานการระบายอากาศแบบธรรมชาติเข้าไปด้วยคือในส่วนของทางเดินเชื่อมต่ออาคารเพื่อลดค่าใช้จ่ายทางด้านค่าไฟฟ้า และเพื่อให้ผู้มาใช้งานรู้สึกสบาย ไม่อึดอัด เพราะในส่วนของทางเดินเชื่อมต่ออาคารนั้นสามารถมองเห็นทะลุทุกชั้นของตัวอาคาร และภายนอก ทำให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก และไม่มีกลิ่นเหม็นของสัตว์ นอกจากนี้แล้วโรงพยาบาลสัตว์เล็กทั้ง 2 แห่งยังมีการออกแบบให้เว้นช่องว่างผนังกับเพดานระหว่างห้องตรวจแต่ละห้องเหมือนกัน เพื่อให้อากาศและความเย็นถ่ายเทถึงกันได้

5. กิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่

สถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดและโรงพยาบาลสัตว์มีกิจกรรมในพื้นที่ดังนี้

1) มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ กิจกรรมภายในสถานสงเคราะห์สัตว์พิการ ได้แก่ สถานที่พักพิงสุนัขพิการ สุนัขป่วยที่รักษาหายแล้ว สุนัขป่วย สถานที่ทำกายภาพบำบัด และสถานที่ฝากดูแล นอกจากนี้ยังมีการรักษาปฐมพยาบาล หากสัตว์ป่วยเล็กน้อยเจ้าหน้าที่จะทำการรักษาตนเอง ไม่มีสัตวแพทย์ประจำมูลนิธิ ดังภาพที่ 4.36 – 4.38 ซึ่งมูลนิธิ มีขนาดคอก กรงสุนัข สถานที่ทำกายภาพบำบัด โดยสามารถแบ่งได้ดังนี้

- คอกสุนัข ขนาด 20 x 27 เมตร ต่อสุนัข 480 ตัว (สุนัขป่วยรักษาหายแล้ว)
ขนาด 10 x 20 เมตร ต่อสุนัข 280 ตัว (สุนัขแก่ที่ช่วยเหลือตัวเองได้)
- กรงสุนัข ขนาด 1 x 1.50 เมตร ต่อสุนัข 1 ตัว (สุนัขพิการและสุนัขป่วย)
จำนวน 320 กรง
ขนาด 1.5 x 2.00 เมตรต่อสุนัข 1 ตัว (สุนัขฝากเลี้ยง)
- คอกทำกายภาพบำบัด ขนาด 4 x 10 เมตร
- ห้องปฐมพยาบาล ขนาด 4.50 x 4.50 เมตร

ภาพที่ 4.36

กิจกรรมสถานที่พักพิงสุนัขพิการ สุนัขป่วยที่รักษาหายแล้ว สุนัขป่วย
ของมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ



สุนัขพิการ



สุนัขป่วยรักษาหายแล้ว



สุนัขป่วย

หมายเหตุ: ถ่ายภาพ มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ ณ วันที่ 16 กันยายน 2551.

ภาพที่ 4.37

กิจกรรมสถานที่ทำกายภาพบำบัด สถานที่ฝากดูแลของมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ



สถานที่ทำกายภาพบำบัด



สถานที่สำหรับสุนัขฝากดูแล

หมายเหตุ: ถ่ายภาพ มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ ณ วันที่ 16 กันยายน 2551.

ภาพที่ 4.38

ห้องปฐมพยาบาลเบื้องต้นของมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ



หมายเหตุ: ถ่ายภาพ มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ ณ วันที่ 16 กันยายน 2551.

2) มูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัดกิจกรรมได้แก่ สถานที่พักพิงสุนัขในกรณีที่ไม่สามารถนำกลับไปให้เดิมได้ หรือต้องอยู่ในการดูแลของสัตวแพทย์อยู่ตลอดเวลาโดยสุนัขเหล่านี้บางส่วนอยู่ในกรง และบางส่วนสามารถเดินเล่นภายในมูลนิธิฯ รวมถึงภายในบริเวณวัดทุ่งครุ ซึ่งมูลนิธิฯ ได้ใช้ที่ดินของวัดในการจัดตั้งมูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัดขึ้น สถานที่พักพิงสุนัขในลักษณะชั่วคราวเมื่อสุนัขหายดีแล้วจะนำกลับไปให้เดิม สถานที่ให้การรักษาพยาบาลสัตว์ ซึ่งมีห้องตรวจ ห้องเอกซเรย์ ห้องผ่าตัด ดังภาพที่ 4.39 ในแต่ละกิจกรรมมีขนาดดังนี้

น้อย เมื่อเทียบกับจำนวนสุนัขที่อยู่ภายในมูลนิธิ ดังนั้นเมื่อสุนัขไม่สบายหรือเจ็บป่วยจึงไม่สามารถทำการรักษาได้อย่างเต็มที่หรือต้องนำไปคลินิกสัตวแพทย์อื่น

3) โรงพยาบาลสัตว์เล็กจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงพยาบาลสัตว์แมวมาร่าเรจ กิจกรรมที่เกิดขึ้นผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็นส่วนต่าง ๆ ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6

กิจกรรมและขนาดพื้นที่กิจกรรมของ

โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและโรงพยาบาลสัตว์แมวมาร่าเรจ

กิจกรรม	โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	โรงพยาบาลสัตว์ แมวมาร่าเรจ
	ขนาดพื้นที่ (ตารางเมตร)	ขนาดพื้นที่ (ตารางเมตร)
1. ส่วนบริหารโครงการ		
ห้องผู้อำนวยการ	15.00	ใช้บริเวณห้องเตรียมยา
ห้องรองผู้อำนวยการ	15.00	-
ธุรการ	44.00	-
ห้องประชุม	20.00	ใช้บริเวณห้องเตรียมยา
ห้องเก็บของ	10.00	-
ห้องน้ำ	20.00	4.94
ห้องรับประทานอาหารเจ้าหน้าที่และสัตวแพทย์	-	9.15
ห้องพักเจ้าหน้าที่	-	66.33
รวมพื้นที่ใช้สอย	124.00	80.42
พื้นที่การสัญจร (circulation)	50.00	-
รวมพื้นที่ทั้งหมด	174.00	80.42
2. ส่วนรักษาพยาบาล		
- แผนกอายุรกรรม		
ประชาสัมพันธ์และเวชระเบียน	10.00	5.67
โรงพักคอย	90.00	26.52
ห้องตรวจ	95.00	6.33
ห้องเตรียมยาและห้องจ่ายยา	10.00	5.44
ห้องให้น้ำเกลือ	15.00	-
รวมพื้นที่ใช้สอย	235.00	53.96

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

กิจกรรม	โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	โรงพยาบาลสัตว์ แมวมหาราเริง
	ขนาดพื้นที่ (ตารางเมตร)	ขนาดพื้นที่ (ตารางเมตร)
- แผนกศัลยกรรม		
โถงพักคอย	172.00	-
ห้องเตรียมผ่าตัด	55.00	-
ห้องเตรียมอุปกรณ์	20.00	-
ห้องผ่าตัด	40.00	24.32
ห้องพักฟื้นหลังผ่าตัด	15.00	9.12
ห้องใส่เฝือก	40.00	-
ห้องเอกซเรย์	50.00	-
ห้องเก็บขยะ	10.00	-
ห้องพักสัตว์แพทย์	60.00	-
รวมพื้นที่ใช้สอย	462.00	33.44
- แผนกสูติกรรม		
โถงพักคอย	107.00	-
ห้องตรวจ	15.00	-
ห้องเตรียมผ่าตัด	25.00	-
ห้องผ่าตัด	54.00	-
ห้องพักฟื้นหลังผ่าตัด	15.00	-
ห้องพักสัตว์แพทย์	72.00	-
รวมพื้นที่ใช้สอย	294.00	-
- คลินิกโรคเฉพาะทาง		
โถงพักคอย	88.00	-
ห้องตรวจ	60.00	-
ห้อง ULTRASOUND	20.00	-
ห้องปฏิบัติการ	30.00	-
รวมพื้นที่ใช้สอย	198.00	-
- แผนกฉุกเฉิน		
โถงพักคอย	20.00	-
ห้องตรวจ	20.00	-

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

กิจกรรม	โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	โรงพยาบาลสัตว์ แมวมหมาว่าเริง
	ขนาดพื้นที่ (ตารางเมตร)	ขนาดพื้นที่ (ตารางเมตร)
ห้องผ่าตัด	20.00	-
ห้องไอซียู	25.00	-
ห้องปฏิบัติการ	15.00	-
ห้องพักสัตว์แพทย์	40.00	-
รวมพื้นที่ใช้สอย	140.00	-
- แผนกสัตว์ป่วยใน		
โถงรับสัตว์	24.00	-
ห้องอาบน้ำและกำจัดเห็บ	15.00	-
ห้องเวชภัณฑ์	15.00	-
Pantry	24.00	-
Ward สัตว์ทั่วไป	96.00	-
Ward สัตว์ติดเชื้	68.00	-
ห้องตรวจ	20.00	-
ห้องเก็บซากสัตว์	20.00	-
ห้องพักเจ้าหน้าที่สัตวบาล	30.00	-
รวมพื้นที่ใช้สอย	312.00	-
- แผนกวิเคราะห์โรคสัตว์		
ห้องปฏิบัติการ	30.00	-
ห้องเก็บอุปกรณ์	15.00	-
ห้องพักเจ้าหน้าที่	15.00	-
รวมพื้นที่ใช้สอย	60.00	-
- แผนกพยาธิวิทยา		
ห้องปฏิบัติการ	60.00	-
ห้องเก็บอุปกรณ์	20.00	-
ห้องพักเจ้าหน้าที่	40.00	-
รวมพื้นที่ใช้สอย	120.00	-

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

กิจกรรม	โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	โรงพยาบาลสัตว์ แมวมหาราเจ้าเริง
	ขนาดพื้นที่ (ตารางเมตร)	ขนาดพื้นที่ (ตารางเมตร)
- แผนกซึ้กล่าง		
ห้องซึ้กอบปรืด	6.00	14.82
ห้องพักเจ้าหน้าที่	9.00	-
รวมพื้นที่ใช้สอย	15.00	14.82
- แผนกนึ่งและฆ่าเชื้อ		
ห้องอบฆ่าเชื้อและเตรียมอุปกรณ์	9.00	-
รวมพื้นที่ใช้สอย	9.00	-
- คลังเวชภัณฑ์		
รวมพื้นที่ใช้สอย	35.00	27.30
- เก็บอุปกรณ์ทางการแพทย์		
รวมพื้นที่ใช้สอย	50.00	ใช้พื้นที่เดียวกับคลังเวชภัณฑ์
รวมพื้นที่ใช้สอยทั้งหมด	1,930.00	
พื้นที่การสัญจร (circulation)	580.00	
รวมพื้นที่ทั้งหมด	2,510.00	
3. ส่วนบริการ		
- ร้านขายอุปกรณ์สัตว์		
พื้นที่ขาย	20.00	12.10
รวมพื้นที่ใช้สอยทั้งหมด	20.00	12.10
- แผนกอาบน้ำและตกแต่งขน		
โถงรับสัตว์	-	19.15
ส่วนอาบน้ำ	-	12.87
ส่วนเสริมสวยตกแต่งตัดขน	-	12.87
รวมพื้นที่ใช้สอยทั้งหมด	-	44.89
- แผนกโรมแรมสัตว์		
โถงรับสัตว์	-	ใช้พื้นที่เดียวกับโถงพักคอย แผนกอายุรกรรม
ส่วนโรงแรมสุนัข	-	37.44
ส่วนโรงแรมแมว	-	14.44

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

กิจกรรม	โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	โรงพยาบาลสัตว์ แมวมหาราเริง
	ขนาดพื้นที่ (ตารางเมตร)	ขนาดพื้นที่ (ตารางเมตร)
รวมพื้นที่ใช้สอยทั้งหมด	-	51.88
- สนามกีฬา		
สนามทราย	-	5.31
รวมพื้นที่ใช้สอยทั้งหมด	-	5.31
พื้นที่การสัญจร (circulation)	5.00	15.00
รวมพื้นที่ทั้งหมด	25.00	124.18

เนื่องจากเป็นโรงพยาบาลสัตว์เล็กจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นโรงพยาบาลในหน่วยงานรัฐบาลและมีการเรียนการสอน โดยให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานจริงดังนั้นกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในโรงพยาบาลจึงมีหลากหลายเพื่อให้นักศึกษาสามารถปฏิบัติและเรียนรู้ในการรักษาสัตว์ได้เข้าใจยิ่งขึ้น และเพื่อรองรับจำนวนผู้ใช้งานคือ อาจารย์ นักศึกษา เจ้าหน้าที่ ผู้นำสัตว์เลี้ยงมารักษาและสัตว์เลี้ยง ในส่วนของโรงพยาบาลสัตว์แมวมหาราเริงถึงแม้ว่าเป็นโรงพยาบาลสัตว์ของภาคเอกชน และเป็นโรงพยาบาลสัตว์ขนาดเล็กแต่มีการบริหารหลากหลาย เพียงแต่ในส่วนของการบริการที่หลากหลายนั้น บางรายการจะส่งให้ทางโรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตรวจสอบ เช่น การตรวจเลือด การตรวจหาพยาธิ เพราะทางโรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีเครื่องมือที่ครบครัน นอกจากนี้จะเห็นได้ว่ากิจกรรมแต่ละอย่างของทางโรงพยาบาลสัตว์แมวมหาราเริงจะมีใช้พื้นที่ร่วมกันอยู่ โดยมีการจัดพื้นที่ไว้อย่างเป็นสัดส่วน ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อ 4.1.2 ลักษณะทางสถาปัตยกรรม ในข้อ 2 ย่อย การแบ่งเขตพื้นที่การใช้งาน

4.2 ผลการวิเคราะห์วิธีดำเนินการบริหารจัดการสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดและโรงพยาบาลสัตว์ ด้วยหลักการบริหารจัดการทรัพยากรทางกายภาพ

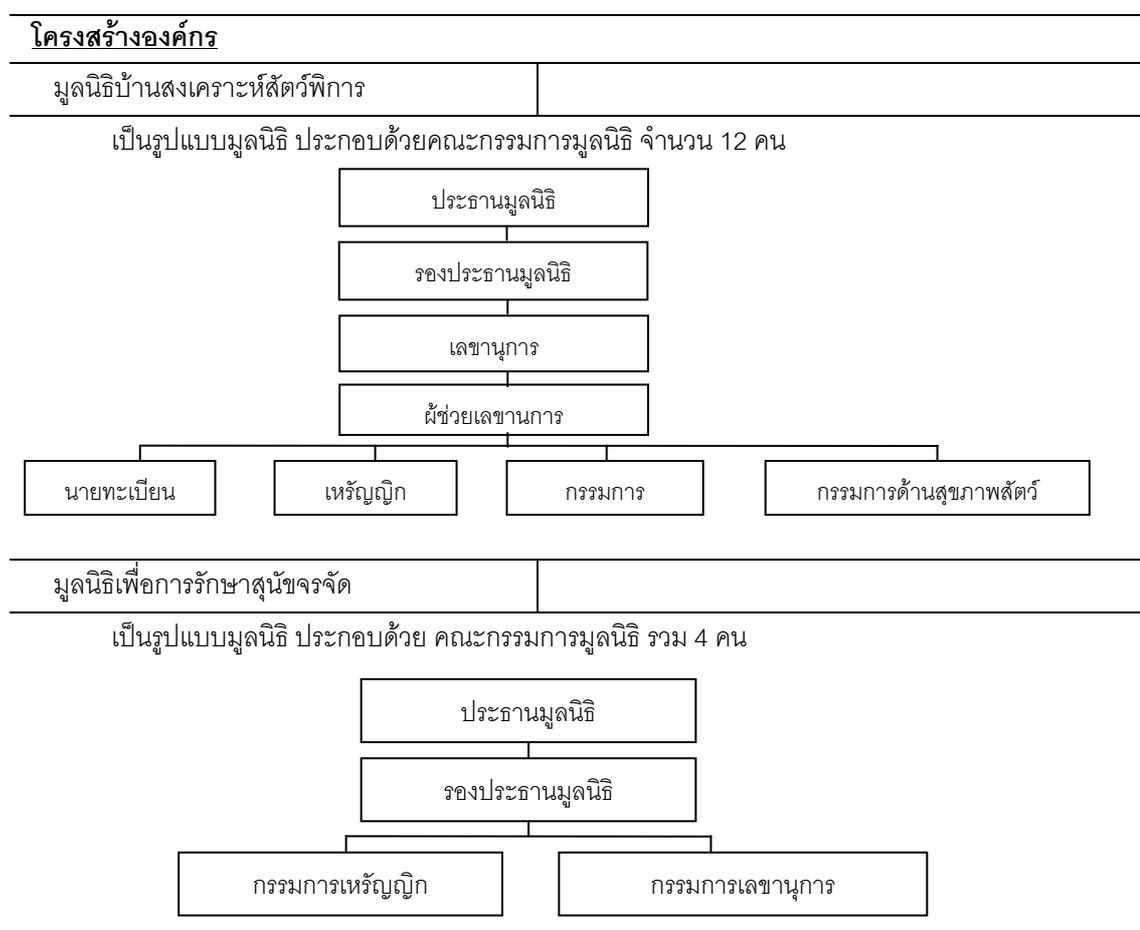
จากการสัมภาษณ์สัตวแพทย์ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางกายภาพสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดและโรงพยาบาลสัตว์ทั้ง 4 แห่งปรากฏผลดังนี้

4.2.1 ด้านการบริหารจัดการบุคลากร

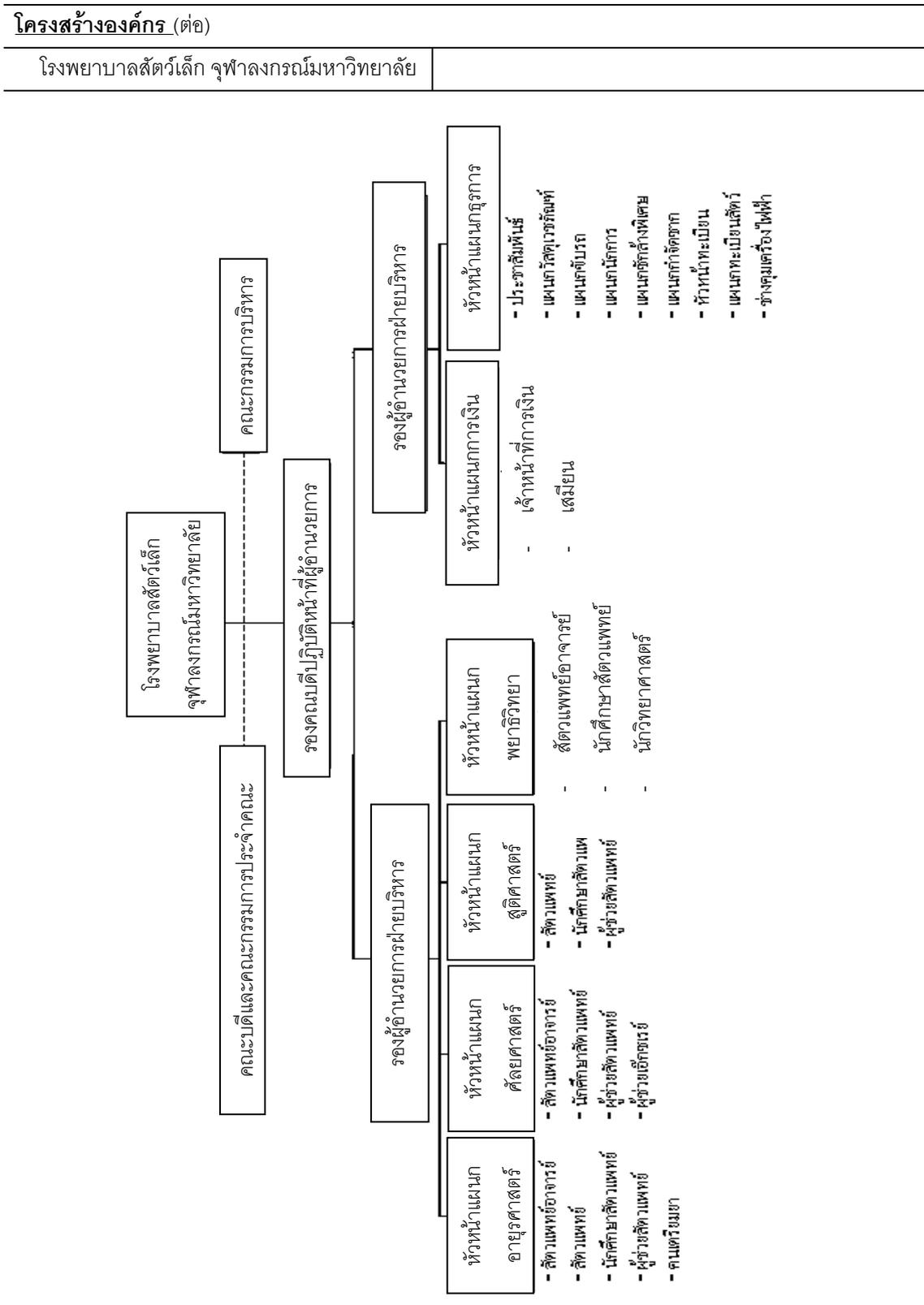
การบริหารจัดการบุคลากร ของสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดและ โรงพยาบาลสัตว์เล็กสรุปได้ดังตารางที่ 4.7 และ 4.8

ตารางที่ 4.7

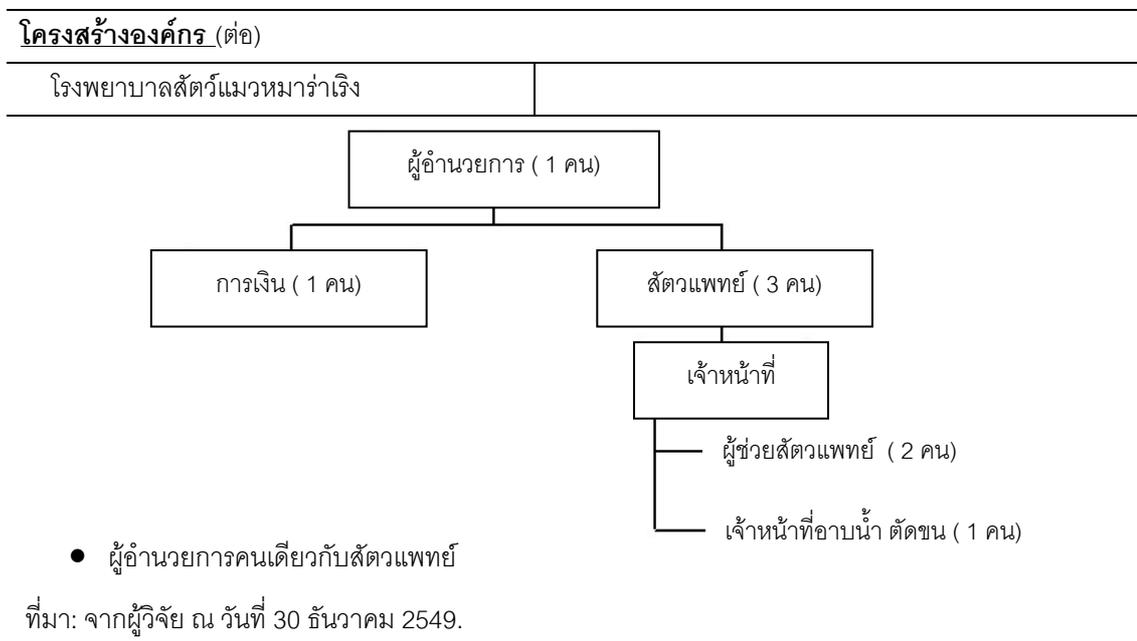
โครงสร้างองค์กรสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดและโรงพยาบาลสัตว์เล็ก



ตารางที่ 4.7 (ต่อ)



ตารางที่ 4.7 (ต่อ)



จากตารางที่ 4.7 โครงสร้างองค์กรโรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโครงสร้างองค์กรโรงพยาบาลสัตว์แมวมาร่าเริง มีลักษณะขั้นตอนการบริหารใกล้เคียงกัน คือ ประธานมูลนิธิ และผู้อำนวยการเป็นผู้ดูแลโดยตรง มายังแผนกต่าง ๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามขนาดขององค์กร จำนวนเจ้าหน้าที่และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย สำหรับโครงสร้างองค์กรโรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความแตกต่างจาก 3 สถานที่ดังกล่าวมาคือ เนื่องจากมีขนาดขององค์กรใหญ่จึงมีคณะกรรมการเพื่อคอยสั่งการมายังผู้อำนวยการอีกที จึงอาจทำให้ดำเนินงานต่าง ๆ ได้ล่าช้าเพราะต้องผ่านการเห็นชอบในหลายลำดับขั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่ในการดูแลของภาครัฐบาล แตกต่างจาก 3 สถานที่ที่ได้กล่าวมาข้างต้นที่อยู่ในการดูแลของภาคเอกชน

ตารางที่ 4.8

การบริหารจัดการบุคลากรสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดและโรงพยาบาลสัตว์เด็ก

มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ	
1. อำนาจการสั่งการ	อำนาจการสั่งการและการบริหารจัดการอยู่ที่คณะกรรมการมูลนิธิ ประกอบด้วย 1. ประธานมูลนิธิ 2. รองประธานฯ 3. เภรัญญิก 4. กรรมการเลขานุการ ตามข้อบังคับของมูลนิธิฯ ประธานมูลนิธิมีอำนาจสั่งจ่ายเงินได้คราวละไม่เกิน 100,000 บาท ถ้าเกินกว่านี้ ต้องของอนุมัติจากคณะกรรมการมูลนิธิฯ และเหรัญญิกมีอำนาจในการเก็บรักษาเงินได้ครั้งละไม่เกิน 10,000 บาท
2. ลักษณะของสุนัขที่รับเข้า	ลักษณะของสุนัขที่มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการรับเข้า ปกติเป็นสุนัขจรจัดที่เจ็บป่วย พิการ มูลนิธิจะไม่รับสุนัขจรจัดที่ไม่พิการ เพื่อสนองตอบต่อเจตนารมณ์ของการก่อตั้งมูลนิธิ นอกจากนี้เป็นสุนัขที่มีเจ้าของนำมาฝากเลี้ยงซึ่งเป็นสุนัขไม่พิการโดยนำมาฝากไว้ที่ทำการมูลนิธิฯ ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 15/1 หมู่ที่ 1 ซอยพระมหากาญจณ์ ถนนติวานนท์ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
3. จำนวนสุนัขที่ดูแล	จำนวน 900 ตัว ในลักษณะการดูแลตลอดชีวิต
4. จำนวนบุคลากร	จำนวน 27 คน แบ่งเป็นเจ้าหน้าที่บริหาร และพนักงาน ประกอบด้วย ชาย 18 คน หญิง 7 คน มีอายุเฉลี่ยระหว่าง 17 - 50 ปี เป็นแรงงานชาวพม่าถูกกฎหมาย 4 คน เป็นคนไทย 23 คน
5. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร	บุคลากรที่ทำงานในมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการทำงานมีจิตใจเมตตาต่อสุนัข การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ทางมูลนิธิได้มีการให้ค่าตอบแทนเป็นค่าแรงตามกฎหมายแรงงานและสวัสดิการ โดยมีที่พักอาศัยให้อยู่ฟรี อยู่อาศัยในอาคารมูลนิธิฯ ให้อาหารฟรี 3 มื้อ ให้การรักษาพยาบาลเมื่อเวลาเจ็บป่วยฟรี ให้เสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มฟรี ด้านวันหยุด ทางมูลนิธิอนุญาตให้เจ้าหน้าที่สามารถหยุดได้ 1 วัน ใน 1 สัปดาห์ โดยสลับวันหยุดกับเจ้าหน้าที่คนอื่น
6. การสรรหาบุคลากร	เจ้าหน้าที่ที่ทำงานในมูลนิธิ ส่วนใหญ่เป็นในลักษณะชักชวนและแนะนำกันมา ส่วนมากพนักงานเป็นคนต่างจังหวัดที่มีฐานะยากจน ระดับการศึกษาต่ำ บางรายเป็นนักโทษที่พ้นโทษ และบางรายเป็นแรงงานต่างด้าว
7. อัตราค่าจ้าง	เป็นไปตามอัตราขั้นต่ำของกฎหมายแรงงาน

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ (ต่อ)	
8. แผนบุคคล	มีการวางแผนขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยมูลนิธิฯ ทำโครงการเสนอไปยังมหาวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนคณะสัตวแพทย์ในลักษณะขอให้มูลนิธิฯ เป็นสถานที่ฝึกงานสำหรับนักศึกษาแพทย์ อีกทั้งมูลนิธิฯ ได้ประกาศรับสมัครสัตวแพทย์ประจำมูลนิธิด้วย
มูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด	
1. อำนาจการสั่งการ	อำนาจการสั่งการและการบริหารจัดการอยู่ที่คณะกรรมการมูลนิธิ ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1. ประธานมูลนิธิ 2. รองประธานฯ 3. กรรมการเหรียญกิตติมศักดิ์ 4. กรรมการเลขานุการ ตามข้อบังคับของมูลนิธิฯ ประธานมูลนิธิมีอำนาจสั่งจ่ายเงินได้คราวละไม่เกิน 100,000 บาท ถ้าเกินกว่านี้ ต้องขออนุมัติจากคณะกรรมการมูลนิธิฯ และเหรียญกิตติมศักดิ์มีอำนาจในการเก็บรักษาเงินได้ครั้งละไม่เกิน 10,000 บาท
2. ลักษณะของสุนัขที่รับเข้า	ลักษณะของสุนัขที่มูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด รับเข้า เป็นสุนัขจรจัดที่เจ็บป่วย และสุนัขพิการเน้นให้การรักษาพยาบาลจนกว่าจะหายจากการเจ็บป่วย จะทุเลาหรือหมดไป โดยทำการรักษา ณ เขตวัดทุ่งครุ เลขที่ 9 หมู่ 5 ถนนประชาอุทิศ 84 แขวง/เขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ 10140 เมื่อสุนัขหายเจ็บป่วย หากไม่พิการและมีสภาพร่างกายดี นำไปปล่อยกลับสถานที่เดิม
3. จำนวนสุนัขที่ดูแล	แบ่งออกได้ 2 ลักษณะ คือ <ol style="list-style-type: none"> 1. ดูแลรักษาและอยู่ประจำ ประมาณ 40 ตัว 2. ดูแลรักษาพยาบาลแบบหมุนเวียน ทั้งการให้การดูแลที่ทำการ และการออกหน่วยรักษา เฉลี่ยปีละประมาณ 4,000 ตัว (รักษาแล้วปล่อยกลับที่เดิมเป็นส่วนใหญ่)
4. จำนวนบุคลากร	จำนวน 15 คน ประกอบด้วย <p>นายสัตวแพทย์ 1 คน ผู้ช่วยสัตวแพทย์ 5 คน เจ้าหน้าที่ธุรการ 2 คน</p> <p>เจ้าหน้าที่จัดหาทุน 3 คน คนขับรถ 1 คน แม่บ้าน 1 คน</p> <p>คนล้างกรงสุนัข 2 คน (1 คนมีหน้าที่ดูแลกรงสุนัข และล้างกรงสุนัข ณ ที่ทำการของมูลนิธิฯ และอีก 1 คนมีหน้าที่ดูแลคอกสุนัขที่วัดทุ่งครุ)</p>
5. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร	บุคลากรที่ทำงานในมูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัดส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการทำงานจากความเมตตาต่อสุนัข ที่ต้องการเห็นสุนัขสามารถดำรงชีวิตต่อไปได้ <p>แรงจูงใจจากค่าตอบแทนซึ่งทางมูลนิธิฯ มีค่าตอบแทนให้แก่สัตวแพทย์และเจ้าหน้าที่ทุกคน ไม่น้อยกว่าตามกฎหมายแรงงาน และแรงจูงใจ</p> <p>แรงจูงใจจากสวัสดิการ การรักษาพยาบาลฟรี และมีวันหยุดให้เดือนละ 2 วัน</p>

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

มูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด (ต่อ)																
6. การสรรหาบุคลากร	เจ้าหน้าที่ในมูลนิธิส่วนใหญ่เป็นในลักษณะชั่วคราวและแนะนำกันมา กลุ่มอาสาสมัครช่วยงานมูลนิธิ เช่น กลุ่มนักศึกษา ทางมูลนิธิ โทรแจ้งหากมีการออกหน่วยเคลื่อนที่ และกลุ่มนักศึกษาฝึกงานในช่วงปิดเทอม โดยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และปีที่ 5 จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝึกงานเป็นชุด ประมาณชุด 5 คน แต่ละชุดจะฝึกงานประมาณ 10 วัน															
7. อัตราค่าจ้าง	<table border="1"> <tbody> <tr> <td>นายสัตวแพทย์</td> <td>เดือนละ</td> <td>30,000 บาท</td> </tr> <tr> <td>ผู้จัดการมูลนิธิ</td> <td>เดือนละ</td> <td>20,000 บาท</td> </tr> <tr> <td>หัวหน้ายานพาหนะ</td> <td>เดือนละ</td> <td>10,000 บาท</td> </tr> <tr> <td>เจ้าหน้าที่ธุรการ</td> <td>เดือนละ</td> <td>7,500 บาท</td> </tr> <tr> <td>ผู้ช่วยสัตวแพทย์</td> <td>เดือนละ</td> <td>7,500 บาท</td> </tr> </tbody> </table>	นายสัตวแพทย์	เดือนละ	30,000 บาท	ผู้จัดการมูลนิธิ	เดือนละ	20,000 บาท	หัวหน้ายานพาหนะ	เดือนละ	10,000 บาท	เจ้าหน้าที่ธุรการ	เดือนละ	7,500 บาท	ผู้ช่วยสัตวแพทย์	เดือนละ	7,500 บาท
นายสัตวแพทย์	เดือนละ	30,000 บาท														
ผู้จัดการมูลนิธิ	เดือนละ	20,000 บาท														
หัวหน้ายานพาหนะ	เดือนละ	10,000 บาท														
เจ้าหน้าที่ธุรการ	เดือนละ	7,500 บาท														
ผู้ช่วยสัตวแพทย์	เดือนละ	7,500 บาท														
8. แผนบุคคล	<p>มีการวางแผนด้านบุคลากรไว้ เป็นแผนบุคลากรระยะ 5 ปี</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>ปีที่ 1</td> <td>มีเจ้าหน้าที่รวม</td> <td>30 ตำแหน่ง</td> </tr> <tr> <td>ปีที่ 2</td> <td>มีเจ้าหน้าที่รวม</td> <td>40 ตำแหน่ง</td> </tr> <tr> <td>ปีที่ 3</td> <td>มีเจ้าหน้าที่รวม</td> <td>50 ตำแหน่ง</td> </tr> <tr> <td>ปีที่ 4</td> <td>มีเจ้าหน้าที่รวม</td> <td>60 ตำแหน่ง</td> </tr> <tr> <td>ปีที่ 5</td> <td>มีเจ้าหน้าที่รวม</td> <td>70 ตำแหน่ง</td> </tr> </tbody> </table> <p>ประกอบด้วยตำแหน่ง นายสัตวแพทย์ ผู้ช่วยสัตวแพทย์ ผู้จัดการทั่วไป หัวหน้ายานพาหนะ เจ้าหน้าที่ธุรการ เภรฎุญิก เสมิยน เจ้าหน้าที่ประสานงาน เจ้าหน้าที่วางตู้บริจาค</p>	ปีที่ 1	มีเจ้าหน้าที่รวม	30 ตำแหน่ง	ปีที่ 2	มีเจ้าหน้าที่รวม	40 ตำแหน่ง	ปีที่ 3	มีเจ้าหน้าที่รวม	50 ตำแหน่ง	ปีที่ 4	มีเจ้าหน้าที่รวม	60 ตำแหน่ง	ปีที่ 5	มีเจ้าหน้าที่รวม	70 ตำแหน่ง
ปีที่ 1	มีเจ้าหน้าที่รวม	30 ตำแหน่ง														
ปีที่ 2	มีเจ้าหน้าที่รวม	40 ตำแหน่ง														
ปีที่ 3	มีเจ้าหน้าที่รวม	50 ตำแหน่ง														
ปีที่ 4	มีเจ้าหน้าที่รวม	60 ตำแหน่ง														
ปีที่ 5	มีเจ้าหน้าที่รวม	70 ตำแหน่ง														
โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย																
1. อำนาจการสั่งการ	เป็นหน่วยงานของรัฐ อำนาจสั่งการในบางส่วนสามารถสั่งการผ่านอธิการบดีได้โดยตรง เช่น การเบิกจ่ายซื้อ อุปกรณ์ ยา เป็นต้น แต่ก็เป็นวงเงินจำกัด นอกเหนือจากนี้จะต้องทำขอบริจาคจึงมีความล่าช้า															
2. ลักษณะของสุนัขที่รับเข้า	รับบำบัดรักษาสัตว์เลี้ยงขนาดเล็ก จากสถิติของการเข้ารับการรักษา นั้นพบว่า ชนิดของสัตว์ที่มารับการรักษามากที่สุด 5 อันดับแรก คือ สุนัข แมว กระต่าย นก และหนู และในส่วนของที่พักรักษาตัวนั้น สัตว์ที่มาพักค้างคืนส่วนมากเป็นสุนัขและแมว															
3. จำนวนสุนัขที่ดูแล	ประมาณ 100 รายต่อวัน															

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ต่อ)			
4. จำนวนบุคลากร	ตำแหน่ง	จำนวน	หน้าที่
	67 อัตรา สามารถจำแนกได้ดังนี้		
	1. ฝ่ายบริหารและธุรการ		
	ผู้อำนวยการ	1	บริหารรับผิดชอบโรงพยาบาล
	รองผอ. ฝ่ายบริหาร	1	หัวหน้าสั่งการฝ่ายบริหาร
	รองผอ. ฝ่ายบริการ	1	หัวหน้าสั่งการฝ่ายบริการ
	พนักงานติดต่อทำบัตร	1	ทำบัตรสัตว์ป่วย ติดต่อกับเจ้าของสัตว์ที่มาใช้บริการให้คำแนะนำบริการกับผู้มาใช้บริการ
	พนักงานการเงิน	2	ดูแลบัญชี รายรับ รายจ่าย งบประมาณ
	พนักงานจ่ายยา	1	จ่ายยาตามใบสั่งแพทย์
	หัวหน้าแผนกทะเบียน	1	ควบคุมฝ่ายทะเบียนสัตว์
	หัวหน้าแผนกการเงิน	1	ควบคุมฝ่ายการเงิน
	เลขานุการ	1	เป็นผู้ช่วยประสานงาน ตามคำสั่งผู้อำนวยการ
	นักการภารโรง	6	ทำความสะอาดอาคารและส่วนสำนักงาน
	2. ฝ่ายอายุรศาสตร์		
	หัวหน้าแผนก	1	ควบคุมดูแลแผนกอายุรกรรม
	สัตวแพทย์	3	ตรวจรักษาสัตว์ประจำห้องตรวจ
	ผู้ช่วยสัตวแพทย์	6	ช่วยจับ มัดสัตว์ขณะทำการตรวจรักษาโดยหมอ 1 คน ต่อผู้ช่วย 1 – 2 คน
	ผู้ช่วยตรวจรักษา	6	ช่วยตรวจรักษาในรายที่ไม่หนัก ส่วนมากเป็นนักศึกษาที่มาฝึกภาคสนาม
	คนเตรียมยา	3	เป็นผู้ช่วยแพทย์ในการเตรียมยา เข็มฉีดยา
	สัตวแพทย์พิเศษ	3	เป็นแพทย์อาจารย์ที่ประจำคลินิกเฉพาะทาง
	3. ฝ่ายศัลยศาสตร์		
	หัวหน้าแผนก	1	ควบคุมดูแลแผนกศัลยศาสตร์
	สัตวแพทย์ผ่าตัด	3	ผ่าตัดรักษาสัตว์
	ผู้ช่วยรักษา	6	ช่วยผ่าตัดรักษาที่ง่าย ๆ มักเป็นนักศึกษาที่ฝึกภาคสนาม
	คนทำความสะอาด	1	ดูแลความสะอาดในแผนก
	เจ้าหน้าที่เอ็กซเรย์	1	เอ็กซเรย์สัตว์และส่งฟิล์มให้ผู้ช่วยล้างหรืออาจล้างเอง
	ผู้ช่วยเอ็กซเรย์	2	ช่วยจับสัตว์ เอ็กซเรย์ ล้างฟิล์ม

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ต่อ)																															
4. จำนวนบุคลากร	<p>4. ฝ่ายพยาธิวิทยา</p> <table border="0"> <tr> <td>หัวหน้าแผนก</td> <td>1</td> <td>ควบคุมดูแลแผนกพยาธิวิทยา</td> </tr> <tr> <td>เจ้าหน้าที่ฝ่ายพยาธิวิทยา</td> <td>1</td> <td>ทำการตรวจวิเคราะห์ประเภทพยาธิวิทยา</td> </tr> <tr> <td>เจ้าหน้าที่ฝ่ายปาราสิต</td> <td>1</td> <td>ทำการตรวจวิเคราะห์ทางปาราสิต</td> </tr> <tr> <td>เจ้าหน้าที่ฝ่ายโลหิตวิทยา</td> <td>1</td> <td>ทำการตรวจวิเคราะห์ทางโลหิตวิทยา</td> </tr> <tr> <td>นักวิทยาศาสตร์</td> <td>2</td> <td>ทำการตรวจวิเคราะห์ในแผนกพยาธิวิทยา</td> </tr> <tr> <td>คนทำความสะอาด</td> <td>1</td> <td>ทำความสะอาดบริเวณแผนก</td> </tr> </table> <p>5. ฝ่ายเทคนิค</p> <table border="0"> <tr> <td>คนงานทั่วไป</td> <td>4</td> <td>ปฏิบัติตามคำสั่งฝ่ายธุรการ ทำงานทั่วไป เช่น ยกพัสดุ เคลื่อนย้ายของและสัตว์ตามคำสั่ง</td> </tr> <tr> <td>พนักงานขับรถ</td> <td>2</td> <td>ขับรถขนส่งของ คน สัตว์ตามคำสั่งฝ่ายบริหาร พนักงานกำจัดซากและ</td> </tr> <tr> <td>สิ่งปฏิภูล</td> <td>1</td> <td>นำซากสัตว์ ขยะ หรือสิ่งสกปรกไปทิ้งโดยการเผาที่เตาเผาของโรงพยาบาลหรือบรรจุถุงทิ้งกับรถขยะของเทศบาล</td> </tr> <tr> <td>พนักงานซักล้างพิเศษ</td> <td>1</td> <td>ซักล้าง ทำความสะอาดเครื่องมือ เสื้อผ้า อุปกรณ์ที่ต้องทำด้วยกรรมวิธีเฉพาะ โดยไม่ใช่หน้าที่นักการภารโรง</td> </tr> </table> <p>จำนวนแพทย์และพนักงานไม่แน่นอน เพราะเป็นนักศึกษาฝึกหัดของคณะ มีแพทย์อาจารย์ 1 คนใน 1 วันเท่านั้น ในวันเสาร์ - อาทิตย์มี 2 - 3 คน เพราะสัตว์มีจำนวนมากแต่เปิดบริการช่วงสั้นกว่า วันจันทร์ - ศุกร์</p>	หัวหน้าแผนก	1	ควบคุมดูแลแผนกพยาธิวิทยา	เจ้าหน้าที่ฝ่ายพยาธิวิทยา	1	ทำการตรวจวิเคราะห์ประเภทพยาธิวิทยา	เจ้าหน้าที่ฝ่ายปาราสิต	1	ทำการตรวจวิเคราะห์ทางปาราสิต	เจ้าหน้าที่ฝ่ายโลหิตวิทยา	1	ทำการตรวจวิเคราะห์ทางโลหิตวิทยา	นักวิทยาศาสตร์	2	ทำการตรวจวิเคราะห์ในแผนกพยาธิวิทยา	คนทำความสะอาด	1	ทำความสะอาดบริเวณแผนก	คนงานทั่วไป	4	ปฏิบัติตามคำสั่งฝ่ายธุรการ ทำงานทั่วไป เช่น ยกพัสดุ เคลื่อนย้ายของและสัตว์ตามคำสั่ง	พนักงานขับรถ	2	ขับรถขนส่งของ คน สัตว์ตามคำสั่งฝ่ายบริหาร พนักงานกำจัดซากและ	สิ่งปฏิภูล	1	นำซากสัตว์ ขยะ หรือสิ่งสกปรกไปทิ้งโดยการเผาที่เตาเผาของโรงพยาบาลหรือบรรจุถุงทิ้งกับรถขยะของเทศบาล	พนักงานซักล้างพิเศษ	1	ซักล้าง ทำความสะอาดเครื่องมือ เสื้อผ้า อุปกรณ์ที่ต้องทำด้วยกรรมวิธีเฉพาะ โดยไม่ใช่หน้าที่นักการภารโรง
หัวหน้าแผนก	1	ควบคุมดูแลแผนกพยาธิวิทยา																													
เจ้าหน้าที่ฝ่ายพยาธิวิทยา	1	ทำการตรวจวิเคราะห์ประเภทพยาธิวิทยา																													
เจ้าหน้าที่ฝ่ายปาราสิต	1	ทำการตรวจวิเคราะห์ทางปาราสิต																													
เจ้าหน้าที่ฝ่ายโลหิตวิทยา	1	ทำการตรวจวิเคราะห์ทางโลหิตวิทยา																													
นักวิทยาศาสตร์	2	ทำการตรวจวิเคราะห์ในแผนกพยาธิวิทยา																													
คนทำความสะอาด	1	ทำความสะอาดบริเวณแผนก																													
คนงานทั่วไป	4	ปฏิบัติตามคำสั่งฝ่ายธุรการ ทำงานทั่วไป เช่น ยกพัสดุ เคลื่อนย้ายของและสัตว์ตามคำสั่ง																													
พนักงานขับรถ	2	ขับรถขนส่งของ คน สัตว์ตามคำสั่งฝ่ายบริหาร พนักงานกำจัดซากและ																													
สิ่งปฏิภูล	1	นำซากสัตว์ ขยะ หรือสิ่งสกปรกไปทิ้งโดยการเผาที่เตาเผาของโรงพยาบาลหรือบรรจุถุงทิ้งกับรถขยะของเทศบาล																													
พนักงานซักล้างพิเศษ	1	ซักล้าง ทำความสะอาดเครื่องมือ เสื้อผ้า อุปกรณ์ที่ต้องทำด้วยกรรมวิธีเฉพาะ โดยไม่ใช่หน้าที่นักการภารโรง																													
5. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร	แรงจูงใจในการปฏิบัติงานในส่วนของสัตวแพทย์นั้นเป็นหลักสูตรของทางสถาบันที่ต้องมีการฝึกภาคสนามกับทางโรงพยาบาล ในส่วนของเจ้าหน้าที่นั้นเป็นผู้ที่มีใจรักและเมตตาต่อสัตว์ และทางโรงพยาบาลยังมีสวัสดิการพื้นฐานให้กับพนักงานและเจ้าหน้าที่																														
6. การสรรหาบุคลากร	<p>บุคลากรแบ่งออกเป็น สัตวแพทย์ และเจ้าหน้าที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ในส่วนของสัตวแพทย์ ที่ทำการรักษาส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาคณะสัตวแพทย์ของมหาวิทยาลัย ใช้เป็นการฝึกภาคสนาม ใช้แพทย์ที่เป็นอาจารย์เฉพาะกรณีนี้ 																														

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ต่อ)	
6. การสรรหาบุคลากร (ต่อ)	<p>เฉพาะทางในคลินิกเฉพาะทาง ซึ่งรักษา 3 ประเภท คือ โรคไต โรคตา และโรคหัวใจ หรือจำเป็นต้องใช้สัตวแพทย์อาจารย์ และนักศึกษาสัตวแพทย์ในกรณีที่มีสัตว์ป่วยมาก ๆ หรือกรณีที่สำคัญ</p> <p>- ในส่วนของเจ้าหน้าที่แบ่งออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ฝ่ายบริการ มีข้าราชการประจำ 1 คน สังกัดโรงพยาบาล ส่วยเจ้าหน้าที่คนอื่นเป็นลูกจ้างชั่วคราวมีช่วงเวลา 1 ปี โดยสามารถออกตอนใดก็ได้ 2. ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ผู้อำนวยการ 2.2 เลขานุการ 2.3 แผนกการเงิน 2.4 แผนกพัสดุเวชภัณฑ์ อาหาร 2.5 ประชาสัมพันธ์ 2.6 แผนกธุรการ <p>บุคลากร 2.1 – 2.4 เป็นอาจารย์ เจ้าหน้าที่ในคณะสัตวศาสตร์ และบุคลากร 2.5 – 2.6 เป็นลูกจ้างชั่วคราวจากภายนอก หรือนักศึกษาคณะสัตวศาสตร์</p>
7. อัตราค่าจ้าง	อัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ติดตามวุฒิมหาวิทยาลัย คือ ระดับมัธยมต้น อัตราค่าจ้าง 5,400 บาท ระดับมัธยมปลาย อัตราค่าจ้าง 5,800 บาท เป็นต้น
โรงพยาบาลสัตว์แมวมหาราเริง	
1. อำนาจการสั่งการ	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทำการควบคุมดูแลเจ้าหน้าที่และสั่งการทั้งหมด และสัตวแพทย์มีอำนาจสั่งการรองลงมา
2. ลักษณะของสุนัขที่รับเข้า	รับบำบัด รักษาให้คำปรึกษาสัตว์เลี้ยงจำพวก สุนัขและแมว รวมถึงให้บริการอาบน้ำ ตัดขน และรับฝากเลี้ยง ลักษณะของสัตว์ที่รับเข้านั้น รับทั้งสัตว์ป่วยและสัตว์ปกติ หากเป็นสัตว์ป่วย ทางโรงพยาบาลจะทำการแยกสัตว์ป่วยออกจากสัตว์ปกติ และทำการรักษาต่อไป
3. จำนวนสุนัขที่ดูแล	สัตว์ป่วยที่เข้ารับบริการประมาณ 15 – 20 ตัวต่อวัน ในส่วนของจำนวนสัตว์ที่เข้ามาใช้บริการอาบน้ำ ตัดขนนั้นประมาณ 5 – 10 ตัวในช่วงวันเสาร์และอาทิตย์ ในช่วงวันจันทร์ถึงวันศุกร์ไม่ค่อยมีสัตว์เข้ามาใช้บริการทางด้านอาบน้ำตัดขน
4. จำนวนบุคลากร	มีบุคลากรทั้งหมด 7 คน แบ่งเป็น <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่ผู้ช่วยสัตวแพทย์ 2 คน - ช่างอาบน้ำ ตัดขน 1 คน - เจ้าหน้าที่การเงิน 1 คน - สัตวแพทย์ 3 คน

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

โรงพยาบาลสัตว์แมวมาร่าเริง(ต่อ)	
5. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร	บุคลากรทุกคนมีการทำประกันสังคมให้ รวมถึงโบนัสตอนปลายปี ในส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้ช่วยสัตวแพทย์ทางโรงพยาบาลได้จัดสรรที่พักอาศัยให้กับเจ้าหน้าที่ และมีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานให้
6. การสรรหาบุคลากร	การสรรหาบุคลากร ทางโรงพยาบาลทำการติดต่อประกาศรับสมัครจากสถาบันที่ผลิตบุคลากรนั้น ๆ หากมีผู้มาสมัครทางโรงพยาบาลจะทำการสัมภาษณ์ เกณฑ์การตัดสินใจรักในงานด้านนี้เป็นหลัก
7. อัตราค่าจ้าง	อัตราค่าจ้างแบ่งตามหน้าที่การทำงานดังนี้ 1. สัตวแพทย์ 15,000 บาทขึ้นไป ดูตามอายุงานของสัตวแพทย์แต่ละคน 2. เจ้าหน้าที่ผู้ช่วยสัตวแพทย์ 8,000 บาท 3. เจ้าหน้าที่การเงิน 7,000 – 9,000 บาท ขึ้นอยู่กับประสบการณ์การทำงานของเจ้าหน้าที่
8. แผนบุคคล	บุคลากรทุกคนมีการทำประกันสังคมให้ รวมถึงโบนัสตอนปลายปี ในส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้ช่วยสัตวแพทย์ทางโรงพยาบาลได้จัดสรรที่พักอาศัยให้กับเจ้าหน้าที่ และมีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานให้

4.2.2 การบริหารจัดการด้านกระบวนการดำเนินงาน

การบริหารจัดการด้านกระบวนการดำเนินงาน ของสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดและโรงพยาบาลสัตว์เล็กสรุปได้ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9

การบริหารจัดการด้านการดำเนินงานสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดและโรงพยาบาลสัตว์เล็ก

มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ	
1. การปฏิบัติงานประจำวัน	แผนงานปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในแต่ละวันมีรายละเอียดดังนี้ - การทำความสะอาดอาคารโรงเรือน วันละ 2 ครั้ง เวลา 9.00 น. – 12.00 น. และเวลา 15.00 น. – 16.00 น. - การให้อาหาร สัตว์ปกติ ให้วันละ 1 มื้อ สัตว์ป่วยให้วันละ 2 มื้อ

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ	
2. ด้านอาหาร	<p>ควบคุมดูแลด้านอาหารโดยคณะกรรมการมูลนิธิ ควบคุมดูแลเป็นหลัก กำหนดการให้อาหาร สัตว์ปกติ ให้วันละ 1 ครั้ง สัตว์ป่วย ให้วันละ 2 ครั้ง โดยอาหารที่ให้ เป็น อาหารเม็ดสำเร็จรูป และเนือบดผสมข้าวสุก ใก่บด ตับบด จัดเป็นเมนูอาหารในแต่ละวันสลับกันไปดังนี้</p> <p>วันจันทร์ พุธ ศุกร์ ให้ข้าวสวยกับใก่บดตับบด</p> <p>วันอังคาร พฤหัสดี เสาร์และอาทิตย์ ให้อาหารเม็ดสำเร็จรูป</p> <p>นอกจากนี้ทางมูลนิธิได้มีการจัดเมนูพิเศษให้ในวันเทศกาลต่าง ๆ เช่น วันปีใหม่, ทำบุญวันเกิดซึ่งมีผู้ใจบุญสั่งให้ทำอาหารพิเศษ เช่น ใส้กรอก ขนมบั้ง ไข่ต้ม หรือโอนเงินมาให้ทางธนาคาร เพื่อจัดซื้ออาหารสุนัขโดยตรงจากผู้จำหน่าย รวมทั้งรับบริจาคจากองค์กรต่าง ๆ เช่น บริษัทเพดดิกรี ซึ่งบริจาคให้เป็นรายเดือน</p>
3. ความสะอาด	<p>ประธานมูลนิธิควบคุมดูแล โดยกำหนดให้พนักงานของมูลนิธิทำความสะอาดโรงเรือนสุนัข วันละ 2 เวลา เวลา 7.00 น. และ 17.00 น.</p> <p>วิธีทำความสะอาดโรงเรือนสุนัขจะใช้น้ำอัดแรงดันในการล้างสิ่งปฏิกูล สิ่งปฏิกูลที่ได้นั้นจะนำไปใส่ถุงขยะเทศบาลจะมารับไป และได้ฉีดยาฆ่าเห็บ หมัด ที่โรงเรือนทุก 7 วัน</p> <p>การทำความสะอาดสุนัข เน้นทำความสะอาดตัวที่เจ็บป่วย โดยการเช็ดตัว น้ำมูก และน้ำตาที่แห้งเกรอะกรังที่ดวงตา และอาบน้ำสุนัข 1 ครั้งต่อสัปดาห์ นอกจากนี้มีการถ่ายยาฆ่าพยาธิทุก 2 เดือน และมีการฉีดยาฆ่าเห็บหมัดที่ผิวหนังสุนัข</p> <p>เมื่อสุนัขที่ดูแลเสียชีวิต ซากสุนัขจะถูกกำจัดโดยการฝังบริเวณที่ว่างทั่วไป</p>
4. การรักษาพยาบาล	<p>ควบคุมดูแลด้านการรักษาพยาบาลโดยประธานมูลนิธิ การรักษาพยาบาลเบื้องต้นกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิ ตอนเช้า ตั้งแต่เวลาประมาณ 6.00 น. ทำความสะอาดโรงเรือน ให้อาหารสุนัข และตรวจดูอาการสุนัขป่วย ทำความสะอาดสุนัข โดยการเช็ดน้ำมูก เช็ดขี้ตา กรณีสุนัขเจ็บป่วยมาก เจ้าหน้าที่จะนำไปรับการรักษาที่คลินิกสัตวแพทย์ภายนอก เมื่อได้รับการรักษาหายทางมูลนิธิจะนำกลับมาเลี้ยงตลอดชีวิต</p>
5. การทำสื่อโฆษณา	<p>มูลนิธิฯ ได้ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เอกสารแผ่นพับ มูลนิธิฯ ทำการผลิตสม่ำเสมอมีทั้งในลักษณะรายเดือน และเมื่อต้องการประชาสัมพันธ์ 2. ทางเว็บไซต์ของมูลนิธิฯ http://www.home4animals.org ซึ่งภายในเว็บไซต์มีข้อมูลดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ประวัติความเป็นมาของมูลนิธิฯ - วัตถุประสงค์ของมูลนิธิฯ - โครงการที่มูลนิธิฯ ดำเนินการ - แผนที่ตั้งของมูลนิธิฯ และการติดต่อ - การประชาสัมพันธ์โครงการต่าง ๆ เพื่อการรับบริจาค ทั้งทางด้านทุนช่วยเหลือ

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

มูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการ	
5. การทำสื่อ โฆษณา (ต่อ)	สิ่งของและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น 3. นอกจากนี้ทางมูลนิธิฯ ยังได้รับการสนับสนุนทางด้านการสื่อโฆษณาจากรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ
มูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด	
1. การปฏิบัติงาน ประจำวัน	การปฏิบัติงานในแต่ละวันของเจ้าหน้าที่ที่สถานสงเคราะห์แห่งนี้เป็นในลักษณะไม่มีแผนงานตายตัว เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอและยังเป็นมูลนิธิที่ออกทำการรักษาสุนัขจรจัดที่มีผู้พบเห็นโทรศัพท์มาแจ้งที่สำนักงาน ซึ่งเมื่อทางเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งแล้วจะจัดทีมแพทย์ไปรักษาตามสถานที่ที่แจ้งมา ซึ่งหากมีการแจ้งมากในแต่ละวัน ทางเจ้าหน้าที่จะทำการจัดทีมแพทย์ให้ไปทำการรักษาในวันถัดไป หรือส่งรถไปรับตัวสุนัขที่เจ็บป่วยนำมารักษาที่ทำการมูลนิธิ ซึ่งเมื่อทำการรักษาหายดี จึงนำตัวสุนัขกลับไปให้เดิม
2. ด้านอาหาร	ให้อาหารวันละ 2 เวลา อาหารที่ให้แบ่งออกเป็น ช่วงเช้าเป็น ข้าวสวย ตับไก่ กระจุกหมู ช่วงเย็นเป็น อาหารเม็ดสำเร็จรูป หรืออาหารที่ได้รับบริจาคมาจากวัด หรือชาวบ้าน ด้านอาหารเม็ดที่ให้สุนัขนั้น ชื้อจากตัวแทนจำหน่าย และจากการบริจาค
3. ความสะอาด	ควบคุมดูแลด้านความสะอาดโดยประธานมูลนิธิ มีการจัดแบ่งหน้าที่ให้พนักงานของมูลนิธิฯ ประกอบด้วย แม่บ้าน 1 คน, คนล้างกรง 1 คน และ คนขับรถ 1 คน ทำหน้าที่ช่วยกันล้างกรงสุนัข วิธีทำความสะอาดกรงสุนัขโดยการฉีดล้างด้วยน้ำ และกรองสิ่งปฏิกูลทิ้งต่างหาก กำหนดการทำ ความสะอาดโรงเรือนสุนัข วันละ 2 เวลา เวลา 7.00 น. และ 17.00 น. ซากสุนัขที่ตาย ทำลายโดยการว่าจ้างเอกชนนำไปทำลาย ตัวละ 100 บาท
4. การ รักษาพยาบาล	มีนายสัตวแพทย์ 1 คน และผู้ช่วยสัตวแพทย์อีก 5 คน ให้การรักษาสุนัขที่เจ็บป่วย การรับสุนัขที่เจ็บป่วยเป็นได้ 3 กรณี กรณีแรก ประชาชนนำมาให้รักษา กรณีที่สอง มูลนิธิฯ ได้รับแจ้งจากประชาชนและไปรับมารักษา ซึ่งไม่เก็บค่ารักษาพยาบาลแต่อย่างใด แต่บริจาคได้ตามศรัทธา ไม่บังคับ กรณีที่สาม มูลนิธิฯ ออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ไปยังวัดและชุมชนต่าง ๆ เช่น ในพื้นที่เขตอ่อนนุช ลาดกระบัง อุดมสุข พัฒนาการ สวนหลวง หากพบสุนัขมีอาการป่วยมากจะนำมารักษาที่โรงพยาบาลสัตว์โรจน์รินทร์ เมื่อหายแล้วจะส่งกลับไปให้เดิม สถิติการรักษาสุนัขจรจัดตั้งแต่ต้นปี 2549 จนถึงเดือนสิงหาคม มีจำนวน 896 ตัว มูลนิธิเน้นการรักษาหายและส่งกลับคืนที่เดิม และอีกส่วนหนึ่งเป็นการเลี้ยงดูตลอดชีวิต

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

มูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด	
5. การทำสื่อโฆษณา	<p>มูลนิธิฯ ได้ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รายการวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน สวพ. 91 จส. 100 เป็นสื่อที่ทางมูลนิธิฯ มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลอยู่ประจำ 2. การจัดทำเอกสารแผ่นพับ ซึ่งทำการผลิตในลักษณะรายเดือน และเมื่อต้องการประชาสัมพันธ์ 3. จัดทำสติ๊กเกอร์เพื่อนำไปติดไว้หน้าสถานพยาบาลสัตว์ที่สนับสนุน 4. ทางเว็บไซต์ของมูลนิธิฯ http://www.ffsd.org ซึ่งภายในเว็บไซต์มีข้อมูลดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ประวัติความเป็นมาของมูลนิธิฯ - วัตถุประสงค์ของมูลนิธิฯ - โครงการที่มูลนิธิฯ ดำเนินการ - แผนที่ตั้งของมูลนิธิฯ และการติดต่อ - ผลงานและภาพกิจกรรม - แผนการดำเนินการที่มูลนิธิฯ จะทำ - การประชาสัมพันธ์โครงการต่าง ๆ เพื่อการรับบริจาค ทั้งทางด้านทุนช่วยเหลือ สิ่งของ และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น
โรงพยาบาลสัตว์เล็กจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
1. การปฏิบัติงานประจำวัน	<p>แผนกทั่วไป วันจันทร์ – วันศุกร์ เปิด 08.00 – 15.00 น. วันหยุดราชการ เปิด 09.00 – 11.00 น. แผนกฉุกเฉิน เปิดทุกวัน เปิด 22.00 – 08.00 น.</p>
2. ด้านความสะดวก	<p>มีการจัดสรรเจ้าหน้าที่ทำความสะอาดไว้ 2 ลักษณะ คือ เจ้าหน้าที่ของทางโรงพยาบาลเองโดยเป็นลูกจ้างรายเดือน และเจ้าหน้าที่ที่จ้างจากบริษัทภายนอกเหมาจ่ายรายปี โดยแบ่งส่วนพื้นที่กันทำความสะอาด เวลาทำงาน 08.00 – 17.00 น. นอกจากนี้ทางโรงพยาบาลได้จัดเตรียมกระดาษหนังสือพิมพ์ไว้ เพื่อให้เจ้าของได้ทำการขีดหรือเก็บอุจจาระสัตว์เลี้ยงของตนเอง</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;">  <p>กระดาษสำหรับเก็บมูลและปัสสาวะสัตว์เลี้ยง</p> </div> <div style="text-align: center;">  <p>เจ้าหน้าที่ทำความสะอาดที่เป็นลูกจ้างรายเดือน</p> </div> </div>

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

โรงพยาบาลสัตว์เล็กจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
ประเด็นศึกษา	
2. ด้านความสะอาด (ต่อ)	 <p>เจ้าหน้าที่ทำความสะอาดของบริษัทเอกชน</p>
3. การรักษาพยาบาล	<p>โรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยรับบำบัดรักษาสัตว์เลี้ยงขนาดเล็ก จากสถิติของการเข้ารับการรักษาพบว่า ชนิดของสัตว์ที่มารับการรักษามากที่สุด 5 อันดับแรก คือ สุนัข แมว กระต่าย นก และในส่วนของที่พักสัตว์ป่วยนั้น สัตว์ที่มาพัก ค้างคิงส่วนมากจะเป็นสุนัขและแมว แต่ในปัจจุบันนี้ทางโรงพยาบาลไม่อนุญาตให้ สัตว์ป่วยพักค้างคิงแล้ว</p>
4. การทำสื่อโฆษณา	<p>เนื่องจากโรงพยาบาลสัตว์เล็กจุฬาลงกรณ์เป็นหน่วยงานของภาครัฐบาลและมีชื่อเสียงทางด้านการศึกษาและการรักษาพยาบาลมานาน ดังนั้นจึงไม่มีการทำสื่อโฆษณาใด ๆ เพื่อให้ประชาชนรู้จัก</p>
โรงพยาบาลสัตว์แมวหมาว่าเร็ง	
1. การปฏิบัติงานประจำวัน	<p>เปิดทำการทุกวันเวลา 9.00 – 21.00 น.</p> <p>โดยลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติงานคือ สัตวแพทย์มีหน้าที่ทำการดูแลรักษาสัตว์เป็นหลัก ผู้ช่วยสัตวแพทย์เป็นผู้เฝ้าสังเกตการณ์ และให้ยาตามที่สัตวแพทย์กำหนด ในส่วนของลำดับขั้นตอนเมื่อมีการรับสุนัขเข้ารับการรักษา</p> <p>ขั้นตอนแรก เช็กประวัติสัตว์ หรือหากเป็นสัตว์ที่นำมาเป็นครั้งแรกจะให้เจ้าของทำการกรอกประวัติของเจ้าของและสัตว์เลี้ยงก่อน</p> <p>ขั้นตอนที่สอง นำสัตว์เลี้ยงไปชั่งน้ำหนัก</p> <p>ขั้นตอนที่สาม นำสัตว์เลี้ยงเข้าห้องตรวจโรค</p> <p>ขั้นตอนที่สี่ เมื่อตรวจโรคและวินิจฉัยโรคเรียบร้อยแล้วให้นำสัตว์เลี้ยงมารอที่โถงพักคอยเพื่อทำการจ่ายเงินและรับยา</p> <p>หากเจ้าของมีข้อสงสัยใด ๆ ก็สามารถซักถามสัตวแพทย์เพิ่มเติมได้ในขั้นตอนที่สามและขั้นตอนที่สี่</p>

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

โรงพยาบาลสัตว์แมวหมาว่าเริง	
ประเด็นศึกษา	
2. ด้านความสะอาด	เจ้าหน้าที่ทำความสะอาดเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ช่วยสัตวแพทย์เป็นผู้ทำความสะอาด ทำในตอนเช้าก่อนเปิดโรงพยาบาล โดยใช้ยาฆ่าเชื้อทำความสะอาดพื้น ทางด้านการจัดการสิ่งปฏิกูล เช่นมูลสุนัข ทางโรงพยาบาลเก็บมูลสุนัขใส่ถุงขยะและให้ทางเทศบาลเก็บ ส่วนศพสุนัขให้เจ้าของนำกลับ หากเจ้าของต้องการให้โรงพยาบาลกำจัดศพสุนัขให้ ทางโรงพยาบาลมีรับกำจัดศพสุนัข โดยให้บริษัทเอกชนที่รับกำจัดฝังศพ หรือเผาเอาเข้ากระดูก รับผิดชอบดำเนินการ
3. การรักษาพยาบาล	มีการรักษาพยาบาลที่ครบวงจร ทั้งการรักษาโรคทั่วไป ผ่าตัด เอ็กซเรย์ ตรวจเลือด รวมถึงการอาบน้ำตัดขนสุนัข ชนิดของสัตว์ที่นำมารักษาส่วนมากคือสุนัข รองลงมาคือ แมว
4. การทำสื่อโฆษณา	ทางโรงพยาบาลมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ดังนี้ 1. จัดทำเอกสารแผ่นพับ ซึ่งทำการผลิตแผ่นพับแบบเดียวเพื่อการประชาสัมพันธ์ โดยข้อมูลในแผ่นพับเน้นทางด้านการรักษาที่ครบวงจร 2. จัดทำถุงที่พิมพ์ตราสัญลักษณ์ของทางโรงพยาบาล นอกจากนี้บนถุงยังมีข้อมูล ดังนี้ - ประเภทการให้บริการ - เบอร์โทรศัพท์และที่อยู่ - เวลาทำเปิด - ปิด โดยข้อมูลที่จัดทำพิมพ์ลงบนถุงมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

4.2.3. การบริหารจัดการด้านงบประมาณ

การบริหารจัดการด้านงบประมาณ ของสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดและ โรงพยาบาล สัตว์เล็กสรุปได้ดังตารางที่ 4.10 และ 4.11

ตารางที่ 4.10

การบริหารจัดการด้านงบประมาณของสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดและโรงพยาบาลสัตว์

มูลนิธіб้านสงเคราะห์สัตว์พิการ										
1. ที่มาของรายรับ	<p>รายรับได้จากการรับบริจาคเป็นหลัก และมีการบริจาคทั้งแบบประจำ และครั้งคราว</p> <ul style="list-style-type: none"> - บริจาคแบบประจำ ได้จากหลวงมหาบัว ญาณสัมปันโน บริจาคเดือนละ 100,000 บาท และมีโครงการ “วันละบาทต่อชีวิตสุนัขและแมว” โดยแบ่งสมาชิกบริจาคเป็น 3 ประเภท ดังนี้ สมาชิก 3 เดือน บริจาคเป็นเงิน 90 บาท สมาชิก 6 เดือน บริจาคเป็นเงิน 180 บาท สมาชิก 1 ปี บริจาคเป็นเงิน 360 บาท - บริจาคแบบครั้งคราว ผ่านกล่องรับบริจาค - จากรายได้จากการขายสินค้าของที่ระลึก เช่น การจำหน่ายเสื้อ (รูปสุนัขพิการ ในมูลนิธิ ฯ) แก้วกาแฟ และการออกร้านในงานต่าง ๆ 									
2. งบประมาณรายจ่าย	<p>ด้านอาหาร เฉลี่ยตัวละ 9 บาทต่อวัน</p> <p>ค่าน้ำ เดือนละประมาณ 10,000 บาท</p> <p>ค่าไฟฟ้า เดือนละประมาณ 20,000 – 30,000 บาท</p> <p>ค่ารักษาพยาบาล เดือนละประมาณ 40,000 – 50,000 บาท</p> <p>ปี 2548 มูลนิธิฯ มีรายรับรายจ่ายดังนี้</p> <table border="0"> <tr> <td>รายรับ</td> <td>8.1</td> <td>ล้านบาท</td> </tr> <tr> <td>รายจ่าย</td> <td>5.7</td> <td>ล้านบาท</td> </tr> <tr> <td>ยอดคงเหลือ</td> <td>2.4</td> <td>ล้านบาท</td> </tr> </table>	รายรับ	8.1	ล้านบาท	รายจ่าย	5.7	ล้านบาท	ยอดคงเหลือ	2.4	ล้านบาท
รายรับ	8.1	ล้านบาท								
รายจ่าย	5.7	ล้านบาท								
ยอดคงเหลือ	2.4	ล้านบาท								
มูลนิธิเพื่อช่วยเหลือสุนัขจรจัด										
1. ที่มาของรายรับ	<p>รายรับได้จากการรับบริจาคเป็นหลัก และมีการบริจาคทั้งแบบประจำ และครั้งคราว ลักษณะรูปแบบการรับบริจาคคนนั้นแบ่งออกเป็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การตั้งกล่องรับบริจาคตามห้างสรรพสินค้า และหน่วยงานราชการบางแห่งที่แจ้งความประสงค์ 2. ทุนทรัพย์ส่วนตัวของคณะกรรมการมูลนิธิฯ 3. การบริจาคผ่านบัญชี ธนาคารกรุงไทย สาขาเซ็นทรัล บางนา ชื่อบัญชี กองทุนเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด เลขที่บัญชี 086 – 1 – 31446 – 8 โดยได้ประชาสัมพันธ์ว่าหากบริจาคทุก 300 บาท สามารถใช้เป็นค่ารักษาสุนัขเจ็บป่วยได้ 10 ตัว หรือเป็นค่าผ่าตัดสุนัขได้ 1 ตัว <p>นอกจากนี้ยังมีการหารายได้จากการออกร้านขายสินค้าของที่ระลึกร่วมด้วย</p>									

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

มูลนิธิเพื่อช่วยเหลือสุนัขจรจัด	
2. งบประมาณ รายจ่าย	<p>ด้านอาหาร เฉลี่ยตัวละ 8 – 10 บาทต่อวัน</p> <p>ด้านค่าเช่าอาคารมูลนิธิ 50,000 บาท</p> <p>ค่าน้ำ 6,000 บาทต่อเดือน</p> <p>ค่าไฟฟ้า 15,000 บาทต่อเดือน</p> <p>ปี 2548 มูลนิธิฯ มีรายรับรายจ่ายดังนี้</p> <p>รายรับ 3,159,285 บาท</p> <p>รายจ่าย 5,001,514 บาท</p> <p>ขาดทุน 1,288,788 บาท</p>
โรงพยาบาลสัตว์เล็กจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
1. ที่มาของ รายรับ	<p>รายรับที่ทางโรงพยาบาลสัตว์เล็ก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับนั้นแบ่งออกได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จากค่ายา จำพวกยาฉีด ยากิน ยาทา ราคาแตกต่างกันไปตามชนิดของโรค ซึ่งราคายาที่ใช้ส่วนใหญ่จะมีราคาถูกเพราะเป็นรัฐบาล คิดกำไรต่ำ ในส่วนของยาสลบก่อนการผ่าตัด สัตว์ใช้บริการนี้ประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์ของสัตว์ที่ต้องผ่าตัด 2. จากการเอ็กซ์เรย์ โดยคิดราคาตามขนาดฟิล์มที่ใช้ เฉลี่ยสัตว์ 1 ตัวใช้ฟิล์ม 2 แผ่นอัตราราคาฟิล์มเป็นดังนี้ คือ ฟิล์มขนาดเล็ก ราคาเฉลี่ย 45 บาท ฟิล์มขนาดกลาง ราคาเฉลี่ย 50 บาท และฟิล์มขนาดใหญ่ ราคาเฉลี่ย 65 บาท โดยเฉลี่ยต่อสัตว์ 1 ตัว เป็นเงิน 54 บาท 3. จากการผ่าตัด การผ่าตัดรักษาโรค ผ่าตัดทำหมัน ทำคลอดต่าง ๆ ตัดหาง จากทางโรงพยาบาลพบว่า 66 เปอร์เซ็นต์ของสัตว์ที่มาโรงพยาบาล มีการใช้บริการผ่าตัด 4. จากการตรวจรักษา โดยค่าตรวจรักษาคิดราคา 30 บาทต่อตัว 5. จากการวิจัย ผ่าชั้นสูตรพิเศษ มีจำนวนไม่มากนัก ส่วนมากเป็นกรณีเพื่อการศึกษา หรือขอศพเพื่อชั้นสูตร ไม่ได้เป็นความต้องการของเจ้าของจึงไม่มีการคิดเงิน 6. จากการอุปถัมภ์และอาหารสัตว์ ได้กำไรระดับปานกลาง เพราะมีสินค้าไม่หลากหลาย ร้านไม่จูงใจลูกค้าและไม่ใช่นโยบายหลักของทางโรงพยาบาล ซึ่งเป็นของสถานศึกษาจัดจำหน่ายเพื่อเพิ่มความสะดวกแก่ผู้มาใช้บริการพอสมควรเท่านั้น โดยสินค้าประเภทที่ขายได้ดี คือ อาหารสัตว์ โดยเฉพาะของสุนัข และอาหารแมว ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

โรงพยาบาลสัตว์เล็กจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
2. งบประมาณ รายจ่าย	<p>รายจ่ายของทางโรงพยาบาลมีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การใช้จ่ายเพื่อการศึกษา 2. ค่าอุปกรณ์เครื่องมือ อุปกรณ์สำนักงาน อุปกรณ์การแพทย์ 3. ค่าสาธารณูปโภค (ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์) 4. ค่าวัสดุ เวชภัณฑ์ อาหาร 5. ค่าพาหนะ 6. ค่าซ่อมแซม บำรุง 7. ค่าจ้างเจ้าหน้าที่และพนักงานในโรงพยาบาล <p>โดยค่าใช้จ่ายเหล่านี้ไม่สามารถประมาณได้แน่นอน แต่ไม่ขาดแคลนเนื่องจากสามารถเบิกได้โดยตรงจากอธิการบดี ไม่ต้องทำงบประมาณรายปีแบบข้าราชการ และกำไรจากโรงพยาบาลต่อปีก็เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายดังกล่าว</p>
โรงพยาบาลสัตว์แมวมหาราเริง	
1. ที่มาของ รายรับ	<p>ที่มาของรายรับสามารถแจกแจงได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ค่ารักษา ซึ่งค่ารักษาแบ่งเป็น <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ค่าเอ็กซเรย์ โดยคิดราคาตามขนาดฟิล์มราคาอยู่ระหว่าง 200 – 300 บาท 1.2 ค่าตรวจห้องทดลอง โดยคิดราคาตามความยากง่ายของการตรวจ เช่น ค่า <ul style="list-style-type: none"> - ตรวจอุจจาระ ราคา 100 บาท - ตรวจค่าตับ ค่าไต ราคา 150 บาท - ตรวจเลือด ราคา 200 บาท 1.3 ค่าวัคซีนโดยคิดตามประเภทวัคซีน 1.4 ค่ารักษาทั่วไป หากเป็นการรักษาทั่วไปไม่มีฉีดยา คิดค่าตรวจ 100 บาทแต่หากเป็นการรักษาแบบมีการฉีดยาจะคิดราคาตามยาที่ฉีด 2. ค่าอาบน้ำ ตัดขน คิดราคาตามขนาดตัวสุนัข โดยราคาแบ่งเป็น 150 200 300 และ 400 บาท ซึ่งเป็นราคาที่รวมทั้งค่าอาบน้ำและค่าตัดขนแล้ว 3. ค่าฝาก คิดตามขนาดของกรงโดยหากสุนัขตัวเล็กแต่เจ้าของต้องการให้อยู่กรงใหญ่ก็สามารถทำได้ โดยราคาแบ่งเป็น กรงเล็ก 150 บาท กรงขนาดกลาง 200 บาท และกรงขนาดใหญ่ 250 – 300 บาท <p>รายรับได้จากการรักษาพยาบาล โดยรายได้ที่เหลือจากการหักค่าใช้จ่าย 30,000 – 40,000 บาทต่อเดือน โดยรายได้ที่เหลือนั้นจะนำมาจัดสรรในการลงทุนจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์เพิ่มเติม</p>

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

โรงพยาบาลสัตว์แมวมหาร่ำเริง			
2. งบประมาณ	ค่าน้ำเฉลี่ย	1,000	บาทต่อเดือน
รายจ่าย	ค่าไฟ	10,000 – 12,000	บาทต่อเดือน
	ค่าเช่าพื้นที่	30,000	บาทต่อเดือน
	เงินเดือนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด	100,000	บาทต่อเดือน

จากตารางที่ 4.10 จะเห็นได้ว่าสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดทั้ง 2 แห่งมีรายรับหลักจากการบริจาคเงินของประชาชน ซึ่งมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการปากเกร็ดมีรายรับเสริมจากการขายสินค้า ของที่ระลึก ส่วนมูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัดมีรายรับจากทุนทรัพย์ส่วนตัว และรายรับเสริมจากค่ารักษาพยาบาลและการขายของที่ระลึก แต่จะเห็นได้ว่าเมื่อสรุปงบประมาณประจำปีของมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการมีงบประมาณไม่ติดลบ เนื่องจากประชาชนรู้จักมูลนิธิมากเพราะทางมูลนิธิได้มีการทำสื่อโฆษณาและออกรายการที่วิทยุบ่อยครั้ง ดังนั้นจึงได้รับเงินบริจาคมากเมื่อเทียบกับมูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัดที่มีงบประมาณติดลบ ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนรู้จักมูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัดไม่มากนัก การทำสื่อโฆษณาการเข้าถึงประชาชนยังไม่มากนัก (ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 4.8) บวกกับสถานที่ตั้งสำนักงานของมูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัดตั้งอยู่ในวัด ซึ่งประชาชนทั่วไปไม่ทราบกันและเข้าถึงได้ยาก

ในส่วนของโรงพยาบาลสัตว์ทั้ง 2 แห่งจะเห็นได้ว่าโรงพยาบาลสัตว์เล็กจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีงบประมาณไม่ติดลบเพราะเป็นหน่วยงานของภาครัฐบาล ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาล นอกจากนี้แล้วยังเป็นโรงพยาบาลสัตว์ที่มีประชาชนรู้จักแพร่หลาย และตั้งอยู่ใจกลางเมือง เข้าถึงได้ง่าย ในส่วนของโรงพยาบาลสัตว์แมวมหาร่ำเริงนั้นเป็นหน่วยงานภาคเอกชนแต่มีงบประมาณไม่ติดลบเช่นเดียวกับโรงพยาบาลสัตว์เล็กจุฬาลงกรณ์เนื่องจาก โรงพยาบาลสัตว์แมวมหาร่ำเริงมีการบริการที่ครบวงจร (ดังข้อ 4.1.3 ข้อ 5 กิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่) สะดวกสบายต่อผู้ใช้งาน เข้าถึงได้ง่าย

เห็นได้ว่าหากสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดเพิ่มกิจกรรมภายในสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัด คือโรงพยาบาลสัตว์จะทำให้มีรายได้เข้าสถานสงเคราะห์มากขึ้น และลดรายจ่ายในการนำสุนัขจรจัดในสถานสงเคราะห์เดินทางไปรักษายังโรงพยาบาลสัตว์อื่น ๆ ด้วย และจะเห็นได้จากตารางที่ 4.11 ซึ่งพิจารณาได้จากข้อมูลทางสถิติของจำนวนสุนัขที่มีเจ้าของที่มีการทำการสำรวจไว้เกือบทุกปี ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในอนาคต ในขณะที่จำนวนสถานพยาบาลสัตว์ที่เปิดดำเนินการอยู่ใน

ขณะนี้ยังมีจำนวนไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับจำนวนสัตว์เลี้ยงที่มีอยู่ ดังนั้นหากมีการเพิ่มกิจกรรมทางด้านโรงพยาบาลสัตว์ไว้ในสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดจึงเป็นอีกหนทางหนึ่งที่สามารถนำรายรับเข้ามายังสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดได้โดยไม่ต้องรอกการบริจาคเงินเพียงอย่างเดียว

ตารางที่ 4.11

จำนวนสุนัขในกรุงเทพมหานคร¹

ปี	จำนวนสุนัขที่มีเจ้าของ	จำนวนสุนัขที่ไม่มีเจ้าของ	รวม
2531	375,361	59,839	432,200
2532	ไม่มีการสำรวจ		
2533	290,246	53,808	344,054
2534	346,235	40,756	386,991
2535	318,917	40,019	358,936
2536	352,651	44,416	397,067
2537	277,382	47,897	325,279
2538	351,912	91,482	443,394
2539	ไม่มีการสำรวจ		
2540	464,259	115,344	576,603
2541	458,142	96,321	554,463
2542	523,230	ไม่มีการสำรวจ	
2543-2548	ไม่มีการสำรวจ		
2549	823,504	59,839	432,200
2550	ไม่มีการสำรวจ		

¹ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร “รายงานการสำรวจประชากรสุนัขในเขตกรุงเทพมหานคร”

4.3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมสุนัขจรจัด ความต้องการใช้งานอาคารและพื้นที่ และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของสุนัขจรจัดและความต้องการใช้งานอาคารและพื้นที่ในสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัด

สำหรับโครงการที่เกี่ยวข้องกับสุนัขจรจัดการออกแบบจำเป็นต้องคำนึงถึงความเหมาะสม สอดคล้องกับพฤติกรรมของสุนัข ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์พฤติกรรมของสุนัขจรจัด และความต้องการใช้งานอาคารและพื้นที่จากการเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ทั้งการวิเคราะห์เนื้อหา และการวิเคราะห์ทางสถิติทำให้ทราบความสัมพันธ์ในการใช้งานพื้นที่และอาคารของสุนัขจรจัดและผู้ใช้งานภายในสถานสงเคราะห์สุนัขจรจัดทั้ง 2 แห่งที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้งาน ซึ่งสรุปได้ดังตารางที่ 4.12

จากตารางที่ 4.12 เห็นได้ว่าพฤติกรรมของสุนัขมีความสัมพันธ์ต่อการใช้งานพื้นที่ทั้งต่อสุนัข เจ้าหน้าที่และสัตวแพทย์แต่มีความแตกต่างกันทางด้านปริมาณความต้องการโดยรวมและการใช้งานพื้นที่ที่หลากหลาย รวมถึงจุดประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการด้วย

ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมและความต้องการใช้งานพื้นที่จึงสรุปได้ดังนี้

1. การที่กำหนดขอบเขตหรือพื้นที่ของสุนัขแต่ละตัวให้เพียงพอ ให้สุนัขมีพื้นที่ใช้สอยของแต่ละตัวพอเพียงไม่แออัดกันอยู่เพื่อลดการแก่งแย่งพื้นที่กันเพราะหากสุนัขปัสสาวะทับรอยที่มีสุนัขทำไว้แล้วถือเป็นการหยามกัน อาจมีการต่อสู้กันได้ และการแยกขอบเขตหรือพื้นที่สุนัขตัวผู้กับสุนัขตัวเมียเพื่อป้องกันการผสมพันธุ์กัน โดยสุนัขแสดงพฤติกรรมทางเพศตั้งแต่เล็กจนอายุ 8 - 12 เดือนจะมีการผสมพันธุ์กัน นอกจากนี้สิ่งสำคัญคือการทำการสะอาดพื้นที่เพื่อลดกลิ่นและป้องกันการติดเชื้อโรค โดยปกติสุนัข 1 ตัวใช้พื้นที่ประมาณ 0.72 ตารางเมตร (สุนัขขนาดเล็ก) จนถึง 2.16 ตารางเมตร (สุนัขขนาดใหญ่) ซึ่งเป็นพื้นที่ที่อยู่อาศัยเท่านั้นยังไม่รวมพื้นที่ออกกำลังกายสันหนากการอื่น ๆ กำหนดพื้นที่หรือบริเวณสำหรับปัสสาวะให้สุนัขเพื่อเป็นการฝึกนิสัยการขับถ่ายและง่ายต่อการดูแลทำความสะอาด นอกจากนี้ควรกั้นแบ่งคอกแยกขอบเขตหรือพื้นที่สุนัขตัวผู้กับสุนัขตัวเมียให้ชัดเจน

2. ขนาดของกรงควรจัดเตรียมให้เหมาะสมต่อขนาดของสุนัข เพื่อให้สุนัขสามารถทำกิจกรรมภายในกรงได้สะดวกสบาย และมีพื้นที่ที่สามารถปล่อยให้สุนัขออกมาวิ่งเล่นเป็นครั้งคราวเพื่อความผ่อนคลายและลดความดุร้ายลง เพราะหากสุนัขไม่ดุร้ายและไม่เครียดจะส่งผลดีต่อสุขภาพร่างกายของตัวสุนัขเองและง่ายต่อการบริหารจัดการและง่ายต่อการฝึกฝนสุนัขเพื่อให้ผู้ที่สนใจมารับไปเลี้ยงด้วย โดยขนาดที่เหมาะสมนั้นพื้นที่สันหนากการเฉลี่ยที่เหมาะสมกับสุนัข 1 ตัว

ใช้พื้นที่อย่างน้อย 4.5 x 1.5 เมตร เท่ากับ 6.75 ตารางเมตร นอกจากนี้ขนาดของกรงสุนัขควรเป็นขนาดมาตรฐานตามขนาดตัวหรือขนาดน้ำหนักของสุนัข ดังตารางที่ 2.2

3. ควรมีการแบ่งพื้นที่อยู่อาศัยให้มีขอบเขตชัดเจนระหว่างพื้นที่สำหรับสุนัข สุนัขไม่ดุ สุนัขที่สามารถอยู่ร่วมกับตัวอื่นได้ สุนัขที่ไม่สามารถอยู่ร่วมกับตัวอื่นได้ เพื่อลดพฤติกรรมจ่าฝูง อันสอดคล้องกับแนวคิดที่ 2.4 และการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของสถานที่สงเคราะห์สุนัขจรจัดสรุปได้ว่าการจัดพื้นที่เป็นสัดส่วนแบ่งขอบเขตพื้นที่อย่างชัดเจนสามารถลดปัญหาการทะเลาะวิวาทของสุนัขลงได้และทำให้เจ้าหน้าที่ง่ายต่อการบริหารจัดการดูแล ขโดยจัดแบ่งประเภทกลุ่มสุนัขตามลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของสุนัขดังนี้ ขอบเขตพื้นที่สำหรับสุนัขดุ สุนัขไม่ดุ สุนัขที่สามารถอยู่ร่วมกับตัวอื่นได้ สุนัขที่ไม่สามารถอยู่ร่วมกับตัวอื่นได้ สุนัขเด็ก สุนัขพิการ ในการจัดแบ่งก็ขึ้นอยู่กับจำนวนสุนัขแต่ละประเภทว่ามีจำนวนมากน้อยเพียงใด หากมีจำนวนไม่มากและเป็นสุนัขดุก็ควรจัดให้อยู่ในกรงสำหรับตัวเดียว หากมีจำนวนมากและสามารถเข้ากับตัวอื่นได้ควรจัดให้อยู่ในคอกที่อยู่ได้หลายตัวตามขนาดและจำนวนของสุนัขดังแนวคิดที่ 2.4.1 ซึ่งเป็นแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบลักษณะทางกายภาพสถานที่เลี้ยงสุนัข

4. ควรจัดสรรพื้นที่หรือบริเวณที่เตรียมอาหารที่เลี้ยงสุนัขให้เพียงพอเพื่อลดการทะเลาะวิวาท สำหรับการให้อาหารสุนัข ดังภาพที่ 2.1 การจัดแบ่งเป็นเขตพื้นที่การให้อาหารเป็นกลุ่ม ๆ และให้อาหารพร้อม ๆ กัน ให้สุนัขได้กินอาหารพร้อม ๆ กันเพื่อลดการต่อสู้แย่งอาหารกัน ดังภาพที่ 2.1 ซึ่งจากการสังเกตระยะวางที่เหมาะสมต่อสุนัข 1 ตัวเท่ากับ 1 เมตร คือให้มีระยะห่างระหว่างสุนัขแต่ละตัว นอกจากนี้จากที่กล่าวมาแล้วในข้อ 3 คือควรแบ่งแยกสุนัขแต่ละประเภทลักษณะให้ชัดเจนก็จะช่วยลดปัญหาสุขภาพต่อนิสัยการต่อสู้แย่งอาหารลงได้

5. จากพฤติกรรมสุนัขเพศเมียที่ชอบเกี้ยวก่อกวนกับสิ่งสกปรกดังนั้นควรจัดพื้นที่หรือบริเวณที่มีการบริหารจัดการด้านความสะอาดเป็นประจำ ไม่ควรปล่อยให้เป็นที่กักเก็บของฝุ่น เป็นหลุม บ่อมีน้ำขัง หรือเป็นคราบสิ่งสกปรกอื่น ๆ ควรจัดแบ่งพื้นที่เปียกและพื้นที่แห้งอย่างชัดเจน นอกจากนี้ควรจัดขอบเขตพื้นที่ให้ชัดเจน เช่น พื้นที่สำหรับปัสสาวะและอุจจาระสุนัข พื้นที่สำหรับทานอาหาร พื้นที่สำหรับนอน พื้นที่เปียก พื้นที่แห้ง ฝึกสุนัขให้ขับถ่าย ในบริเวณที่จัดเตรียมไว้ เพื่อป้องกันการทำความสะอาดและควรกำหนดเวลาทำความสะอาดในแต่ละวันให้ชัดเจน ดังเช่นมูลนิธิบ้านสงเคราะห์สัตว์พิการปากเกร็ดที่มีการกำหนดระยะเวลาทำความสะอาดชัดเจน ทำให้ง่ายต่อการบริหารจัดการ

6. บริเวณโรงเรือนของสุนัขเด็ก ควรออกแบบโดยใช้วัสดุที่มีความคงทนต่อการกัดแทะ ไม่ควรให้สุนัขเล่นสิ่งของที่เป็นอันตราย เช่น สิ่งของที่ทำจากพลาสติก หรือใช้วิธีฝึกสุนัข ให้กัด

เฉพาะสิ่งของที่อนุญาตให้กัดเนื่องจากสุนัขเด็กสามารถฝึกได้ง่ายกว่าสุนัขโตตั้งแนวคิดที่ 2.3.5 เพื่อสะดวกต่อการบริหารจัดการและดูแลต่อไปในอนาคต

ตารางที่ 4.12

พฤติกรรมของสุนัขจรจัด ความต้องการใช้งานพื้นที่ และความสัมพันธ์ของพฤติกรรมของสุนัขจรจัดและความต้องการใช้งานพื้นที่

พฤติกรรมของสุนัขที่มีผลต่อการออกแบบ	ความต้องการใช้งานพื้นที่	ความสัมพันธ์ของการพฤติกรรมและความต้องการใช้งานพื้นที่
<p>1. พฤติกรรมสัญชาตญาณเจ้าถิ่น คือการที่สุนัขปัสสาวะรดสถานที่ต่าง ๆ ที่อยู่ในบริเวณที่ผ่านไปมา เป็นการกำหนดขอบเขตถิ่นฐานของสุนัข เมื่อสุนัขตัวอื่นผ่านมาได้กลิ่นจะหลีกเลี่ยงหรือปัสสาวะทับรอยเดิม หากเป็นสุนัขตัวเมียที่กำลังเป็นสัด เมื่อได้กลิ่นจะตามกลิ่นไปจนพบตัวผู้ เกิดการผสมพันธุ์กันได้ ซึ่งจากการสังเกตพบว่าสุนัขในสถานสงเคราะห์มีการกัดกันบ่อยครั้งเนื่องจากไม่มีการแบ่งแยกสุนัขดู ออกจากสุนัขปกติและยังมีพื้นที่ไม่เพียงพอ หนาแน่นอีกด้วย</p>	<p>1. กำหนดขอบเขตหรือพื้นที่ของสุนัขแต่ละตัวให้เพียงพอโดยปกติสุนัข 1 ตัวใช้พื้นที่ประมาณ 0.72 ตารางเมตร(สุนัขขนาดเล็ก) จนถึง 2.16 ตารางเมตร (สุนัขขนาดใหญ่) ซึ่งเป็นพื้นที่อยู่อาศัยเท่านั้นยังไม่รวมพื้นที่ออกกำลังกายสันทนากการอื่น ๆ กำหนดพื้นที่หรือบริเวณสำหรับปัสสาวะให้สุนัขเพื่อเป็นการฝึกนิสัยการขับถ่ายและง่ายต่อการดูแลทำความสะอาด นอกจากนี้ควรกันแบ่งคอกแยกขอบเขตหรือพื้นที่สุนัขตัวผู้กับสุนัขตัวเมียให้ชัดเจน</p>	<p>1. การที่กำหนดขอบเขตหรือพื้นที่ของสุนัขแต่ละตัวให้เพียงพอเพื่อต้องการให้สุนัขมีพื้นที่ใช้สอยของแต่ละตัวพอเพียงไม่แย่งถิ่นฐานกันอยู่เพื่อลดการแย่งพื้นที่กัน เพราะหากสุนัขปัสสาวะทับรอยที่มีสุนัขทำไว้แล้วถือว่าเป็นการหยามกัน อาจมีการต่อสู้กันได้ และการแยกขอบเขตหรือพื้นที่สุนัขตัวผู้กับสุนัขตัวเมียเพื่อป้องกันการผสมพันธุ์กัน โดยสุนัขแสดงพฤติกรรมทางเพศตั้งแต่เล็ก จนอายุ 8 – 12 เดือนจะมีการผสมพันธุ์กัน นอกจากนี้สิ่งสำคัญคือการทำการสะอาดพื้นที่เพื่อลดกลิ่นและป้องกันการติดเชื้อโรค</p>
<p>2. พฤติกรรมดุร้าย สุนัขที่ขึงหรือล่ามไว้จะดุร้ายเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นพฤติกรรมการต่อสู้เพื่อปกป้องอาณาเขตของตนจากการสังเกตพบว่าสุนัขที่ถูกขังในกรงมีพฤติกรรมดุร้ายเมื่อมีคนเดินผ่านจะกระโจนเข้าใส่และส่งเสียงเห่าทันที ลูกสุนัขที่ปล่อยให้วิ่งตามลำพัง 3 - 4 เดือนแรกจะกลัวคนแปลกหน้าและดุร้ายมากเมื่อเข้าไปจับ สุนัขที่เลี้ยงเดี่ยวในกรงจนกระทั่งอายุ 4 เดือน จะกัดเมื่อเข้าไปจับ</p>	<p>2. ควรออกแบบพื้นที่สันทนากการเสริมไม่ควรเก็บสุนัขไว้ในกรงตลอดเวลาควรปล่อยสุนัขออกมาวิ่งเล่นเพื่อลดพฤติกรรมดุร้ายหรือคลายความเครียดของสุนัขลงได้ โดยพื้นที่สันทนากการเฉลี่ยที่เหมาะสมกับสุนัข 1 ตัวใช้พื้นที่อย่างน้อย 4.5 x 1.5 เท่ากับ 6.75 ตารางเมตร นอกจากนี้ขนาดของกรงสุนัขควรเป็นขนาดมาตรฐานตามขนาดตัวหรือขนาดน้ำหนักของสุนัข ดังตารางที่ 2.2</p>	<p>2. ขนาดของกรงเหมาะสมต่อขนาดของสุนัข เพื่อให้สุนัขสามารถทำกิจกรรมภายในกรงได้สะดวกสบาย และมีพื้นที่ที่สามารถปล่อยให้สุนัขออกมาวิ่งเล่นเป็นครั้งคราวเพื่อความผ่อนคลายและลดความดุร้ายลง เพราะหากสุนัขไม่ดุร้ายและไม่เครียดจะส่งผลดีต่อสุขภาพร่างกายของตัวสุนัขเองและง่ายต่อการบริหารจัดการและง่ายต่อการฝึกฝนสุนัขเพื่อให้ผู้ที่สนใจมารับไปเลี้ยงด้วย</p>

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

พฤติกรรมของสุนัขที่มีผลต่อการออกแบบ	ความต้องการใช้งานพื้นที่	ความสัมพันธ์ของการพฤติกรรมและ ความต้องการใช้งานพื้นที่
<p>3. พฤติกรรมจำฝูง การจัดลำดับความเด่นหรือจำฝูงและลูกน้องในกลุ่มโดยตัวที่มีอายุมากและตัวใหญ่มักข่มขู่ตัวอื่น ซึ่งตัวที่ด้อยกว่าจะแสดงลักษณะการสมยอมด้วยการนอนหงายท้อง ครางอึ่ง ๆ หรือค้อย ๆ หมอบคลานเข้าไปหาจำฝูงพร้อมกระดิกหาง ตัวจำฝูง จะแสดงออกด้วยความก้าวร้าว เช่น คำราม ขู่ แยกเขี้ยว ตาวาว เหา โดยเฉพาะลักษณะนี้จะพบเห็นได้ในคอกสุนัขหรือพื้นที่ที่เลี้ยงสุนัขรวมกันหลาย ๆ ตัว ซึ่งเมื่อสังเกตจากคอกสุนัขป่วยรักษาหายแล้วของทางมูลนิธิฯ ไม่ได้มีการแบ่งพื้นที่สำหรับสุนัขดู สุนัขไม่ดูให้เป็นสัดส่วนทางมูลนิธิฯให้อยู่รวมกันดังนั้นจะพบเห็นพฤติกรรมลักษณะนี้ค่อนข้างบ่อย</p>	<p>3. ควรออกแบบพื้นที่อยู่อาศัยของสุนัขโดยจัดแบ่งประเภทกลุ่มสุนัขตามลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของสุนัขดังนี้ ขอบเขตพื้นที่สำหรับสุนัขดู สุนัขไม่ดู สุนัขที่สามารถอยู่ร่วมกับตัวอื่นได้ สุนัขที่ไม่สามารถอยู่ร่วมกับตัวอื่นได้ สุนัขเด็ก สุนัขพิการ ในการจัดแบ่งก็ขึ้นอยู่กับจำนวนสุนัขแต่ละประเภทว่ามีจำนวนมากน้อยเพียงใด หากมีจำนวนไม่มากและเป็นสุนัขดูก็ควรจัดให้อยู่ในกรงสำหรับตัวเดียว หากมีจำนวนมากและสามารถเข้ากับตัวอื่นได้ควรจัดให้อยู่ในคอกที่อยู่ได้หลายตัวตามขนาดและจำนวนของสุนัขดังแนวคิดที่ 2.4.1 ซึ่งเป็นแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบลักษณะทางกายภาพสถานที่เลี้ยงสุนัข</p>	<p>3. หากมีการแบ่งพื้นที่อยู่อาศัยที่แบ่งขอบเขตชัดเจนระหว่างพื้นที่สำหรับสุนัขดู สุนัขไม่ดู สุนัขที่สามารถอยู่ร่วมกับตัวอื่นได้ สุนัขที่ไม่สามารถอยู่ร่วมกับตัวอื่นได้ ก็จะสามารถลดพฤติกรรมจำฝูงลงได้ลดการกัดทะเลาะวิวาท และลดความเครียดของสุนัขที่โดนรังแกลงได้ ลดค่าใช้จ่ายในการปฐมพยาบาลไปในทางหนึ่งด้วย</p>
<p>4. พฤติกรรมสัญชาตญาณการต่อสู้ มีในตัวผู้มากกว่าตัวเมีย การต่อสู้รุนแรงมักเกิดขึ้นระหว่างตัวผู้กับตัวผู้ หรือตัวเมียกับตัวเมีย ยกเว้นลูกสุนัข การต่อสู้นี้อาจเกิดขึ้นและต่อสู้อย่างรุนแรงเมื่อขัดใจกันโดยเฉพาะเรื่องอาหาร ซึ่งจากการสังเกตพบว่าในเวลาให้อาหารสุนัข เจ้าหน้าที่ได้ใช้รางท่อน้ำพีวีซี วางเป็นแนวยาวเป็นภาชนะใสอาหาร เพื่อให้สุนัขทุกตัวได้กินอาหารอย่างทั่วถึง ซึ่งจากพฤติกรรมสุนัข สุนัขที่เป็นจำฝูงจะได้กินก่อนสุนัขที่อ่อนแอกว่าจะได้กินโดยกิน โดยเฉพาะลูกสุนัขซึ่งจะถูกสุนัขที่โต กว้างแก</p>	<p>4. พื้นที่หรือบริเวณที่ให้อาหารสุนัขที่มีจำนวนมากควรจัดเตรียมพื้นที่ให้เพียงพอ ควรให้อาหารสุนัขพร้อมกันหลาย ๆ ชาม หรือใช้รางในการให้อาหารดังภาพที่ 2.1 ซึ่งจากการสังเกตระยะวางที่เหมาะสมต่อสุนัข 1 ตัวเท่ากับ 1 เมตร คือให้มีระยะห่างระหว่างสุนัขแต่ละตัว นอกจากนี้จากที่กล่าวมาแล้วในข้อ 3 คือควรแบ่งแยกสุนัขแต่ละประเภทลักษณะให้ชัดเจนก็จะช่วยลดปัญหาสัญชาตญาณการต่อสู้แย่งอาหารลงได้</p>	<p>4. การจัดสรรพื้นที่หรือบริเวณทานอาหารของสุนัขมีผลต่อพฤติกรรมสัญชาตญาณการต่อสู้ดังนั้นเวลาให้อาหารจึงควรเตรียมรางอาหารที่มีความยาวเพียงพอต่อจำนวนสุนัขเพื่อลดการทะเลาะวิวาท และแยกสุนัขที่มีพฤติกรรมดุร้ายออกจากสุนัขปกติหรือหากมีพื้นที่เพียงพอควรจัดแบ่งออกตามลักษณะพฤติกรรมสุนัขดังข้อ 3</p>

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

พฤติกรรมของสุนัขที่มีผลต่อการออกแบบ	ความต้องการใช้งานพื้นที่	ความสัมพันธ์ของการพฤติกรรมและ ความต้องการใช้งานพื้นที่
<p>5. พฤติกรรมชอบเก็กลูกกิ้งกั้วของที่มีกลิ่นเหม็น คุณจัดโดยเฉพาะสุนัขเพศเมีย จากการสังเกตพบว่าสุนัขเพศเมียมีนิสัยชอบเอาตัวถูดิน ซึ่กหรือสิ่งสกปรก ทำให้ตัวสกปรกเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคและแพร่สู่ตัวอื่นได้ ทางมูลนิธิฯจึงมีการบริหารจัดการทางด้านกระบวนการดำเนินงาน คือ จัดให้ทำความสะอาดอาคารโรงเรียนสุนัขวันละ 2 ครั้ง คือเวลา 7.00 น. และเวลา 17.00 น. ฉีดยาฆ่าเห็บหมัดที่โรงเรียนทุก 7 วัน และจัดให้มีการอาบน้ำสุนัข 1 ครั้งต่อสัปดาห์</p>	<p>5. การบริหารจัดการด้านความสะอาดเป็นประจำโรงเรียนสุนัขควรทำเป็นประจำ ไม่ควรปล่อยให้พื้นที่หรือบริเวณที่เป็นที่กักเก็บของฝุ่น เป็นหลุม บ่อทำให้น้ำขัง หรือเป็นคราบสิ่งสกปรกอื่น ๆ จัดสรรเวลาอาบน้ำสุนัขให้สม่ำเสมอ ควรจัดแบ่งพื้นที่เปียกและพื้นที่แห้งอย่างชัดเจน ฝึกสุนัขให้ขับถ่าย ในบริเวณที่จัดเตรียมไว้ เพื่อถ่ายต่อการทำความสะอาด นอกจากนี้ควรจัดขอบเขตพื้นที่ให้ชัดเจน เช่น พื้นที่สำหรับปัสสาวะและอุจจาระสุนัข พื้นที่สำหรับทานอาหาร พื้นที่สำหรับนอน พื้นที่เปียก พื้นที่แห้ง</p>	<p>5. จากพฤติกรรมสุนัขเพศเมียที่ชอบเก็กลูกกิ้งกั้วกับสิ่งสกปรก ดังนั้นควรจัดพื้นที่หรือบริเวณที่มีการบริหารจัดการด้านความสะอาดเป็นประจำ ไม่ควรปล่อยให้เป็นที่กักเก็บของฝุ่น เป็นหลุม บ่อมีน้ำขัง หรือเป็นคราบสิ่งสกปรกอื่น ๆ ควรจัดแบ่งพื้นที่เปียกและพื้นที่แห้งอย่างชัดเจน ฝึกสุนัขให้ขับถ่าย ในบริเวณที่จัดเตรียมไว้ เพื่อถ่ายต่อการทำความสะอาด</p>
<p>6. พฤติกรรมชอบทำลาย มักเป็นกับสุนัขเด็ก อายุ 2 – 3 เดือน ไม่เกิน 6 เดือน เนื่องจากฟันเริ่มงอกจึงชอบกัดของต่าง ๆ บางครั้งเป็นอันตรายต่อมันเอง เช่น สายไฟฟ้า เศษกระดูกไก่ จากการสังเกตพบว่าบริเวณอาคารโรงเรียนสุนัขและสิ่งของวัสดุที่อยู่ในโรงเรียนสุนัข พบว่ามีรอยกัดแทะซึ่งเกิดจากสุนัขกัดแทะเล่น ทำให้วัสดุที่ไม่แข็งแรงเช่น ไม้ ฝากระสอบ ขำรุดเสียหาย และหากเป็นวัสดุอันตรายเช่น พลาสติก สายไฟ ยาง อาจเป็นอันตรายกับสุนัขได้</p>	<p>6. บริเวณโรงเรียนของสุนัขเด็ก ควรออกแบบโดยใช้วัสดุที่มีความคงทนต่อการกัดแทะเช่น คอกที่สำหรับล้อมสุนัขควรทำจากสแตนเลส นอกจากนี้ควรเตรียมสิ่งของสำหรับสุนัขกัดแทะ ไม่ควรให้สุนัขเล่นสิ่งของที่เป็นอันตราย เช่น สิ่งของที่ทำจากพลาสติก อาจทำให้สุนัขทานเข้าไปขณะเล่นและเป็นอันตรายได้</p>	<p>6. บริเวณโรงเรียนของสุนัขเด็ก ควรออกแบบโดยใช้วัสดุที่มีความคงทนต่อการกัดแทะ ไม่ควรให้สุนัขเล่นสิ่งของที่เป็นอันตราย เช่น สิ่งของที่ทำจากพลาสติก อาจทำให้สุนัขทานเข้าไปขณะเล่นและเป็นอันตรายได้</p>